

GRATUIT thrillerul Justițiarilor din Cordoba

FLACĂRA

Aviația românească,
extaz și agonie

Alba-neagra
cu sindicatele

Microsenzorul care
depistează cancerul

Suspans
la Rotterdam

9,90 lei

CATASTROFĂ

**Atenție,
cad avioane!**

SAIA
CRUTCE

PICK A ROUTE, NOT A ROUTINE.

PLAN

SALA DE
CINEMA

Ballantine's®

P/453926

LEAVE AN IMPRESSION

DOSAR

Aviația românească, extaz și agonie

Aceste pagini ar fi trebuit să conțină o imagine de la un spectacol de acrobație aeriană. O imagine frumoasă și optimistă. Am vrut să vă oferim un dosar despre aviația românească trecând prin câteva momente importante. Un dosar despre oameni care au fost și despre oameni care mai sunt. Un dosar cu imagini vechi și noi, cu tristeți și amărăciuni, dar cu o undă de speranță. Cu exclusivități și cu inedit.

Singurul articol scris de Aurel Vlaicu și publicat în revista *Flacăra* în 1911, un reportaj la Bănești, povestea Irinei Burnaia și a avionului ei, o zi împreună cu controlorii de trafic aerian de la Otopeni...

Dar prezentul a trecut peste planurile noastre...

Tuzla, 5 iulie 2010...

Aviația română din nou în doliu... Un AN 2 în flăcări. 12 morți...

Ipotezele și speculațiile se dezvoltă pe toate canalele media; să vină specialiștii, să cadă capete, ancheta să fie finalizată în 30 de zile...

Acum 100 de ani Vlaicu cădea lângă Bănești, acum 15 ani un Airbus se prăbușea la Balotești... Mai țineți minte ploaia de MIG-uri?

Se vorbea pe la televiziuni de trei factori care pot genera un accident – cel uman, cel tehnic și cel de mediu. Și neprevăzutul? Acel mereu uitat, ascuns, firav neprevăzut...

Unde am fost și unde am ajuns? Care e povestea celor 100 de ani de aviație românească? Au fost ani iroșiți? Ce am avut și ce mai avem?

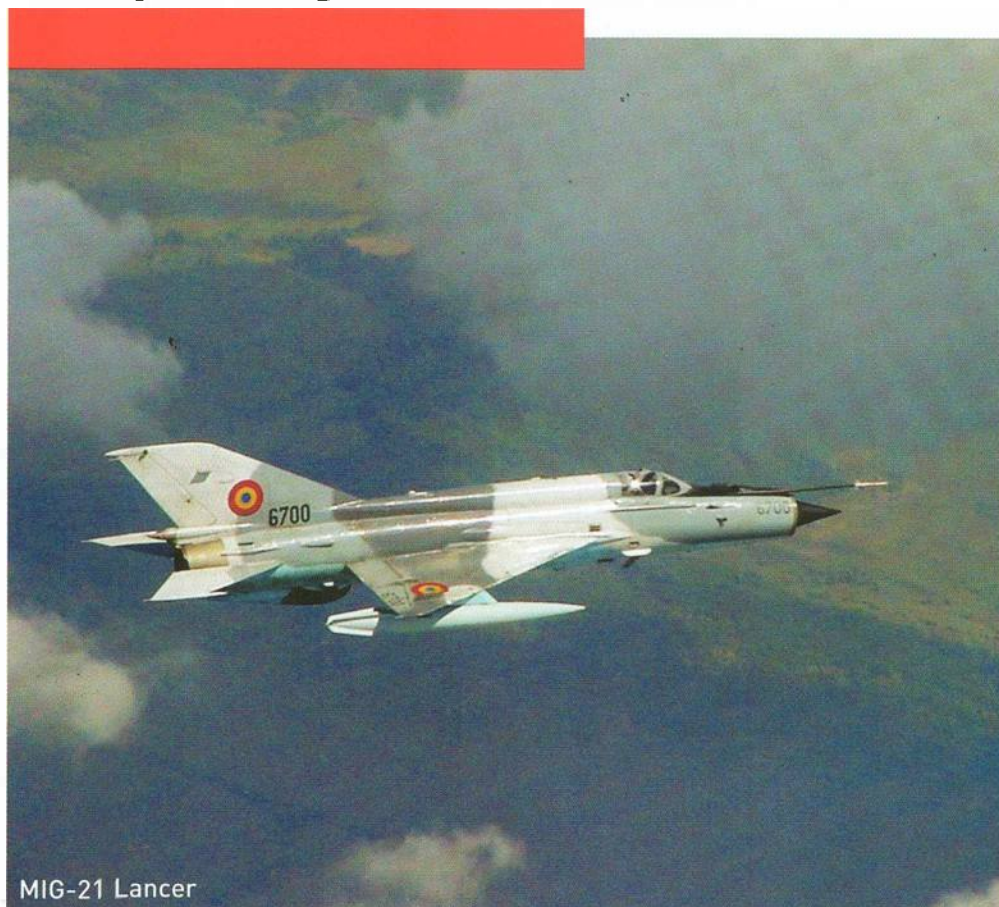
Dumnezeu să-i odihnească pe aviatorii noștri! Pe toți!

Românii au gena zborului în sânge. Traian Vuia, Aurel Vlaicu, Henri Coandă au fost pionierii aviației românești, dar și mondiale. La începutul secolului trecut ne aflam pe locul al III-lea, la construcția de avioane, după SUA și Franța. În 1931, la Palatul Mogoșoaia, are loc Congresul Federației Aeronautice Internaționale. De-a lungul timpului aviația română a reușit numeroase performanțe. Azi însă... e o altă poveste. Una deloc glorioasă.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr și arhivă

0 poveste în picaj accelerat

1992: guvernul decide păstrarea parcului de avioane MiG-21 și modernizarea acestora împreună cu o firmă din Israel.

Pe 18 martie 1906 Traian Vuia efectua primul zbor autopropulsat cu un aparat mai greu decât aerul, construit chiar de el. Aparatul său era dotat cu sisteme proprii de decolare, propulsie și aterizare, iar acest fapt a acreditat ideea, în special în România, că Vuia ar fi fost primul om din lume care a zburat cu un avion, deși frații Orville și Wilbur Wright, pe 17 decembrie 1903, reușiseră deja să se ridice în aer la bordul unui avion de lemn echipat cu motor și să zboare câțiva metri. Chiar dacă Vuia nu a fost primul aviator, noi, românii, oricum ne-am aflat printre primele națiuni care și-au luat zborul în văzduh. În 1910, pe câmpul Cotrocenilor, Vlaicu a desprins de la sol avionul conceput de el însuși, care s-a ridicat la o înălțime de trei-patru metri și a zburat pe o distanță de aproximativ 40 m, după care a aterizat perfect. În același an 1910, inginerul Henri Coandă expune, la Salonul Internațional de Locomoție Aeriană de la Paris, primul avion dotat cu motor cu reacție din lume. În 1913 se aproba legea de organizare a aeronauticii militare și din acel moment aviația militară română cunoaște gloria având în dotare 34 de avioane militare, din care 16 de tip *Bristol-Coandă*, proiectate de inginerul român Henri Coandă. Între anii 1916 și 1918, aviația militară românească participa la Primul Război Mondial demonstrându-și înalta clasă. Anul 1919 înseamnă crearea la București a primei fabrici de avioane din România.

Primele construcții aeronautice românești, de linie apar la Brașov când au fost construite cele două aeroplane *RA-BO-1* realizate între 1924 și 1926 la fabrica *Frații Schiell* de către inginerii Radu Onciu și Bo Carlsson, iar pe 25 iunie 1925 se înființează prima fabrică românească de aeroplane, societatea *Industria Aeronautică Română – IAR Brașov*. Anul 1939 este anul nașterii celebrului avion de vânătoare *IAR-80* – o legendă românească zburătoare, aflată în 1940 între primele patru avioane de acest tip din lume. *IAR-80* a făcut ravagii în Al Doilea Război Mondial spre gloria aviatorilor români.

Semnarea tratatului de pace de la Paris din 1947 a însemnat un declin pentru aviația militară românească, aceasta fiind obligată să-și reducă drastic efectivele. Uzinele IAR Brașov sunt desființate de sovietici, se închid și fabricile SAR și ICAR din București, se desființează aerocluburile, asociațiile sportive și școlile de aviație din România. Numărul avioanelor militare este redus la 168 de aparate, iar rușii fac tot posibilul ca România să depindă din punct de vedere tehnic și uman de structura de comandă aeronautică sovietică. Din 1949 în dotarea aviației militare românești intră aparate de zbor rusești. Începând cu 1951, în dotarea forțelor aeriene românești intră primele avioane cu reacție sovietice IAK-17 și IAK-23, iar din '52 este introdus mult mai performantul avion MIG-15.

Din 1965, Ceaușescu decide dezvoltarea și relansarea aviației românești. România aderă la *Organizația Aviației Civile Internaționale*, iar din 1968 se dezvoltă un amplu program de dezvoltare a industriei de armament și a celei de aviație. Fabricile din București, Brașov, Craiova și Bacău susțin această industrie prin proiecte aeronautice proprii sau sub licență. Anul următor înseamnă fabricarea primelor aparate sub licență occidentală în România, este vorba despre avionul de pasageri BN-2, cu două motoare cu piston, și se inaugurează Aeroportul Internațional de Pasageri Otopeni, azi Aeroportul Internațional Henri Coandă. 1970 este anul în care, împreună cu alte țări din blocul comunist, România aderă la programul sovietic spațial *Intercosmos*. În 1971 se înființează, la București, prima Facultate de Construcții Aeronautice, devenită, din 1974, *Facultatea de Aeronave*, instituție care va pregăti specialiști remarcabili. Începând cu 1974 sunt importate primele Boeing 707. România devine primul stat din Pactul de la Varșovia care e dotat și cu avioane americane de pasageri. În același an are loc primul zbor al subsonicului IAR-93, primul avion cu reacție românesc produs de Fabrica de avioane de la Craiova, înființată cu doi ani în urmă. Din 1975 Întreprinderea de reparat avioane din Bacău începe construcția, sub licență, a avionului sovietic sportiv IAK-52, în timp ce la Brașov, sub licență, se produce elicopterul mijlociu Puma (IAR-330), cu destinație militară și civilă. În 1978 se semnează cu *British Aerospace* pentru fabricarea în România avionului mediu curier BAC 1-11. Din 1980 România devine o putere importantă în construcția de avioane. Anul următor, Dumitru Prunariu devine primul cosmonaut român care a zburat în spațiu în misiunea *Soyuz 4*. Până în 1989, în țara noastră se construiesc nouă BAC 1-11.

După 1990 industria aeronautică românească intră în picaj generat de lipsa de interes și de viziune a guvernanților noștri. Specialiștii români din industria aeronautică autohtonă, confrunțați cu șomajul, au luat calea emigrației

IAR-99

În ziua de 27 septembrie 1910, Vlaicu făcea, în cadrul manevrelor militare desfășurate în sudul României, un zbor de recunoaștere între localitățile Slatina și Piatra Olt, predând prințului Ferdinand, moștenitorul tronului, un document al Statului Major General al Armatei Române. În acest fel, România devenea a doua țară din lume, după Franța, care întrebuinta avionul în scopuri militare.

MIG-29

IAR 330 Puma SOCAT

(la Boeing, Bombardier, Aerospatiale, NASA etc.). În 1990 intră în dotarea aviației militare românești MiG-29.

Din 2000 este relansată producția de avioane IAR-99 Șoim la Fabrica de Avioane din Craiova. Au supraviețuit tranziției dificile a anilor de după revoluție: IAR Brașov, Avioane Craiova, Aerostar Bacău, Turbomecanica București și Aerofina București, care au pus umărul la modernizarea IAR-99 Șoim, a elicopterului IAR 330 Puma-SOCAT și a avionului MiG-21 Lancer.

În anul de grație 2010, deja vorbim despre numai 80 de aparate MiG 21 Lancer, dintre care doar jumătate sunt funcționale. Și tot ca avioanele amintite, piloții români au început să fie pregătiți doar pe jumătate, fiindcă în România lucrurile se fac doar pe jumătate, indiferent de conducerea politică de la București. Bugetul alocat de guvernanți pentru Apărare s-a redus și el substanțial în 2009 și nici în 2010 nu se simte prea bine. România va scoate din uz, până în 2011, MiG-urile 21 Lancer. La acest moment se vorbește despre achiziția a 24 de avioane de luptă multirol americane F16-Lockheed Martin, second hand. Prilej de scandal politic din nou, având în vedere că presa și anumiți politicieni amintesc guvernanților că oferta Eurofighter Typhoon sau Gripen-SAAB era mult mai avantajoasă, avioanele fiind nou-nouțe. Mai mult, suedezii de la SAAB au promis că, dacă România va alege Gripen, vor produce în România componentele avionului respectiv, având garantate comenzi pentru 40 de ani. Au câștigat însă americanii, cele 24 F-16 vor costa în jur de 1,3 miliarde de dolari, iar primele aparate, cu o resursă de zbor estimată la încă 10-15 ani (2.500 – 3.500 ore de zbor/avion) vor ajunge în România în 2013. România nu-și mai pune acum problema să își construiască propriile avioane. IAR-80 sau IAR-99 șoim sunt de mult istorie...

EXCLUSIV!

Vlaicu jurnalist? Poate că da, a avut talent. Acesta este un text scris de Aurel Vlaicu și publicat în Flacăra, Anul I – No. 2 – 29 octombrie 1911.

Impresii din văzduh

„Aș fi preferat ca lumea să se intereseze mai mult de zborurile mele decât de proza mea.”

Mi se cere să scriu un articol. Nu pot să refuz. Cu toate acestea, rog să nu se uite că meșteșugul meu nu e să scriu. Eu știu să zbor. Din pana, ce cu sîla mi se pune azi în mână, eu am făcut aripă de-nălțare. Să smulg acum din aripă o pană ca să fabric proză? După cât știu eu, o singură aripă poate produce pene de scris bune: aripa de găscă. Vedeți la ce păcăleli se expune omul nedeprins cu stilul.

„Lumea e curioasă să-ți cunoască impresiile” – mi s-a spus. Sunt foarte recunoscător lumii de curiozitatea cu care mă onorează. Mărturisesc însă că aș fi preferat ca lumea să se intereseze mai mult de zborurile mele decât de proza mea, care, desigur, trebuie să fie foarte plicticoasă. Dar, să nu acuz pe nimeni. Și, mai ales să nu uităm că trăim într-o vreme când publicului îi place să petreacă văzând câini care vorbesc, oameni care latră și aviatori care scriu. Prin urmare, să scriu.

Ce să spun? Cyrano de Bergerac, care n-a zburat niciodată, descrie admirabil zborul său între Lună și Pământ. Înțelegeți, prin urmare, de ce mi-e frică mie că nu voi izbuti să interesez defel cu impresiile mele pe cititorii *Flăcării*. Trebuie să fi avut norocul de a nu fi zburat niciodată ca să poți descrie frumos un zbor!...

J'arrive, – excuse-moi – par la dernière trombe. / Je suis un peu couvert d'éther. J'ai voyagé! / J'ai les yeux tout remplis de poudre d'astres. J'ai / Aux éperons, encore, quelques poils de planète! / Tenez, sur mon pourpoint un cheveu de comète!...

Așa pretinde Cyrano de Bergerac că s-a întors din fantastica sa călătorie în Lună. Eu, deși am izbutit să mă ridic chiar până la o mie de metri cu aparatul meu, mărturisesc că niciodată n-am coborât acoperit de eter, cu ochii plini de praf de stele, pe ghetă cu puf de planetă sau pe haine cu păr de cometă. Și nici Calea Lactee nu mi-a stropit niciodată bluză cu laptele care-o... pavează.

În schimb, au încercat de-atâtea ori să mă stropească alții cu noroiul pământean al răutății lor. Dar, să nu vorbim de necazuri. Datoria noastră este să planăm deasupra micimilor omenești. Și-această datorie trebuie să și-o îndeplinească cu atât mai mult aviatorii. Menirea lor nu e să planeze?

Impresia cea mai puternică am simțit-o

Cu avionul său, Aurel Vlaicu a obținut cel de-al 34-lea brevet de aviator din lume și a inaugurat aeroportul de la Viena în 1910.

când am zburat pentru prima oară la Binținți, în Ardeal. Blériot încă nu trecuse Canalul Mâncii. Primul meu aparat era tot de lemn și nu avea motor. Am legat trei cai de el, trei flăcăi au prins a pocni din bice, și aparatul s-a ridicat la vreo 15 metri înălțime, după ce a alergat câțiva kilometri pe pământ. De atunci, de câte ori mă sui în aparat, zbârnâiala motorului mi-aduce aminte de aeroplanul fără motor, și dinaintea ochilor, fascinați de nemărginirea văzduhului, îmi răsar cei trei flăcăi chiuind și pocnind cu foc din bice.

Bucuria cea mai mare însă am simțit-o când am zburat pentru prima oară la Cotroceni. Nu m-am ridicat atunci mai sus de patru metri. Cu toate acestea, nici Alpii nu mi-i închipuiam mai înalți ca înălțimea la care mă ridicasem eu. Fiindcă patru metri erau atunci pentru mine un record formidabil, un record care-mi consacra mașina. Zburasem: și asta era principalul. Mă menținusem sigur în aer, făcusem evoluții neșovăielnice. Publicul care era de față m-a aplaudat cu entuziasm. Iar eu, după ce am coborât, eram ca și beat de bucuria fără margini a izbânzii. Începusem să mă dau peste cap pe câmp de fericire. Cei din jurul meu ziceau c-am înnebunit. Și eram, într-adevăr, nebun de entuziasm și mulțumire.

De altfel, este într-adevăr de mirat cum omul nu înnebunește când zboară. Mă ridic. Și un gol parcă se face deodată în toată ființa, – ca și cum m-aș ridica foarte repede cu un ascensor. Casele, drumurile, plantațiile prind să alerge nebunește în urma mea, să se depărteze din ce în ce, să se micșoreze, să devină tot mai puțin clare. Până la o sută de metri, am impresia că zbor cu un tren fulger, pe un drum fără șine, peste lucruri și oameni. E înălțimea favorită la

„De la furtul lui Prometeu, omul n-a îndrăznit încă o aventură atât de primejdioasă. Și, pe cât se pare, ca și Prometeu, omul modern va ispăși prin eterne picurări de sânge această nouă taină furată Dumnezeirii.”

care-mi place să zbor. La o sută de metri nemărginirea văzduhului nu mă neliniștește, alergarea nebună a lucrurilor de sub mine îmi dă continuu senzația amețitoare a vitezei cu care zbor... De la Cotroceni, când sunt la o sută de metri înălțime, se vede departe în zare... Văd Argeșul cum scânteiază ca o panglică de fildeș... Văd drumurile, clădirile orașelor, pădurile cum se rânduiesc, sub înrâurirea vitezei cu care alerg, în linii paralele... Toate contururile se văd paralele de sus.

Când trec de cinci sute de metri începe să-mi fie urât. Pământul nu se mai vede decât ca o imensă movilă de cenușă sură cu pete albe, munții și văile se nivelează... Confrății zburători (ciorile și ceilalți... aviatori de această categorie) au dispărut cu desăvârșire... Mă simt singur și începe să-mi fie frică... Nu mi-e frică de căderi sau accidente. Mă cuprinde teama de misterul nemărginirii. Niciodată omul nu poate să aibă mai precisă impresia neantului decât când zboară mai sus de cinci sute de metri. Jos haos, sus haos. Iar zbârnâitul de bondar uriaș al motorului parcă dă un formidabil glas acestui haos.

Am trecut de 800 de metri. Alerg cu o viteză foarte mare. Și totuși parcă stau pe loc. În raport cu imensitatea văzduhului, viteza motorului meu dispăre. Aș vrea să alerg mai repede. Încetineala asta mă enervează. Toate eforturile sunt zadarnice, însă. M-am ridicat dincolo de limita puțințelor omenști. Am intrat în sfera unde omul nu mai însemnează nimic față de infinitul atotputernic.

Să mă cobor, deci. Coborârea e mult mai plăcută decât suirea. Până la 50 de metri deasupra pământului mă cobor fără nici o teamă, cu mâinile strânse pe cârmă, cu ochii ațintiți asupra motorului. De la 50 de metri începe să mă cuprindă frica de a nu ateriza destul de ușor. În aviație, spre deosebire de viața de toate zilele, e mai greu de coborât decât de urcat. Cât ar câștiga aviația dacă predispoziția firească a omului de a se coborî și de-a coborî totul s-ar putea aplica exclusiv în folosul aterizării!

Și mai ales e greu de aterizat în timp de furtună. De altfel, când aerul e agitat, aviatorii evită să zboare. Eu totuși am zburat la Brașov pe un timp foarte puțin favorabil. Bătea un vânt puternic. Aerul era neliniștit ca valurile unei mări înfuriate. Aparatul era când ridicat la înălțimi de sute de metri, când coborât până aproape de pământ. Parcă eram o minge vie cu care o mână uriașă se juca cu o plăcere sălbatică între cer și pământ. Când bate vântul tare, am impresia că niciodată nu vom putea stăpâni aerul.

De aceea, cred că aviația nu va izbuti decât să devină un foarte plăcut sport pentru vreme frumoasă. Ea nu va putea niciodată să ia dezvoltarea pe care au luat-o automobilele sau vapoarele. Și e foarte firesc să fie așa. Ca să zboare, omul trebuie să cucerească regiuni ce nu-i sunt destinate, cu mijloace ce nu-i aparțin.

DOSAR

Moartea lui Aurel Vlaicu, brand de Bănești

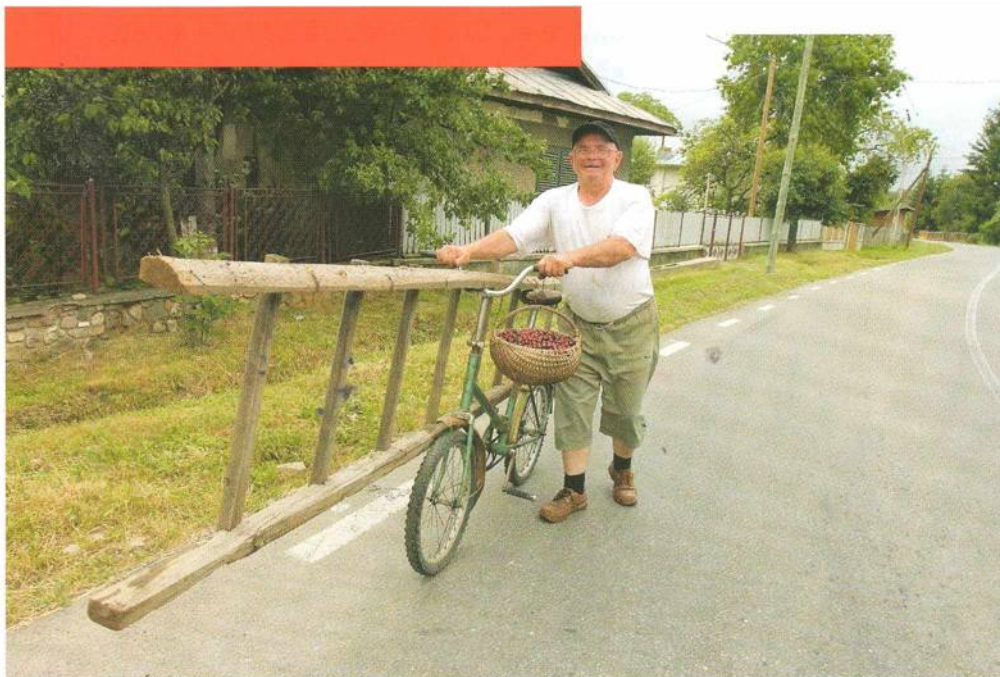
Copiii se joacă de-a avioanele. Chiar în locul unde s-a prăbușit o legendă.

Chiar în jurul monumentului. Sigur că unul dintre ei, Giani, vrea să se facă aviator. Și să înconjoare lumea, din înălțimi. „Hai, bă, Aurel Vlaicu, mișcă din aripi!”, îl ironizează prietenii lui. Întâmplător sau nu, la Bănești există o anume fascinație a zborului. În loc de calculatoare, sau măcar printre ele, copiii încă mai aleg să se joace de-a avioanele.

„A căzut pe câmp, cu haricoplanu.”

text Liliana Petruș
foto Octavian Tibăr

Dacă tot am venit la Bănești, localnicii ne dau un pont. Aurel Vlaicu s-a prăbușit în 29 august 1913, nu în 13 septembrie, cum se știe oficial. Înregistrarea s-a făcut aici, la primărie, cu martori. Primarul de atunci, Ștefan Ioniță, a fost străbunicul soției primarului de acum. Diferența de date a apărut de la schimbarea calendarului roman cu cel gregorian.

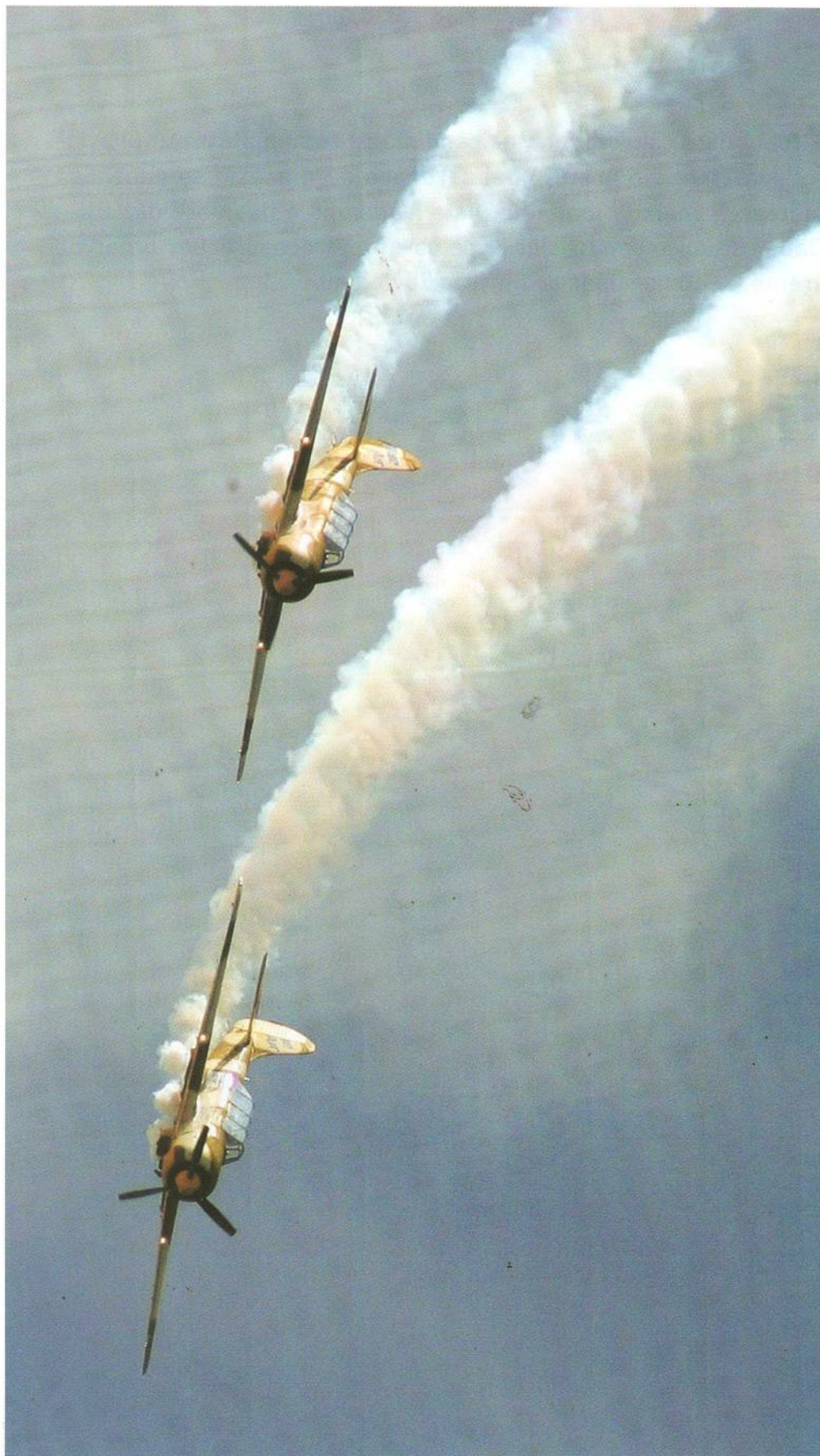
„A, locul ăla unde s-a prăbușit și a murit Aurel Vlaicu!” este primul, poate și singurul gând care îți vine în minte când auzi de comuna Bănești, din județul Prahova. Chiar dacă sună ciudat, tragedia de la începuturile aviației românești a devenit, în timp, *brand* de localitate. „Sigur că povestea asta cu Vlaicu ne folosește, se mai vorbește un pic de noi prin țară, mai vin oficialități la comemorare, la monument opresc autotocare cu turiști, sunt mulți piloți care țin morțiș să zboare în zonă, așa, ca un fel de omagiu”, susține primarul Ion Costache Petre. și dacă tot dă bine la imagine, localnicii au preluat întâmplarea, de la părinți și bunici, și o dau mai departe: „Mama-mare îmi povestea cum a căzut Vlaicu pe câmp, cu haricoplanu. A fugit tot satul acolo, buluc, da’ deja era mort. și oamenii își făceau cruce, că atunci erau mai înapoiați. Nici nu știau ce-i aia să zbori, ziceau că-i de la necuratu”, povestește nea Simion. În timp ce vinde cireșe, în fața porții. Două soiuri, *inimă de porumbel* și *pietroase*, cinci lei kilogramul. Al doilea *brand*, cum ar veni, al comunei Bănești. Sunt livezi întregi de cireși, pe dealuri, pe câmp, prin curțile oamenilor. Așa că primăria organizează, anual, *Festivalul cireșelor*, aflat, deja, la a șasea ediție. Cu târg, muzică bună, *miss Cireașa* și, evident, concurs de plăcinte și tarte preparate din fructele vedetă. și în nici un caz fără ceva care să amintească de Aurel Vlaicu. Gen demonstrație aviatică sau aeromodelism. Anul acesta, însă, în 19 iunie, localnicii și turiștii au avut parte de un adevărat regal. Echipa *Iacării acrobați*, adică piloții Ioan Postolache și Dan Ștefănescu au sfidat gravitația, logica și legile aerodinamicii, într-un show de acrobație aeriană de zile mari. Mai mult, *Aerobatic yakkers*, cum sunt cunoscuți în lume, au bătut palma cu Primăria din Bănești și își vor muta aici cartierul general. În acest sens, tocmai a început construcția unui aerodrom pentru avioane ușoare. Urmează școala de pilotaj, demonstrații, concursuri și alte întrupări ale ideii de zbor. Viceprimarul Amelin Mihailache ne împărtășește bucuria că profesioniștii zborului sunt atrași, aproape magnetic, de spațiul aerian al comunei: „Piloții ne tot spun că aici e un fel de *autostradă* pentru ei, nu sunt curenți, e o zonă ideală. În afară de soartă, nimeni nu a găsit o explicație pentru faptul că Vlaicu s-a prăbușit tocmai la Bănești”.

Și dacă tot au oaspeți, localnicii s-au pregătit

corespunzător. Câteva magazine, teren de fotbal, cu gazon artificial și în nocturnă, o biserică proaspăt renovată, o bibliotecă și chiar o pensiune de patru stele, *Casa Agsburg*. Cu saună, piscină încălzită, fitness și un restaurant pe măsură. Coloana sonoră – *Pink Floyd* și *Scorpions*. Există o variantă și pentru amatorii de *crime scene*. Undeva pe deal, în pădurea Ciuperceasca, se află hostelul *Agatha Christie*. În fapt, locația unei școli de detectivi particulari coordonată de soții Miclea. Între modulele de curs, care durează trei luni, puteți sta în camere personalizate după detectivi celebri: Sherlock Holmes, Harry Hole, Hercule Poirot.

Una peste alta, aș spune că Bănești este o localitate chiar interesantă. A avut „norocul” să moară Vlaicu aici, dar nici localnicii nu au stat cu mâinile în sân. Au case frumoase, străzi curate, inițiativă cât cuprinde. La primărie sunt înregistrate 320 de societăți. Și mai au, peste toate, un edil cam ciudat, în sensul cel mai frumos al cuvântului. Nu prea știu să laud un primar, că n-am mai avut ocazia, așa că vă spun ce-a făcut. O tabără anti-manele, printre altele, chiar în curtea școlii. A pus corturi, grătare, a organizat drumeții. Toate pe muzică de *Beatles*. Sigur că puștii au cam strâmbat din nas, o zi, două. Apoi au venit și i-au zis: „Domn primar, da’ știți că nouă chiar ne place?” „Măi, să fie, păi sigur că vă place, că asta e muzică, nu zgomot ritmat. Nu vă supărați, da’ trebuie să fac ceva cu voi, că nu vreau să intrați în cercul calculator – cârciumă și înapoi, cum se poartă acum”, le-a răspuns Ion Costache Petre. Și dacă vă mai spun că la Bănești se construiește un complex de sănătate cu terapii neconvenționale? și gata, nu mai insist, că până și mie îmi sună ciudat. Mai bine vă spun despre cele ce nu mi-au plăcut. Păi, chiar în centru, peisajul e stricat de o turnătorie rudimentară, veche, de prin anii '40. Scoate un fum, gros și negru, de zici că-i sfârșitul lumii. Când au văzut o mașină de București, lucrătorii au pus lacătele și au șters-o. De unde am dedus că treaba nu-i prea legală. Fapt confirmat de localnici. Sesizările lor și ale primăriei, de la Garda de mediu în sus, nu au avut, însă, nici un efect. Doar că în turnătorie se lucrează mai mult noaptea, când oamenii dorm. și se trezesc, dimineața, într-un nor de fum.

Și nu mi-a mai plăcut nici o anume senzație de pustiu în jurul monumentului dedicat lui Aurel Vlaicu. Parcă altădată era și un avion, ceva... Primarul îmi spune că asta e o poveste cam tristă: „A fost un avion și copiii, sigur, se jucau prin el. În 2002, un băiat de zece ani a căzut și și-a fracturat coloana. A murit. și autoritățile de atunci n-au găsit ceva mai înțelept de făcut decât să distrugă avionul. Eu am reluat ideea, avem aprobare de la Ministerul Apărării Naționale, avem chiar și avionul, un *IAR*, la fabrica din Craiova. Doar că, deocamdată, să nu radeți, nu găsim bani să-l aducem. Povestea ar costa peste o jumătate de miliard de lei, cu dezmembrări, transport și montat în Bănești”.

Echipa **Iacării acrobați** își face casă nouă, respectiv aerodrom, la Bănești.

A fost odată ca niciodată, pe când statul român plătea unui aviator jumătate din prețul unei aeronave dacă acesta se angaja să plătească cealaltă jumătate. Asta înseamnă o finanțare de 50%... Ohoo, dragii moșului, dar acestea se petreceau acum amar de vreme... Sau nu! Doar acum vreo 75 de ani!

text Bogdan Hrib
foto arhiva Realitatea Ilustrată

Irina și YR-INA

Cele două Irine – cea umană și cea mecanică – au avut o viață lungă împreună...

Irina Burnaia (Pe numele ei adevărat Irina Cioc. Pseudonimul „Burnaia” a fost inspirat probabil din Câmpia Burnasului, aflată în zona natală, satul Ciurari, județul Teleorman) s-a născut în 1909. Ca absolventă în științe juridice primește drept de practică în baroul Ilfov. Obține la 27 octombrie 1933 brevetul de pilot, gradul I și II pentru avioanele de turism. Este a treia aviatore româncă după Elena Stoenescu-Caragiani și Ioana Cantacuzino. Profesor îi este Petre Ivanovici, pilot de linie la compania LARES și membru al escadrilei de acrobație *Dracii Roșii*.

Se bucură de oferta statului român care asigură 50% din valoarea unui avion nou achiziționat și stă la IAR Brașov până când noul său IAR 22 este gata de zbor. Aeronava este gata în 1934 și aviatorea o înregistrează cu indicativul YR-INA.

Urmează primul zbor al aparatului, dar și primul zbor peste munți, de-a lungul Văii Prahovei, fiind prima femeie aviator care traversează Carpații. Aterizează în siguranță la Buzău, ca apoi să continue zborul până la Băneasa.

Împreună cu prietenul și fostul instructor Petre Ivanovici planifică un raid îndrăzneț București-Cape Town. Dar așa cum fotbalul nostru nu a ajuns să vadă Africa de Sud, nici piloții români nu reușesc acum 75 de ani să atingă sudul continentului african.

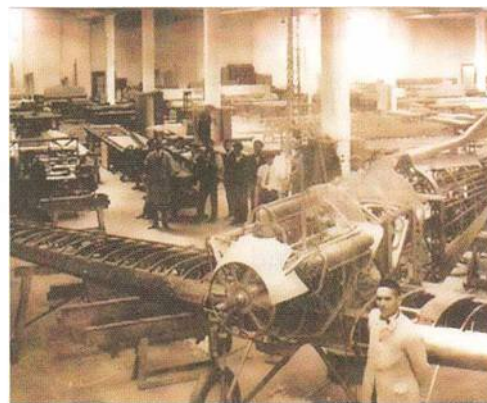
Raidul lor a fost presărat de probleme tehnice. La numai o zi după decolare, pe 4 ianuarie 1935 intervine primul incident – o aterizare forțată – lângă orașelul Eschisehir. „În vreme ce în Turcia, într-o țară străină, găsim suflete și simțăminte curate și frumoase, la București se lansau tot felul de zvonuri tendențioase”, declară aviatorea în jurnalul ei, publicat de

**În noaptea de
Înviere** a acestui an,
generalul aviator
(rez.) Mihail
Pavlovski, decanul
de vârstă al aviației
românești, s-a stins
din viață la
Clermont-Ferrand,
în vârstă de 104 ani.
(Sursa: Asociația Dialog,
Köln). Volumul său de
amintiri „O pasiune de o
viață” editat în 2001, la
București, a apărut la o
editură al cărei site nu
poate fi accesat. Cartea
nu se găsește în librării.
Fără comentarii...

Realitatea Ilustrată în foileton. Aici vor aștepta o elice nouă de la Brașov, dar la peste câteva zile o nouă problemă – la Damasc sunt necesare noi piese pentru motor trimise tot din România. Raidul aviatic se încheie după 16.000 de km la Entebbe, după survolarea Lacului Victoria. Prognoza meteo și starea gravă a aeronavei îi forțează să se oprească.

Revenită în țară, Irina Burnaia nu renunță la zbor. În 1937 obține brevetul de pilot acrobat și participă la un raid aviatic București – Roma, Urmează în 1938 raidul București – Ankara – Bagdad – București și în 1939 București – Varșovia – Berlin – Amsterdam – Londra. Tot în 1939 participă în Italia la Reuniunea Aviatică Internațională de la Rimini unde termină cu bine toate probele.

În 1937 publică volumul de amintiri *Aripile mele*, este decorată cu *Virtutea Aeronautică* de pace, dar în 1948, după instalarea regimului comunist în România, se stabilește la Geneva. Se stinge din viață, uitată de noi, în 1997. Nu am reușit să aflăm dacă după 1989 a revenit vreodată în țară, dar cu siguranță volumul ei nu a fost niciodată reeditat...

O prezentare a fabricii IAR Brașov pe blogul pilotului de linie Doru Varlam:

Societatea „Industria Aeronautică Română” (IAR) a fost fondată la 25 iunie 1925, prin promulgarea de către regele Ferdinand a „Legii privitoare la întreprinderile industriale în legătură cu apărarea națională”. Aceasta este „prima fabrică românească de aeroplan”, așa cum este scris în actul de inaugurare din 11 octombrie 1927. Uzina IAR Brașov, amplasată în zona de lângă drumul Brașov – Sânpetru, unde se află astăzi uzina Tractorul Brașov, avea o suprafață de 2.233.800 mp și dispunea de un aerodrom de circa 1.800 metri lungime, care a funcționat până în 1961 ca aeroport al Brașovului. Între 1927 și 1945 au fost realizate la IAR Brașov 25 de tipuri de avioane (peste 1.000 de aparate), dintre care 17 tipuri de avioane de școală, turism, recunoaștere și vânătoare de concepție românească și 8 avioane cu licență (...). În anul 1939, IAR era una dintre cele mai mari fabrici de avioane din lume, având o suprafață de producție propriu-zisă de 130.000 mp și 7.000 de angajați. Revista „Le Fana de l'Aviation”, în numărul 239 din octombrie 1989 prezenta într-un articol de 7 pagini (p. 14-21), semnat Malcom Passingham și Jean Noel, intitulat „Les aviation militaires de 1910 à 1945” și unele realizări ale uzinelor IAR Brașov, între care primul avion de vânătoare monoplan realizat în România de colectivul condus de inginerul Elie Carafoli și inginerul francez Virmaux, IAR CV-11. Dar dintre realizările IAR Brașov se remarcă în mod deosebit avioanele de vânătoare IAR-80 și cel de vânătoare-bombardament IAR-81, recunoscute pe plan internațional.

Dacă dai căutare pe internet IAR 22 vei afla că au existat două vehicule cu acest cod. Un avion realizat în 1933 și primul tractor românesc produs în 1946. Ambele la fabrica IAR Brașov. Despre tractor găsim multe date și imagini, dar despre avion mai nimic... Păcat.

Un cimitir cu morții la vedere ar fi fost mult mai vesel. La Balotești am văzut doar bucăți sfârtecate din ei. O mână, un picior, un cap fumegând.

text Liliana Petruș
foto Agerpres

Carne de om. Sfârtecată și arsă.

Am fost primul ziarist care a ajuns la Balotești după prăbușirea avionului Airbus A 310. Din întâmplare, nu că aș fi vreo deșteaptă. În 1995 eram reporter pe două fronturi, respectiv la *Radio Europa Liberă* și la *Zig-Zag*. Tocmai în ziua cu pricina, 31 martie, dimineața, pe la 8,30, m-am prezentat la Stația de Salvare a municipiului București, pentru un interviu cu directorul. Sincer, nu-i mai știu numele. Și în timp ce

povesteam că oamenii mor cu zile, până ajung ambulanțele, a sunat telefonul de linie scurtă. Directorul s-a ușor îngălbenit și a luat-o la fugă, spre dispecerat. Alarmă de catastrofă! „S-a prăbușit un avion!”, auzeam peste tot în jurul meu. Până să mă dumiresc, primele ambulanțe, cu girofar, ieșeau, deja, pe poartă. Am sărit într-una dintre ele, împotriva voinței echipajului. Și împotriva regulamentului, dacă mă gândesc mai bine. Era *prea urgentă*, însă, ca să mai stea cineva și să se certe cu mine.

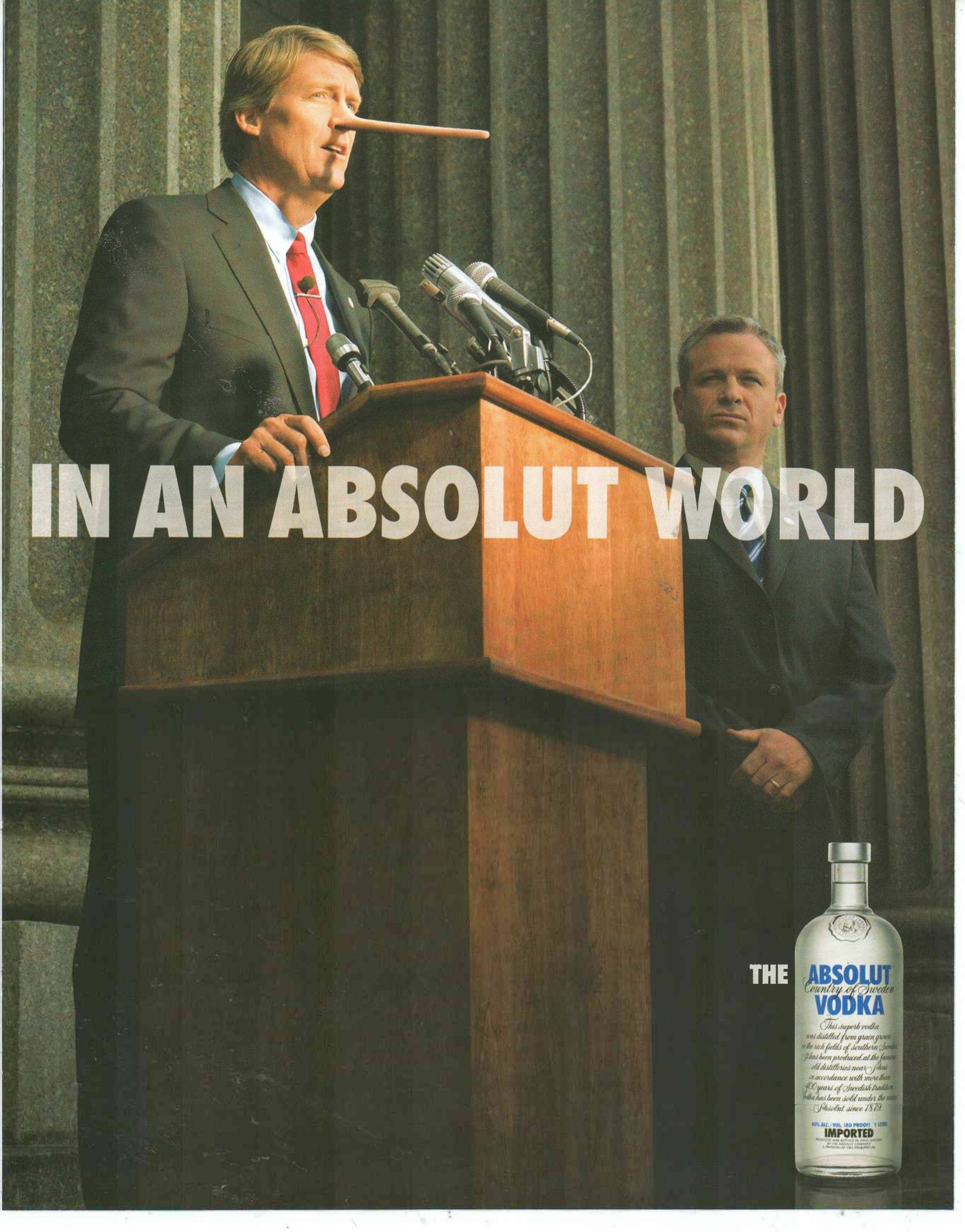
Drumul până la Balotești a fost ca un film polițist. Viteză, sirene, depășiri, instrucțiuni

prin stație. Acolo, însă, era *horror* în toată regula. Primul lucru pe care mi-l amintesc, cu o precizie nedorită, după 15 ani, este mirosul de carne de om arsă. Am văzut, cu ochii mei, ochi arzând. Și capete. Și mâini. Și oase fumegând. Și o păpușă. Și un deget cu verighetă. Carne era amestecată cu fiare și noroi. Pe resturile avionului fâlfâiau zdrențe din hainele pasagerilor. Și din trupurile lor. Ca niște steaguri ale morții. Și încă nu m-am uitat în crater! Locul unde căzuse avionul era, deja, împrejmuț. Pompierii se luptau cu flăcările. Și cu disperarea că, de fapt, nu mai au ce salva. Primele informații concrete le-am aflat trăgând cu urechea. La discuția dintre Virgil Măgureanu, pe atunci directorul SRI, și reprezentanții Inspectoratului de aviație civilă. Era un zbor *Tarom*, București-Bruxelles, cu 59 de oameni la bord. Respectiv tot atâția morți. Aeronava s-a prăbușit la două minute de la decolare, în timp ce executa un viraj spre Ploiești. Apoi au apărut ziaristii, jandarmii, localnicii din Balotești. Cruci, rugăciuni, lacrimi, zvonuri. Că a fost atentat. Sau că avionul transporta documente despre teroriști. Și nu mai știu ce variantă de eroare de pilotaj. Și ce mai contează, am gândit atunci, când în jur sunt vreo câteva mii de kilograme de carne de om. Sfârtecată și arsă. Și din care nimeni nu va putea reconstitui 59 de oameni. Ca măcar să-i îngroape creștinește. Sigur că am fost și la înmormântarea colectivă, ca să zic așa. Dar știam că sunt niște sicrie fără trupuri. Am scris și reportajul, am fost și laudată de Mihai Tatulici. Ceea ce, între noi fie vorba, e aproape la fel de grav ca un accident aviatic.

Au trecut 15 ani și Baloteștiul a rămas – și sper ca așa să rămână – singurul carnagiu văzut în viața mea. Chiar dacă atunci mi-am jurat să nu mai călătoresc niciodată cu avionul, am mai făcut-o, de zeci de ori. Și nici n-aș spune că am o emoție specială. Doar că, în primele două minute de la decolare, nu știu de ce, întotdeauna îmi miroase a carne. De om. Sfârtecată și arsă.

Cea mai mare catastrofă aviatică din România a fost investigată cu sprijinul FBI. Ipoteza unui atac terorist nu s-a confirmat. Cauzele accidentului se pare că țin doar de o defecțiune a motoarelor, agravată de o eroare de pilotaj.

A man in a dark suit and red tie stands at a wooden podium, speaking into several microphones. He has a long, thin, light-colored object (resembling a cigar or a long nose) protruding from his mouth. Another man in a dark suit stands behind him to the right, looking on. The background consists of large, fluted columns.

IN AN ABSOLUT WORLD

THE

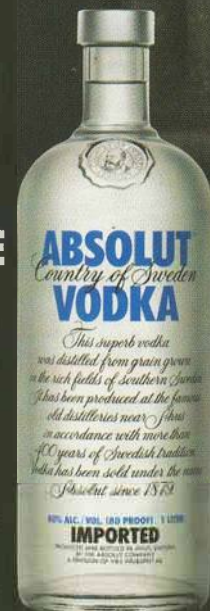
ABSOLUT
Country of Sweden
VODKA

*This superb vodka
was distilled from grain grown
in the rich fields of Southern Sweden.
It has been produced at the famous
old distilleries near Åhus
in accordance with more than
400 years of Swedish tradition.
Vodka has been sold under the name
Absolut since 1879.*

40% ALC. / VOL. (80 PROOF) 1 LITER

IMPORTED

IMPORTED BY SEAGRAM WINE & SPIRITS, NEW YORK, NY
ABSOLUT VODKA IS A REGISTERED TRADEMARK
OF SEAGRAM WINE & SPIRITS, NEW YORK, NY

DOSAR

Tower to... power

Turnul de control de la Otopeni către Air Force One, pregătit să decoleze, cu președintele Bush la bord, spre celebra întâlnire de la Neptun: „Hold on position! You are number two. Number one is our president”

Printre aviatori circula un banc:
Care este diferența dintre un controlor de trafic aerian și Dumnezeu? Dumnezeu nu se crede controlor de trafic aerian.

Când o rață deturneză avionul de Milano

text și foto Corina Anghel

Otopeni, primăvara lui 2008: coordonatorul de trafic aerian Gigi Marin, în acel moment șef de tură în turnul de control, coordonează decolarea avioanelor prezidențiale americane și române. Episodul a intrat în legenda Aeroportului Henri Coandă, când, în urma deciziei din tower, aeronava americană a fost obligată să dea, la decolare, întâietate celei românești. Aplicând principiul că acolo unde se cere

responsabilitate se acordă obligatoriu și autoritatea necesară, controlorul de trafic aerian este, iată, mai puternic chiar și decât cel mai puternic om al lumii, președintele SUA. Pentru că de acolo, din turn, el „duce în spinare” siguranța a câtorva sute de suflete dintr-un avion, uneori până la 30 de avioane pe oră. O secundă de neatenție și sute de oameni pot deveni subiect de presă în doar câteva minute.

Am urcat în turnul de control de la Otopeni ca să fac un reportaj despre ceea ce se întâmplă acolo și, mai ales, despre cum arată categoria aceea rară de oameni, codificată CTA în

nomenclatorul profesiilor din aviație. Da, rară, sunt puțin peste două sute în cele 17 aeroporturi civile din țară.

Văzusem și tradusesem zeci de filme cu aeroporturi și avioane. Îmi aminteam mai ales *Turnul de control*, acea comedie despre rivalitatea acerbă dintre doi controlori de trafic aerian, pentru poziția de lider în turnul de control, conflict care declanșează un haos în carierele, căsniciile lor, dar și în spațiul aerian pe care îl monitorizează. Comedie, firește, dar luasem de bun clișeu rivalității inevitabile la acest tip de supra-oameni.

În plus, timp de 15 ani am proiectat și

Controlorii de zbor din România răspund de siguranța și eficiența a peste 400.000 de zboruri anual, dintre care 80% sunt survoluri, iar 20% aterizări și decolări pe aeroporturile din țară.

Cele trei zone principale ale aeroportului:

două piste de decolare/ aterizare, de câte 3,5 km fiecare, trei platforme (zonele de staționare, alimentare, încărcare, descărcare a aeronavelor) și căile de rulaj între primele două.

Coordonatele oricărei curse aeriene trec pe rând pe la fiecare post, înscrise pe benzi de carton care seamănă cu niște semne de carte.

omologat aparate giroscopice de la bordul aeronavelor – știți, „ceasurile” alea pe care se învârt bezmetice (atunci când e de rău!) siluete de avion, roza vânturilor cu punctele cardinale, globul pământesc. Știu și cât de ultra stricte sunt normele din aviație, care merg până-ntr-acolo încât cer omologarea inclusiv a covorului de cauciuc de sub strungul pe care sunt realizate piesele din componența unui avion. Așadar, motive absolut justificate ca să îmi imaginez că, în turnul de control al celui mai mare aeroport al țării, voi descoperi o mini-cazemată, cu un pluton de elită, bărbați duri, stăpâni pe ei, un fel de roboți scumpi la vorbă, concentrați și, firește, încruntați deasupra pupitrului în formă de semicerc, plin cu monitoare, telefoane, radare, butoane și microfoane, tastaturi, lămpi, LCD-uri și display-uri. Multe display-uri!

Mă așteptam, sau mai bine zis mă temeam că vom fi primiți (eu și colegul meu fotoreporter) în cel mai bun caz cu condescendența rezervată presei, cu ochii pe ceas și mai mult cu spatele. Surpriza a fost totală: șase bărbați (de toate vârstele), ne-au primit, zâmbitori și relaxați, mișcându-se nonșalant pe lângă pupitre, ca niște regizori de platou, bucuroși să ne arate

cum se dirijează tot ce mișcă, la sol și în zbor, pe un aeroport. Și uite așa, în loc să stăm o oră, cum ne propusesem, am stat cam cinci și ne-am despărțit aproape prieteni.

Prima lecție ne-a ținut-o George Neagu, supervisorul echipei: operațiunile desfășurate pe aeroport sunt dirijate de la cele trei posturi de control din turn, ocupate permanent, prin rotație, de către fiecare membru al unei ture, timp de câte două ore (urmate de două ore de pauză). De la postul de *planner* sunt coordonate zborurile cu toate entitățile implicate (inclusiv cele din afara aeroportului) în gestionarea spațiului aerian, ground-ul asigură deplasarea aeronavei între poziția de parcare și pistă, iar *executivul* dirijează exclusiv decolările și aterizările pe pistă. Tura are un supervisor de turn care verifică fiecare comandă dată de colegii săi, aflați la cele trei posturi.

Motto-ul unui CTA ar trebui așadar să fie „nici un moment de plictiseală”, dacă n-ar exista acea uriașă presiune psihologică, dată de responsabilitatea față de pasagerii și echipajele avioanelor.

Și mai e ceva. Acolo, în turn, se trăiește în două planuri: dirijarea traficului se face exclu-

siv în limba engleză (cu un alfabet codificat, așa fel încât să fie eliminate orice confuzii privind literele), în vreme ce, între ei, controlorii vorbesc cea mai „neoficială” și neaoșă limbă română. Tot așa e și cu timpul: ceasul de la mână le dă ora României, iar cel din perete, ceasul operațional, arată cu două ore mai puțin iarna și trei, vara. Pentru că, în aviația civilă, programarea operațiunilor din toată lumea se face după fusul orar de la Greenwich (ora UTC).

I-am întrebat pe cei șase cum fac față stresului. „Cu calmul pe care ți-l dă rutina și experiența”, ne spune Cristi Opreșcu, șeful controlori de trafic de pe Aeroportul Henri Coandă. Sigur, îi dă mâna să invoce rutina, după aproape 30 de ani de contact zilnic cu avioanele! „Nimic nu se bazează pe improvizații. Totul e planificat din timp, cu sute de ore de simulări, care acoperă aproape toate situațiile posibile”. Gabriel Beldiman, zis și „Nemuritorul”, pare, la 52 de ani, să dețină o rețetă anti-stres infailibilă: umorul și auto-ironia. După verva pe care o are, se pare că și funcționează.

I-am mai întrebat despre păsări, dacă se întâmplă să intre în motoare, cum văzusem în

filme? Și cât de des? „Cam de opt, zece ori pe an”, intervine Costin Mocanu, cu aerul că ar vorbi despre frecvența excursiilor la munte. Am ieșit pe balconul care înconjoară turnul ca să vedem schelele noii aerogări, care va avea formă de vioară și va înlesni mult condițiile de îmbarcare, suplimentând numărul de porți de la 5 la 13. Și, în timp ce admirăm „vioara”, suntem chemați urgent în sală: „Ați venit cu ghi-nionul? Sau cu norocul? Voiati să vedeți cum reacționăm într-o situație de criză...” Da, apăruse un incident. Avionul care tocmai decolase către Milano a anunțat că are o problemă la un motor și trebuie oprit, urmând ca aeronava să zboare cu unul singur. Nu se știa cauza, s-a luat decizia întoarcerii pe aeroport.

Și uite așa am ajuns să asistăm la o scenă ca în filmele pe care le tot învocat: fiecare dintre cei șase controlori au trecut pe poziții, firește „conform procedurilor de urgență”, și au început să curgă ordinele: oprirea tuturor decolărilor și aterizărilor, eliberarea pistelor, mobilizarea echipelor de intervenție, pompieri, ambulanțe, echipe tehnice, mașini, utilaje, scări... Toți sunt gata să acționeze imediat și stau pe recepție așteptând instrucțiunile turnului de

control, care în tot acest timp adună și difuzează ultimele informații, ținând permanent legătura cu cei de la sol.

Adrenalină curată! Dar la noi, nu la ei! Le-am privit chipurile pe rând. În afară de privirile ceva mai concentrate, alergând de la un monitor la altul, de primirea și transmiterea de informații, verificând în mod repetat îndeplinirea procedurilor, în rest nici o încruntare, nici un strop de sudoare pe vreo frunte. Ba mai scăpau și câte o ironie, câte o mostră de umor negru, subtil adaptat momentului. După câteva minute bune a apărut, dinspre vest, avionul cu pricina. George Neagu a ieșit pe balcon cu un binoclu mare și verde, iar, după câteva secunde de privit, a anunțat că avionul „vine frumos” la aterizare. Între timp am început să-l vedem și noi, nimic nu părea anormal... dar ce ne pricepeam noi? Ei, specialiștii, știau la ce să se uite. Iar după cum nu și-au luat ochii de pe el până când nu s-a oprit definitiv pe pistă, ne-am dat seama că pericolul fusese acolo tot timpul, în fărâma aceea de incontrollabil, care așază meseria de controlor de trafic aerian pe locul 4 în topul celor mai stresante meserii din

lume. Deși sunt bine plătiți, oriunde în lume, nici un salariu, oricât de mare ar fi, nu poate răscumpăra lipsa unei vieți ordonate de familie, sărbătorile petrecute departe de cei dragi, bolile profesionale (cardio-vasculare) care le scurtează viața, radiațiile la care sunt supuși și, desigur, stresul, presiunea psihologică a răspunderii pentru viața altora. Iar în România vârsta de pensionare a controlorilor este și acum 65 de ani!?

Dar să revin la cursa de Milano. După câteva minute, Cristi Oprescu primește, prin stație, raportul tehnicienilor sosiți primii la avion. Se întoarce zâmbind spre noi: „Birdstrike... Și pasărea, tot voi ați comandat-o?” Da, o rață fusese aspirată în motorul avionului. Relaxarea care a urmat, din ciclul „totul e bine când se sfârșește cu bine”, n-a durat mult; erau plecări, sosiri de recuperat. Și a început sarabanda reprogramărilor. „Noroc că e sâmbătă și sunt mai puține curse”, ne liniștește Codrin Vrabie.

Avioanele încep din nou să plece și să vină, unul câte unul. Ne luăm rămas bun și „decolăm” și noi, după o ultimă fotografie de grup... Nu, de familie!

Aflat „la butoane” când o pasăre a fost aspirată în motorul avionului de Milano, Cristi Oprescu, șef peste cei 38 de controlori de trafic de pe Aeroportul Henri Coandă, a făcut ce știe el mai bine: să rezolve criza, „normal, conform procedurilor de urgență. Safety first”, zice el. Ca-n filme, zic eu.

Cursa de Milano – Airbus 319

Trei muzee din București cuprind secțiuni sau sunt dedicate în totalitate aeronauticii românești: Muzeul de Aviație din Pipera, Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand I” și Muzeul Tehnic „Dimitrie Leonida”. Dintre ele am ales Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand I” fiindcă aici poți vedea avioanele lui Vuia, Vlaicu și Coandă, cele care au dat startul zborurilor la noi în țară.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

Un secol de aviație la muzeu

Muzeul Național Militar *Regele Ferdinand I*, pavilionul E. Ora 13.00, căldură mare afară, dar și în pavilion. Câteva zeci de oameni, împătimiți ai aeronauticii, așteaptă deschiderea expoziției de machete de aeronave realizate de către cei de la Asociația Machetiștilor *Cartula* cu prilejul marcării unui secol de la primul zbor al lui Aurel Vlaicu. Până la momentul oficial, ne plimbăm prin hangarul care adăpostește unele

dintre cele mai vechi avioane românești, avându-l drept ghid pe generalul în rezervă Ion Guzu.

Aparatul cu aripi de pasăre care pare că se pregătește de aterizare este avionul *Traian Vuia nr.2*, cel pentru care a primit brevet de invenție la 29 iunie 1907 în Belgia (*Brevetul nr. 200682*). Ultimul zbor cu acest aparat conceput de Vuia a măsurat circa 70 de metri, decolarea și aterizarea derulându-se fără nici un fel de probleme. Și dacă aparatul lui Vuia se află în plină aterizare, cel al lui Henri Coandă pare tocmai să-și fi finalizat un nou zbor. Este chiar avionul

prezentat de Coandă la *Expoziția Mondială de la Paris în 1910*. Lângă acesta este avionul *Vlaicu I*, parcă aflat în continuare în zbor prin hangar. „Avionul lui Vlaicu a fost patentat la Viena fiind foarte performant pentru tipul său: stabilitate, aerodinamică foarte bună, tren de aterizare triciclu, pe scurt, o mulțime de noutăți care nu erau la îndemâna oricui la timpul său”, ne explică gazda noastră. „Avionul albastru din partea cealaltă a pavilionului este un aparat pe care se făcea școală în al Doilea Război Mondial, iar cel de aici, de lângă noi, este un avion *Nardin FN 305*, un fel de *Puntea Suspinelor* pentru piloți. Cine reușea să zboare pe acest avion – era extraordinar de instabil și dificil de manevrat în zbor – putea să treacă pe *IAR-80*”, ne spune Ion Guzu. În pavilion îl observăm și pe *IAR-93*, avion de vânătoare-bombardament, din care s-au făcut cam 200 de aparate până când revoluția din '89 a schimbat traiectoria aeronauticii românești. Lângă *IAR-93* se află expus un avion rusesc *LA-7* folosit la noi ca avion pentru școală și acrobație, iar în capătul celălalt de hangar se află un elicopter *IAR 316*. Modelul 316 este un elicopter de antrenament produs de industria aeronautică română, sub licență de la compania franceză *Aérospatiale*. Producția sa a început în anul 1971 la uzina *IAR Ghimbav* și s-a oprit în 1987. Au fost construite în acea perioadă 250 de exemplare, dintre care 125 pentru Armata Română, iar cealaltă jumătate pentru export în țări ca Angola, Guineea și Pakistan. Afară, la intrarea în pavilion se află un *IAR 330*, tot sub licență *Aérospatiale*, mult mai mare. „Am făcut elicoptere din astea până când industria românească a fost pusă pe butuci. *IAR 316* și *330 (Puma)* se construiau integral în România. Acum nu mai facem nimic, importăm”, ne declară cu obidă generalul în rezervă Ion Guzu.

IAR-93 / J-22 Orao (varianta sârbă), avion de vânătoare-bombardament, din care s-au fabricat 200 de aparate.

DOSAR

p. 04

Aviația românească, extaz și agonie

■ O poveste în picaj accelerat 06

■ Impresii din văzduh
un text scris de Aurel Vlaicu,
publicat în Flacăra, Anul I, No. 2
– 29 octombrie 1911 08

■ Moartea lui Aurel Vlaicu
brand de Bănești 10

■ Tower to... power 18

ZOOM

p. 34

Apocalipsa mai stă o tură

p. 38

Campanii antidrog cu iz politic

PEOPLE

p. 48

Dan Negru: „Televiziunea e o gumă de mestecat”

FLACĂRA Nr. 7
iulie 2010

DOSAR

Aviația românească, extaz și agonie	04
O poveste în picaj accelerat	06
Impresii din văzduh	08
Moartea lui Aurel Vlaicu, brand de Bănești	10
Irina și YR-INA	14
Carne de om. Sfârtecă și arsă	16
Tower to... power	18
Un secol de aviație la muzeu	23

ZOOM

Mâța și inundațiile	28
Alba-neagra cu syndicatele	30
Apocalipsa mai stă o tură	34
Campanii antidrog cu iz politic	38
Microsenzorul care depistează cancerul ..	44
Boc cu coasa	46

PEOPLE

Dan Negru: „Televiziunea e o gumă de mestecat”	48
Oana Andoni: „Provocarea face parte din firmeșcul zilei”	52

CULTURĂ

Hot stuff – Suspans în port	56
Teatru	60
Film	62
Top carte	64

LIFESTYLE

Auto	68
Gadgets	72
La Gondola, o plimbare culinară alla Italia	74
Turism	76
Caut horticultor!	80

foto coperta 1: Octavian Tibăr

FLACĂRA

Fondată în 1911 de Constantin Banu
www.revistaflacara.ro

Biroul Român de Audit al Tirajelor a eliberat
Certificatul de Audit pentru revista Flacăra în con-
formitate cu Standardele Internaționale de Audit.
Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență,
conform Studiului Național de Audiență, măsu-
rate în perioada octombrie 2008 – octombrie 2009

PUBLISHER – Alexandru Arion
alexandru.arion@publicatiileflacara.ro
CONSILIER EDITORIAL – Bogdan Hrib
bogdan.hrib@publicatiileflacara.ro
REDACTOR ȘEF – Liliana Petruș
liliana.petrus@revistaflacara.ro

EDITOR – Alice Gherman
alice.gherman@revistaflacara.ro
SPORT – Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu
COLEGIUL REDACȚIONAL:

Mihai Belu, Claudia Golea Sumiya, Călin Hentea,
Mugurel Mărgărit, Dan Medeanu, Mircea Pricăjan,
Petre Rău, Alina Savin, Vasile Savin, Raluca
Spătareanu, Bazil Ștefan, Tudor Călin Zarojanu

SENIOR EDITOR FOTO – Octavian Tibăr
octavian.tibar@revistaflacara.ro

TEHNOREDACTOR – Laura Tibăr
dtp@publicatiileflacara.ro

CONCEPT GRAFIC:
Alexandra Bardan

CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE:

Adina Dabija (SUA), Eugen Frunză (Canada), Anca
Motoianu (Londra), Luiza Palanciuc (Paris), Laurenția
Stelea (Olanda), Gelu Vlașin (Madrid),
CORRESPONDENȚI ÎN TERITORIU:
Marius Condrat (Sulina), Iulia Pană (Constanța)

PUBLICAȚIILE FLACĂRA

Societate comercială înmatriculată la **Oficiul
Registrului Comerțului București** sub nr.
J. 40/5888/1991 din 04.07.1991 **Cod Unic de
Înregistrare** RO1582276 **S.C. PUBLICAȚIILE
FLACĂRA S.A.** este membru al **Biroului
Român de Audit al Tirajelor – BRAT**

PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL: George Arion
george.arion@publicatiileflacara.ro

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Păsărin
alexandru.pasarin@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR COMERCIAL: Gabriel Bumb
gabriel.bumb@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR RESURSE UMANE: Manuela Ruxandra Arion
manuela.arion@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR VÂNZĂRI PUBLICITATE: Emil Dumitru
emil.dumitru@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR MARKETING-COMUNICARE: Corina Anghel
corina.anghel@publicatiileflacara.ro

ȘEF DEPARTAMENT PRODUȚIE – Petruț Stoian
petrut.stoian@revistaflacara.ro

SECRETARIAT: Anca Velu

Tel: 021.317.91.42; 021.317.91.44

Fax: 021.317.91.43

E-mail: office@publicatiileflacara.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr.
1, cod 013701, O.P. 33, C.P. 12

Cont IBAN RON: RO64BRMA0720072654400000,

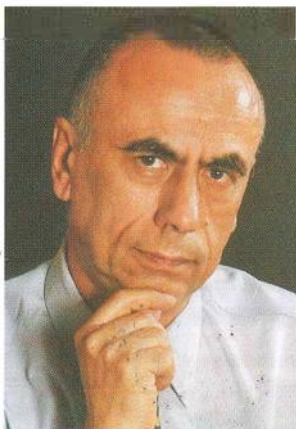
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN USD: RO14BRMA0720072654430000,

Banca Românească Băneasa

Cont IBAN EUR: RO02BRMA0720072654495400,

Banca Românească Băneasa

ALTCEVA

Campionat Mondial de fotbal, criză de proporții, scăderea dramatică a nivelului de trai, calamități naturale...

Vară all inclusive

I-am văzut deseori pe români cum se manifestă atunci când se află în vacanță, în locații unde li se oferă servicii „all inclusive”. Dacă zărești pe cineva care își încarcă platoul cu munți de mâncare, poți fi aproape sigur că e un compatriot de-al nostru. Dar nu porția monstruoasă pe care și-o pune în față deranjează. La urma urmei, capacitatea de îngurgitare a fiecăruia e diferită. Dar ți se face silă când descoperi că, din mormanul apetisant, jumătate rămâne neconsumat și e azvârlit. Stupoarea și zâmbetul disprețuitor al celor care debarasează mesele spun multe.

Secole de înfometare explică un astfel de comportament. În timpul celor zece zile petrecute în străinătate, românii încearcă să răzbune lipsurile pe care le-au cunoscut generații de-a rândul. Mănâncă, lacomi, mai mult decât acasă, literalmente îndopându-se, astfel încât costul sejurului să li se pară cât mai corect, și lasă în urmă nedevorate mormane de spaghetti, fripturi, frigărui, o risipă de lux, crezându-se, pentru o scurtă perioadă, nababii care n-au fost și nu vor fi niciodată.

Avem din nou inundații! Vorbim din nou despre diguri care nu s-au construit, sau au fost ridicate prost, din nepricepere, alteori fiindcă s-au furat materiale. Ne uimim iarăși că locuitorii satelor urgisite își ridică așezările exact în locurile cele mai periclitate de viitori. Cei rămași fără puținul lor avut agonisit timp de o viață își smulg părul din cap, imploră autoritățile să-i ajute, sau invocă evlavioși pronia cerească. Nimeni nu învață nimic din ceea ce s-a întâmplat mai înainte.

Iar Vodă și dregătorii lui slugarnici trec printre sinistrați și dau, chipurile, sfaturi, uneori pe un ton arogant, răstit, vehement. Discursul lor seamănă cu acel cor agasant al vuvuzelelor de pe stadioanele sud-africane. Îți abate atenția de la cauzele care provoacă astfel de nenorociri.

La anul, sau peste alți câțiva ani, vor fi aceleași probleme, chiar dacă alții vor sufla în vuvuzele. Fiindcă, de fapt, ne aflăm mereu într-un original „all inclusive”, pe care, din păcate, l-am dobândit de la naștere, și care ne exprimă identitatea.

George Arion

Fundația
„Premiile Flacăra România”
Președinte: George Arion

Director al publicațiilor de divertisment:
ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS®

Publicație auditată BRAT
Redactor-șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE®

Redactor-șef: DANIEL POPA
Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu
Tehnoredactare computerizată:
Angela Ciocăzanu
Culegere computerizată: Elena Florescu
Corectură: Pompiliu L. Dumitrescu

PUBLICITATE ȘI MARKETING:
publicitate@publicatiileflacara.ro
Telefon, fax: 021.317.91.38, 021.317.91.42

Șef Departament Distribuție:

Nicoleta Predescu

Distribuție: (021.317.91.37):

Laurențiu Marian Celcan,
Constantin Epure, Ion Mihail, Roșca Viorel

ADMINISTRATIV:

Constantin Balica, Iulian Stanciu
Cititorii din țară și din străinătate se pot
abona prin SC „Publicațiile Flacăra” S.A.,

Abonamente: Robert Pandlea,
abonamente@publicatiileflacara.ro;
telefon: 021.317.91.37

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis,
Flacăra Focus, Rebus, Almanah Rebus,
Rebusache, Rebus Bis sunt mărci
înregistrate ale SC Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: Megapress SA,
tel./fax: 021/461.08.08/09

Revista
FLACĂRA

Ballantine's®

Greva la români

Federația Națională a Sindicatelor din Administrație a decis suspendarea grevei generale, din cauza faptului că Guvernul „nu a demonstrat că îi pasă”. Păi, trebuia o grevă ca să afle asta? La rândul lui, RATB a anunțat întâi o grevă zi-lumină, apoi doar până la prânz, apoi deloc – asta după ce prima breșă o făcuse... sindicatul Liniei 41! Marile centrale sindicale au reușit ca, unindu-și eforturile, să scoată în stradă ceva mai puțini oameni decât fuseseră cu câteva seri în urmă la AC/DC. Vârful de sarcină a fost atins la Cluj, unde pichetul la care trebuia să participe 700 de persoane a fost reprezentat de 1 (un) protestatar. (T.C.Z.)

Rușii la Kiev

După oficializarea limbii ruse în Ucraina, dezvelirea unui bust al lui Stalin și renunțarea la NATO, acum s-a aflat că investitori secreți din Rusia au preluat controlul asupra metalurgiei ucrainene. Scandalul cumpărării de către investitori ruși necunoscuți a marilor companii metalurgice din Ucraina a ajuns în Rada Supremă: parlamentarii s-au arătat indignați de caracterul secret al tranzacțiilor. Presa susține că numitorul comun al afacerilor este implicarea financiară a băncii *Vnesekonombank*, unde președintele Consiliului de supraveghere este... Vladimir Putin (foto). (T.C.Z.)

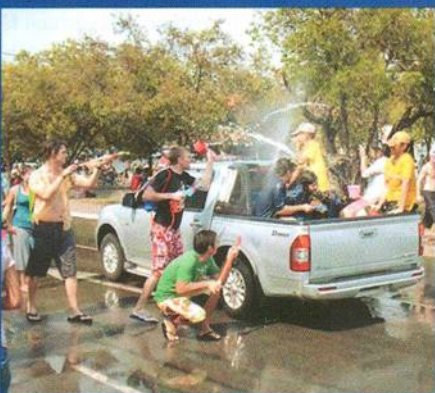
Presa la americani

Decana de vârstă a ziariștilor acreditați la Casa Albă, Helen Thomas, 89 de ani (!!) și-a încheiat cariera brusc, pensionându-se peste noapte. Oricum, Casa Albă îi retrăsese acreditarea, după ce, răspunzând întrebării unui reporter, spusese că evreei trebuie „să plece naibii din Palestina!” „Unde?”, întreabă reporterul. „– Acasă!” – „Și unde e acasă pentru ei?” – „Polonia, Germania... America... Nu contează, în oricare alt loc”. Venerabila ziaristă și-a cerut ulterior scuze, dar era prea târziu. Helen Thomas a lucrat cu zece președinți și scria la grupul de presă *Hearst Newspaper*. Culmea e că replicile ei au venit după o ceremonie la Casa Albă dedicată evreilor! (T.C.Z.)

Demisia la nemți

Președintele german Horst Köhler și-a dat demisia. Din motive de corupție, viață personală scandalosă, grav eșec în guvernare? Nu. Din cauza atacurilor opoziției referitoare la afirmațiile sale publice, în care argumentase necesitatea intervențiilor militare germane în străinătate. Deci (să traducem din nemțește) omul avea o opinie, ceilalți – opinia contrară, s-au luat rău de el și atunci a considerat onorabil să demisioneze. Ne întoarcem la vorba lui Arghezi: nu bani, industrie sau tehnologie ne lipsește; n-avem nemți. (T.C.Z.)

Bătaia la englezi

Șase persoane au fost arestate după o bătaie cu apă la Londra la care au luat parte circa 1.500 de oameni în urma unui anunț pe Internet! „Imediat ce se face ora 1 p.m., să-nceapă lupta! Stropește câți mai mulți oameni fără să te uzi! Câștigă cel care rămâne cu tricoul uscat!”. N-a fost cazul... Nebunia a început în Hyde Park și s-a terminat pe Oxford Street. Poliția a închis una dintre cele mai aglomerate zone comerciale din capitala britanică, după ce confruntarea a scăpat de sub control. Mulțimea s-a împrăștiat abia la opt ore după declanșarea evenimentelor! (T.C.Z.)

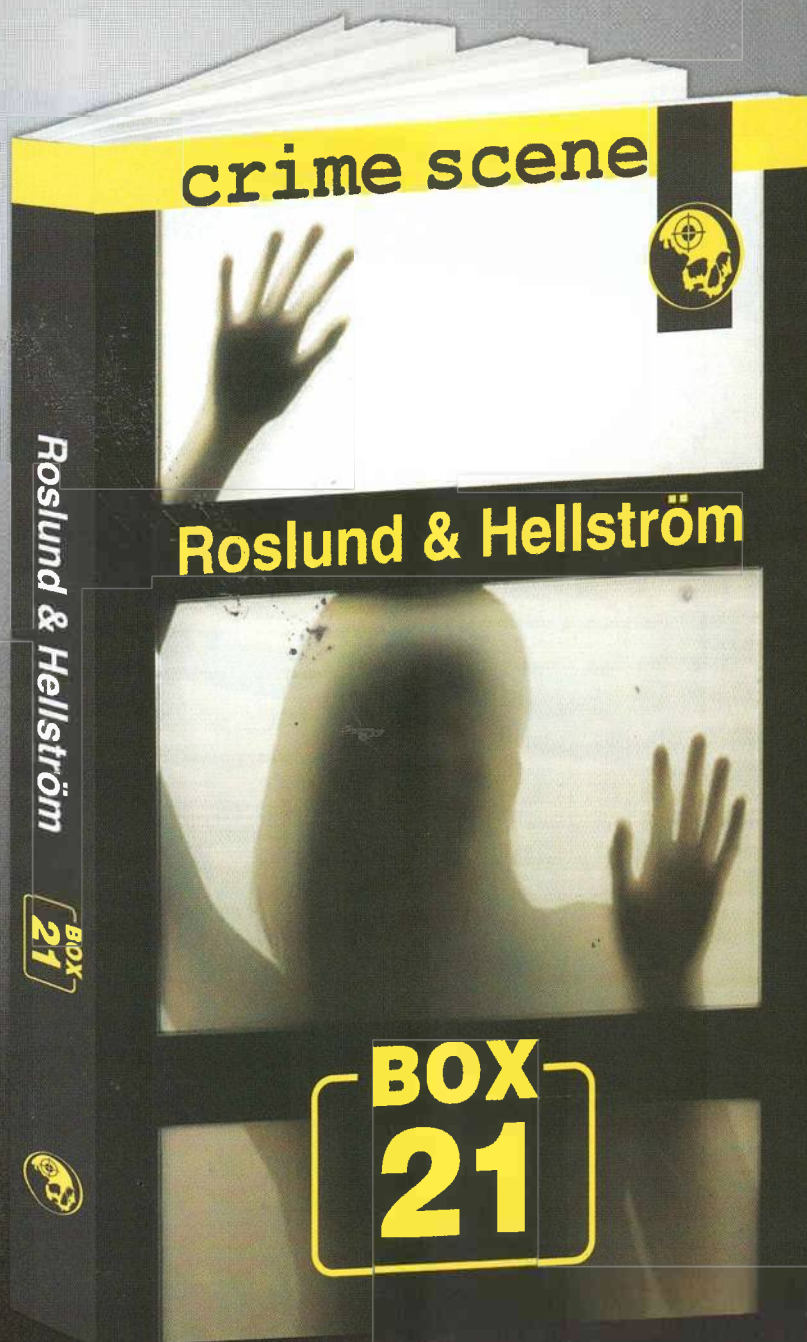

UFO peste tot

Stanton Friedman, om de știință american expert în fizica nucleară, care a lucrat pentru companii precum *Westinghouse* și *Aerojet General Nucleonics*, a studiat fenomenul extraterestru timp de 50 de ani. El este convins că OZN-urile sunt reale și că guvernul SUA știa de ele încă din 1947. „Unele OZN-uri sunt nave extraterestre comandate în mod inteligent”, susține Friedman, care a lucrat în programe secrete despre aeronave nucleare și rachete. „După 53 de ani de investigații, am ajuns la concluzia că avem în față un *Watergate cosmic*”, a afirmat el în noua sa carte *Science Was Wrong*, scrisă împreună cu Kathleen Marden. (T.C.Z.)

Crimescene Publishing

FLACĂRA **t...**
TRITONIC

Pret întreg:

~~35 lei~~

Pret redus:

25 lei

Completează formularul de mai jos
și trimite-l la SC Publicațiile Flacăra SA,
Piața Presei Libere nr 1,
sector 1, Cod poștal 013701, București
ca să beneficiezi de reducere

TALON DE COMANDĂ

Doresc să comand acest roman la prețul de 25 lei

Nume

Prenume

CNP

Strada

Nr.

Bloc

Scara

Ap.

Sector/Județ

Cod poștal

Localitate

Număr telefon

Datele dv. personale vor fi folosite de Publicațiile Flacăra SA numai în scopul declarat al acestui talon de comandă. Publicațiile Flacăra SA se obligă să nu facă publice și să nu vândă baza de date referitoare la datele dvs. Taxele poștale vor fi achitate de cititor, la ridicarea coletului.

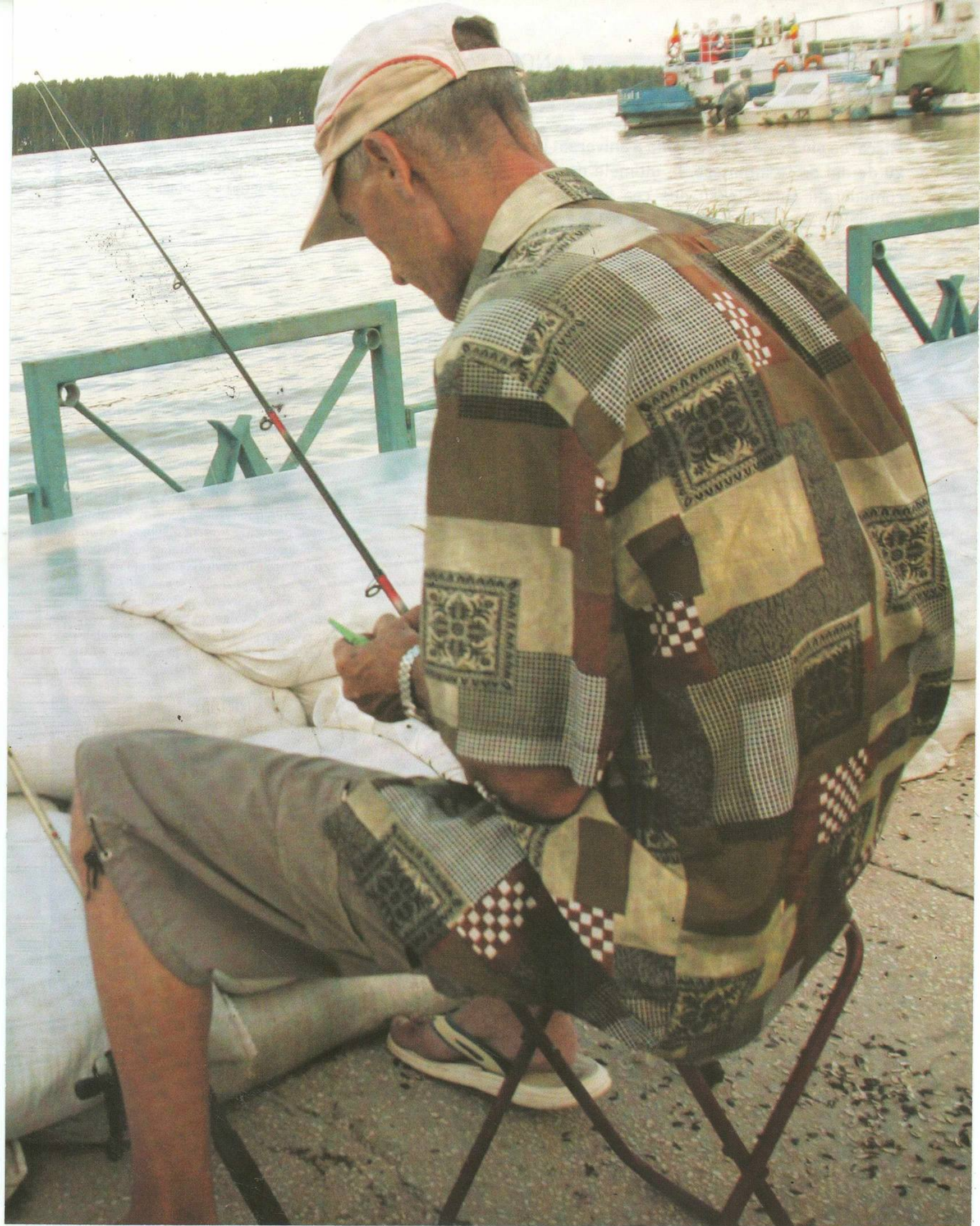

ZOOM

Mâța și inundațiile

Ne-am uitat *ca mâța-n calendar*, de-o vreme-ncoace, la inundațiile care au devenit dezastrul nostru anual: în fiecare an ne numărăm morții, sinistații și casele luate de ape, politicienii își pun cizmele de cauciuc după ce-a trecut puhoiul și se împrăștie „prin teritoriu” să evalueze pagubele, să împartă, din jeep-uri, ciocolată copiilor și să disponibilizeze fonduri pentru o eternă reconstrucție, în fiecare an, la fel, nici o schimbare, aceleași ape, aceiași oameni. *Ca mâța-n calendar* ne uităm și nu luăm nici o măsură pe bune, doamne ferește!, niciodată n-o vom lua, că la anul ce mai facem dacă rămânem fără inundații și nu mai avem unde să ne folosim cizmele de cauciuc. Nimeni nu-i *prinde cu mâța-n sac* niciodată, nimeni nu întreabă pe ce s-au dus sutele de milioane cheltuite pe îndiguiuri și reconstrucții după fiecare an de inundații. Că pe ce trebuie nu s-au dus cu siguranță câtă vreme dezastrul se repetă, regulat, de fiecare dată.

Anul ăsta *au rupt mâța-n două*: la ora la care sunt scrise aceste rânduri ministrul Blaga a trimis deja o echipă de geniști la *Cotu Pisicii*, pregătiți să arunce digu-n aer în cazul în care Galațiul va fi în pericol. Mai contează că apa se va revărsa peste un sat întreg? Nu, evident că nu. Oamenii? Nici ăia. Contează doar salvarea. Prin distrugere, ce-i drept, dar tot salvare se cheamă, până la urmă. Iar oamenii în pericol să rămână fără case așteaptă să apese geniștii pe buton, *ca să tragă mâța de coadă* mai al naibii decât o făceau oricum. Iar pe ăia de împart ciocolate, îi doare-n cotu' mâței de toate astea! Miau! Ca să nu zic altfel. [A.A.]

Mișcarea sindicală din România a aniversat în această primăvară 20 de ani de la înființare. În ultimele două luni, cele cinci mari confederații sindicale au dus cea mai dură și mai importantă bătălie din istoria post-decembristă. Cine a câștigat, cine a pierdut? Greu de spus, mai ales că aceasta a fost doar o bătălie, dintr-un război care se anunță lung și plin de victime.

Alba-neagra cu sindicatele

text Silvana Pătrășcanu
foto Alice Gherman,
Agerpres și Intact Images

Declarația de război a venit din partea celui mai experimentat războinic din România, președintele Traian Băsescu. Foarte important, mascată într-o declarație de pace, pentru că venea să pună punct unor zvonuri care acreditați ideea majorării de TVA și a creșterii cotei unice din impozitul pe venituri. Zvonistica pe care Băsescu a vrut să o stingă, cu parabola omului gras și a omului slab, agitase la maximum apele în rândul confederațiilor sindicale. Așa se face că decizia – concretizată în final prin reușita Guvernului Boc, care a depășit cea mai dură moțiune din istoria sa – de reducere a pensiilor și salariilor, cu binecunoscutele procente, a găsit sindicatele în fierbere.

Prima măsură a sindicatelor, care va conta

Surse din cadrul BNS au afirmat că inițiativa colaborării între cele cinci confederații i-a aparținut lui Bogdan Hossu, liderul de la Cartel ALFA, idee care a fost pe deplin susținută și promovată de Dumitru Costin, liderul BNS. „Întâlnirile dintre lideri au avut loc la sediul ALFA și la BNS. Liderii, vicepreședinții s-au întâlnit și au discutat punct cu punct strategia lor. Și s-a colaborat excelent. Fiecare în parte a trecut peste orgolii. Păcat că la nivel local, la bază, cum spunem noi, colaborarea nu a fost la fel de eficientă”, afirmă un lider sindical.

„Nu am nici o dovadă, și nici nu este nevoie de vreo dovadă, dar din ziua în care a început nebunia asta, tot ceea ce însemna comunicații în sediile sindicatelor, și între sindicate, a fost monitorizată. Știam și noi că ne ascultă și ne filează fiecare pas, știau și ei, că noi știm”, ne mărturisește o sursă din interior, sindicalist dăruit cauzei, de peste 20 de ani.

mult, mai ales de acum încolo, în strategia „luptei sindicale” a fost un acord de principiu între cele cinci mari confederații sindicale din România. Concret, pentru prima dată, după 1989, Cartel ALFA, Confederația Sindicatelor Democrate din România, Blocul Național Sindical, Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România – Frăția și Confederația Național Sindicală – Meridian au lăsat la o parte, fiecare în parte, toate orgoliile, toate disputele și au înțeles că singura șansă este colaborarea.

Dintr-o dată, comunicatele au fost date publicității cu siglele celor cinci confederații, semnate de cei cinci lideri. Negocierile cu ministerele, întâlnirea de la Cotroceni (cerută pe un ton imperativ de sindicaliști și acceptată surprinzător de repede de Traian Băsescu) s-a făcut în grup de cinci, pichetările de la Palatul Cotroceni și de la Guvern, mitingul din 19 mai, acțiunile din țară s-au făcut, toate, în numele

celor cinci confederații: Cartel ALFA, CSDR, BNS, CNSLR – Frăția și CNS – Meridian.

Sindicatele nu s-au dus la nici una dintre întâlnirile oficiale, indiferent care a fost numele ministerului, cu mâna goală. Au venit cu propuneri care au luat în calcul deficitul bugetar imens al României. Solidaritatea demonstrată de sindicaliști, argumentele realiste ale acestora au făcut ca pulsul guvernanților să crească.

Iar panica acestora a fost atât de mare încât s-a consumat un fapt fără precedent, dar din păcate prea puțin mediatizat.

În data de 13 mai, la doar două zile după ce cele cinci confederații sindicale au formulat o cerere oficială, Ministerul de Finanțe a pus la dispoziția sindicatelor, trimițându-le prin e-mail și prin poștă, toate datele financiare ale Bugetului, balanțe, cifre ale sumelor alocate pentru Bugetul de asigurări sociale, număr de asistați, număr de bugetari, identice cu cele pe care România le-a prezentat la negocierile cu

Fondul Monetar Internațional. „Am făcut calcule pe aceste cifre, luând în seamă condițiile FMI, și este evident că există și alte soluții decât cele propuse de Guvern. Singura problemă a fost că Guvernul nu a vrut să asculte propunerile sindicatelor”, afirmă Petru Dandea, vicepreședinte la Cartel ALFA. *

Panicați, presați, pe de o parte de Fondul Monetar Internațional, pe de alta de opinia publică și sindicate, strategii PDL au schimbat cu abilitate tactica. Atacul a fost deschis de președintele Băsescu care i-a numit pe liderii de sindicat „caraghioși și corupți”.

„Liderii sindicali sunt caraghioși când vorbesc de corupția politicianilor. N-aș vrea să îl întreb pe domnul Marica ce știe despre corupția din vămi, sau pe șeful Poliției de Frontieră despre corupția de la Frontieră, pe unde trec tirurile cu țigări”, a spus Băsescu. A continuat ministrul Educației, Daniel Funeriu, care, pe lângă faptul că a susținut bacalaureatul

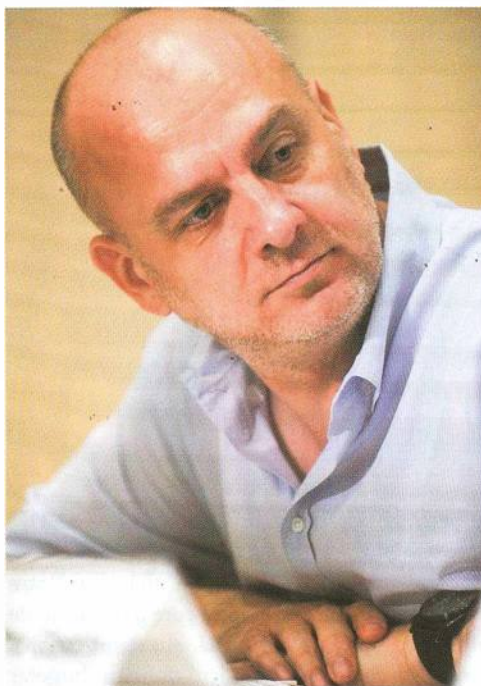
Ce urmează? „Cred că trebuie regândită economia românească. Trebuie cultivată resursa umană. Trebuie să înțelegem că sărăcia nu este o problemă individuală, ci una a colectivității. Dacă privim datele care descriu România, în raport cu statele UE, peste tot suntem pe ultimele locuri. Este rezultatul trecutului. Actualele programe ale Guvernului duc la creșterea decalajului dintre noi și restul țărilor europene. Mereu programele românești conțin modelul de subdezvoltare cronică. Alternativa? Reevaluarea opțiunilor politice”, susține Bogdan Hossu.

cu măicuțe și educatoare ca să suplinească, ilegal, locul profesorilor aflați în grevă, a mai și afirmat isteric: „Noi conducem statul, nu sindicatele”. Atacul a fost desăvârșit de ziare și alte medii de presă care au luat în râs mitingul din 19 mai.

„Imaginea unei acțiuni sindicale se construiește greu și se strică foarte ușor. Miza este prea mare, încercătura și tensiunea oamenilor la fel. Nu ai voie să folosești oamenii ca masă de manevră, tu liderul de sindicat, deși este un instrument la îndemână, pentru că este imoral. Argumentele trebuie să fie bărbătești, pragmatice și oneste. Guvernării din România au știut mereu să profite de pe urma onestității sindicatelor. Guvernul, guvernării folosesc instrumente pe care sindicatele nu le-ar folosi nicio dată”, a declarat Petru Dandea.

Liderul de necontestat al acțiunilor sindicale din ultimele două luni a fost Bogdan Hossu, fie și doar pentru că Dumitru Costin, celălalt lider vizibil, a considerat că trebuie să-și asume eșecul acțiunilor și să-și pună demisia la dispoziția Biroului Executiv al BNS. Din poziția de lider și promotor al acțiunilor sindicale Hossu a făcut, exclusiv pentru revista *Flacăra*, o analiză a războiului dintre sindicate și Putere, din ultimele două luni.

„Ceea ce s-a întâmplat până acum a fost doar o bătălie, într-un război de lungă durată, care a dat avantaje mișcării sindicale. Sindicatele au fost singura structură care efectiv s-a revoltat și a reacționat. Bătălia a scos la iveală și dezavantaje: a arătat că soclul pe care a fost ridicată mișcarea sindicală nu este foarte real, că există, în unele confederații, o problemă între militanții de la vârf (care se angajează fără a consulta baza și fără a avea o comunicare clară

Rămâne fără răspuns decizia lui Costin de a-i trimite acasă pe sindicaliștii BNS, înainte de votul final pe moțiune. Mai mult, Costin le-a spus oamenilor că „lupta sindicală” continuă, și asta înainte ca rezultatul votului pe moțiune să fi fost anunțat.

cu aceasta), că nu în toate confederațiile acțiunile sunt explicate, că nu peste tot informația circulă în mod real (de aici și spaima sindicaliștilor față de conducerea unităților în care aceștia muncesc). Nu peste tot se știe că o mișcare înseamnă, în același timp, și educație civică. Solidaritatea nu se exprimă numai prin vorbe ci și prin fapte, prin mici sacrificii personale. A devenit o regulă că în România, solidaritatea și unitatea se cer când ai nevoie de ele, fără a fi oferite când trebuie, pentru ca apoi să le poți cere”, a explicat Bogdan Hossu.

Din punctul său de vedere, un mare handicap al mișcării sindicale a fost și este lipsa unei bune comunicări cu cetățenii, la care se adaugă intervențiile-speculații cu nuanță populist-comunistă. „Mă refer la declarațiile lui Vasile Marica, care nu prea mai are membri de sindicat, sau la Dumitru Costin, care repetă mișcări de tip comunist: își pune mandatul la dispoziția Consiliului – care mai apoi îl va ruga să rămână – deși înclin să cred că are ceva aranjat dat fiind faptul că și-a dat demisia din diferite consilii, cu trei săptămâni înainte de demisia de la sindicat. Și nu în ultimul rând, critica la dansul pinguinului din Piața Victoriei, de la mitingul din 19 mai, în condițiile în care el, Costin, l-a adus pe Cerebel, iar BNS-ul s-a ocupat de sonorizare, fără să consulte restul confederațiilor”, enumeră Hossu câteva dintre problemele vizibile ale „luptei sindicale”. „Ce alte probleme mai avem?”, se întreabă Hossu. „Destule! Rigiditate în adaptarea mișcării sindicale ca urmare a mutațiilor și transformărilor economice. În urmă cu câțiva ani sindicaliștii erau în proporție de 90 la sută angajați în unități mari, în prezent, procentul lor este de doar 34 la sută. O altă problemă este rigiditatea legislativă. Azi, Legea sindicală și Codul Muncii nu sunt în acord cu Legea

Contractului Colectiv de Muncă și cu Legea Conflictelor de muncă și nici cu Legea patronatelor în oglindă cu Legea sindicală”, enumeră liderul Confederației Naționale Sindicale Cartel ALFA, Bogdan Hossu.

Liderul punctează apoi problemele pe care le ridică munca sindicală, lipsa resurselor, în condițiile în care, după 21 de ani, patrimoniul sindical nu a fost retrocedat. „Nu este o scuză, ci un fapt, o realitate: lipsa de educație a militanților sindicali (în parte), cumpărarea lor (în parte), orgolii personale care nu au legătură cu interesul membrilor de sindicat”, argumentează Hossu.

„Trebuie să mai fac o remarcă, cu părere de rău, pentru mass-media, care se focalizează pe probleme-spectacol – omul ieșit cu bâta în stradă – și mai puțin pe motive reale. Spre deosebire de România, celelalte state europene, cu o cultură socială mai dezvoltată, duc un război mult mai profund”, concluzionează Hossu.

Liderul sindical Dumitru Costin s-a remarcat ca fiind una dintre cele mai inconsecvente figuri publice din România ultimilor 20 de ani. A fost, simultan, sindicalist, patron, politician, ecologist, activist anti-corupție, martor la DNA. Costin și-a început activitatea de sindicalist ca lider la „Dacia”. În următorii doi-trei ani a fost în conducerea sindicatului unei alte fabrici și apoi a urcat între șefii Blocului Național Sindical, confederație condusă de Matei Brătianu, până în august 1993. De pe funcția de vice, Costin i-a luat locul lui Brătianu, și a rămas lider la BNS vreme de 16 ani. Activitatea sindicală s-a împărțit între poziția de critic aprig al politicului, care a acceptat însă să bată palma cu unele partide politice. Nu poate fi trecut cu vederea protocolul cu PRM, pentru alegerile parlamentare din 2004. Costin a cochetat cu PDSR, lideri sindicali

candidând pe listele partidului pentru Parlament. Cei care au câștigat mandate au fost, ulterior, asimilați de partid.

Dumitru Costin a fost și președinte al unui club de fotbal din Pitești, și este încă unul dintre acționarii grupului *Realitatea Media*, iar în plus are și o funcție în Comitetul Executiv al Federației Române de Fotbal.

Costin nu a încetat să uimească nici un moment. O dovadă în plus anunțul că îi va da în judecată pe toți miniștrii Cabinetului Boș, pentru măsura reducerii pensiilor și salariilor, făcut înainte de a-și anunța demisia.

Voci malițioase, dar din afara cercului sindicalist, susțin că Dumitru Costin are planuri mari și că nu ar refuza un portofoliu ministerial.

Cum vede Dumitru Costin finalul confruntării sindicate – Putere, după ce moțiunea a căzut: „Un eșec! Sindicatele au pierdut în momentul în care Guvernul a reușit să treacă de moțiunea de cenzură și să impună reducerea salariilor și a pensiilor. Este un eșec faptul că nu am reușit, în ciuda eforturilor pe care le-am făcut întreaga mișcare sindicală, să mobilizăm în acțiunile noastre mult mai mulți participanți care, probabil, ar fi schimbat opinia mai multor parlamentari. Sincer, m-am simțit obligat, cel puțin în fața oamenilor mei și a organizației mele, să îmi asum acest eșec, cu toate că nu am acționat singuri”, spune Costin. Referindu-se la viitor, la ceea ce va urma, în România, în general, și la mișcarea sindicală în special, Costin își recunoaște înfrângerea: „Cei mai mulți dintre bugetari vor pune capul în pământ și vor accepta salariile diminuate și vor mulțumi lui Dumnezeu că nu au fost dați afară. Va merge din ce în ce mai rău, pentru că oamenii vor încerca să își mărească veniturile. În plus se vor resemna. Războiul pe 2010 e pierdut. Dar războiul nu se termină în decembrie”.

Finalul campaniei sindicale de primăvară a fost neașteptat. Trei detalii au făcut din bugetari perdantul cel mare și au aruncat mingea în terenul sindicatelor. Unu: moțiunea opoziției, care a căzut la doar opt voturi diferență; doi: labilitatea CCR care a judecat cu dublă măsură, una pentru bugetari, alta pentru pensii, și trei: majorarea TVA și a impozitelor, cu menținerea reducerilor drastice de salarii, în sectorul bugetar. Nu trebuie uitate nici căderea de popularitate a PDL-ului și a lui Băsescu, nici inundațiile din Moldova... apă la moară pentru Guvern să cerșească de la FMI majorarea deficitului bugetar de la 6,7 la 7%. Hotărârile CCR și ale Guvernului referitoare la creșterea taxelor a pus pe gânduri sindicatele. Liderul Cartel ALFA, Bogdan Hossu, a spus că bugetarii pierd, real, până la 30% din venituri, dacă nu chiar și mai mult, dar nu a anunțat nici o acțiune în pregătire. Resemnare sau liniștea de dinainte de furtună?

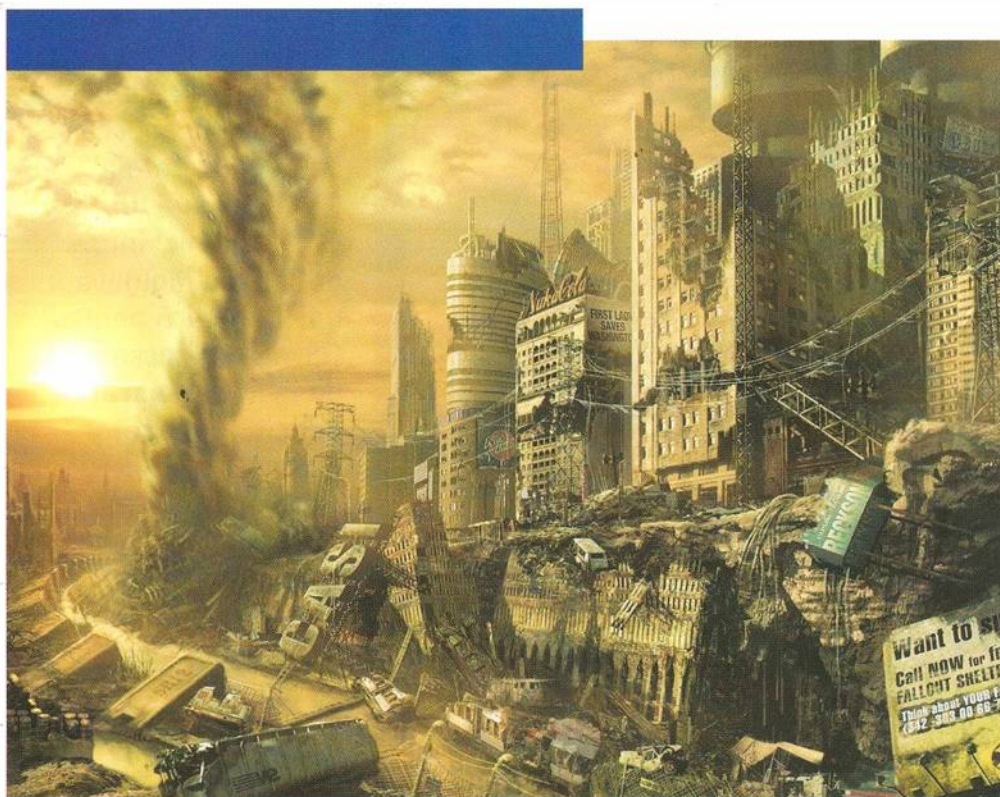
Cele cinci confederații sindicale au depus o plângere la Organizația Internațională a Muncii (OIM) prin care vor reclama statul român de încălcarea drepturilor și libertăților sindicale câștigate. Totodată, sindicaliștii vor solicita celor 176 de confederații sindicale membre ale Confederației Internaționale a Sindicatelor să adopte o rezoluție – apel prin care să solicite statului român să respecte drepturile cetățenilor.

Din când în când, Apocalipsa bate la ușă: cioc, cioc, cioc! În medie, o dată la doi ani. Mai des ar da în inflație. N-ar mai crede nimeni. Știți povestea cu Petrică și lupul. Dar la doi-trei ani, ține. Mai o pandemie, mai un meteorit, mai o criză mondială. Cât să intre lumea la idei. și chiar intră. Dar și iese, la sfârșit, când se uită la ea însăși și-i zice: la te uită! Am mai scăpat o dată!

text Tudor Călin Zarojanu

Apocalipsa mai stă o tură

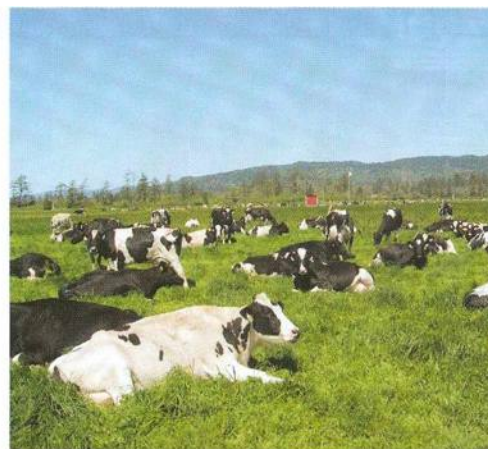
„Fericit este cel
ce citește și cei ce
ascultă cuvintele
proorociei și
păstrează cele
scrise în aceasta!
Căci vremea este
aproape.”

Erupții catastrofale de viruși

1976. În valea râului Ebola, din RPD Congo (ex-Zair) se înregistrează primul caz de îmbolnăvire cu un nou virus, care provoacă febră hemoragică, incubația fiind de 2-21 de zile și mortalitatea ridicată. 13 ani mai târziu este regăsit la niște maimuțe din SUA și începe panica. Cele cinci varietăți ale virusului provoacă durere abdominală, febră, dureri de cap, vomitat cu sânge, dureri musculare și ale articulațiilor, non-coagularea sângelui, diaree, scleroza arterelor, căderea tensiunii. Nu există tratament. În iunie-noiembrie 1976 Ebola a infectat 284 de persoane în Sudan, dintre care au murit 117. În Zair au fost 318 cazuri, cu 280 de morți, în septembrie-octombrie același an. O nouă epidemie a avut loc tot aici, în 1995, cu 315 cazuri și 244 de morți.

Februarie 1985. „Vaca 133” moare, în Marea Britanie, după ce prezentase tremurături ale capului, pierdere în greutate și tulburări de coordonare. „Encefalopatia progresivă Spongiformă a Bovinelor” (ESB), o boală nouă, este supranumită „boala vacii nebune” din cauza modului ciudat de manifestare al animalelor bolnave. Numai în Regatul Unit aveau să fie infectate 179.000 de exemplare, iar 4,4 milioane au fost sacrificate preventiv. Perioada de incubatie este de patru ani (!), iar originea este incertă. Transmisibilitatea la oameni care consumă carnea unor animale infectate nu e încă dovedită, dar, ca variantă a bolii Creutzfeldt-Jakob (vCJD sau nvCJD), în aprilie 2008 a ucis 163 de oameni, tot în Marea Britanie. Tratament: nici unul.

15 iunie 1991. Vulcanul Pinatubo, din insu-

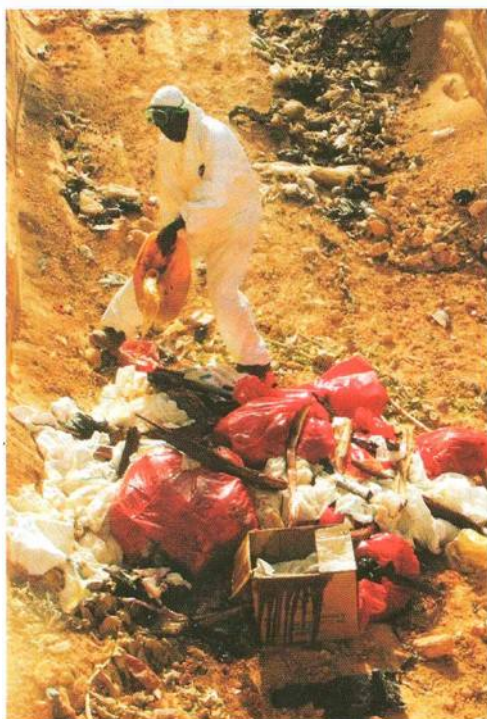
Pandemiile și minipandemiile au făcut milioane de victime. Numai că nu oameni.

la Luzon, Filipine, erupe într-o explozie care îi reduce înălțimea cu 259 m. Ceața cu acid sulfuric determină scăderea temperaturii medii mondiale cu 0,5° C. Cenușa atinge 34 km altitudine și acoperă 125.000 kmp (dar, e drept, nu determină suspendarea curselor aeriene; o fi fost cenușa mai blândă). În aceeași zi, regiunea e lovită de taifunul Yunya, dând naștere celei mai oribile combinații de cataclisme din istoria modernă. Zile în șir plouă cu noroi. Evacuarea din timp a populației a redus numărul victimelor la câteva sute (oameni care au refuzat să plece).

31 decembrie 1999 – 1 ianuarie 2000. O mare parte a omenirii, certată cu aritmetica, sărbătorește presupusa intrare în mileniul 3, care avea să se petreacă de fapt un an mai târziu. An în care, în ciuda așteptărilor cabalistice, nu are loc nici o catastrofă.

Noiembrie 2002. Se raportează primele cazuri de SARS (Sindromul Respirator Acut Sever), rebotezat „pneumonie atipică”. Până în iulie 2003, vor fi circa 8.000 de infecții, dintre care 775 mortale (9,6%). Din provincia chineză Guangdong boala se răspindește în 37 de țări și determină carantine și măsuri de protecție, în special în aeroporturi. Nici un simptom specific, diferit de celelalte forme de pneumonie, răceală sau gripă. Epidemia s-a încheiat în 2003.

1997-2007. Virusul H5N1 este identificat în Hong Kong și ulterior determină isteria mondială a gripei aviare (descoperită prima dată la începutul secolului 20 în Italia), după primele cazuri care par să dovedească transmisia la om. În octombrie 2005 ajunge și în România, în Ceamurlia de Jos, Tulcea. În ciuda enormei mediatizări și agitații, în ciuda afirmației OMS că „pandemia e o problemă de «când», nu de «dacă»”, până în 2007 s-au înregistrat, la nivel mondial, numai 271 de cazuri, cu 165 de decese, majoritatea în Vietnam, Indonezia și China. Între timp se vânduseră mari cantități de

Tamiflu (despre care lumea e lăsată să creadă că ar fi vaccin anti-aviar, dar nu este), măști, mănuși, substanțe dezinfectante, cizme de cauciuc și ce mai era de vânzare. După 2007 lumea a uitat de marea amenințare, că apăruseră altele. Un medic timișorean atrage atenția că asemenea spaime apar regulat, la doi-trei ani.

Petrecheri porcine

18 martie 2009. În Ciudad de Mexico este identificat primul caz de gripă porcină, provocată de virusul A(H1N1). Deși este vorba de o boală gripală ușoară, cu mortalitate scăzută, mass-media au declanșat o panică globală, cu rezultate nefaste. Drept urmare:

– la 26 aprilie Statele Unite declară stare de urgență față de un „virus cu potențial patogenic necunoscut și îngrijorător”;

– în 3 mai OMS declară că se așteaptă la o

pandemie cu circa două miliarde de îmbolnăviri (!!!) și se declanșează goana după vaccin;

– pe 11 iunie se declară starea de pandemie;

– în 22 iulie încep vaccinările. Statele cumpără milioane de doze, din care se vor folosi o mică fracțiune;

– pe 26 noiembrie demarează campania națională de vaccinare în România, abandonată ulterior, după ce se anunțase că vor fi vaccinați toți copiii de peste 6 ani, ceea ce nu s-a mai întâmplat.

Între timp, Ucraina raportează trei milioane (!!) de cazuri, cu 210 decese, în vreme ce Austria are 120 de morți la doar 4.500 de infecții. Probabil că sistemul medical ucrainean e mult mai bine pus la punct... 20 de țări europene înregistrează zero decese și doar câteva zeci de infecții. România raportează 5.990, cu 82 de decese. Există suspiciunea că majoritatea morților aveau (și) alte afecțiuni, cronice și grave.

Tot între timp, turismul mexican, una dintre principalele surse de venit, cade cu 80%, cel spre Statele Unite cu peste 50%, iar cel spre Canada cu peste 40%.

Oficialitățile egiptene au folosit ocazia pentru a eutanasia 250.000 de porci (principală sursă de carne a minorității creștine copte), fără a plăti despăgubiri.

În Marea Britanie, părinții au organizat așa-numite „petrecheri de gripă porcină”, unde își duceau copiii în apropierea persoanelor afectate, ca să se infecteze, dobândind imunitate naturală!

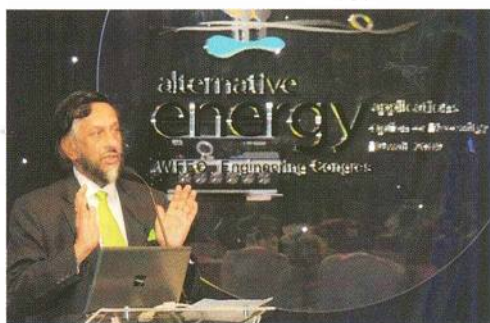
În aeroporturi se reinstituie (pentru scurt timp și foarte variabil de la o țară la alta) atmosfera din timpul gripei aviare.

Încălzirea globală s-a răcit parțial

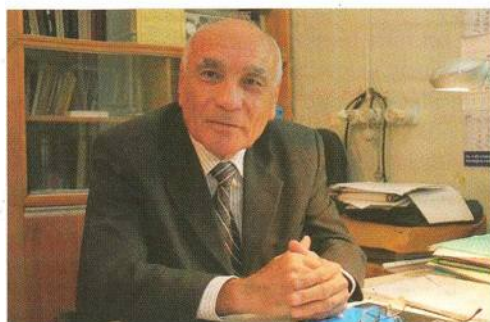
1999. Un obscur cercetător indian, Syed Hasnain, dă o declarație telefonică unui ziarist de la *New Scientist*, publicație de popularizare a

Cel mai supărător nor de cenușă și cel mai enervant nume de vulcan: Eyjafjallajökull

Rajendra Pachauri, președintele Comisiei Interguvernamentale pentru Schimbări Climatice, poate să stea liniștit. Să iei Premiul Nobel e greu. Să ți se retragă e imposibil.

Cu încălzirea globală e ca-n bancul cu Șostakovici: nu prea e din cauza oamenilor, nu e așa gravă și, de fapt, ne paște o mică eră glaciară. Cel puțin așa susține savantul Habibullo Abdussamatov.

științei, în care vine vorba despre riscul topirii ghețarilor din Himalaya până în 2035! șase ani mai târziu, articolul e descoperit și devine literă de lege, fără să facă ceva vreo verificare. Peste încă doi ani, *Comisia Interguvernamentală pentru Schimbări Climatice (IPCC)*, înalt organism ONU, dă lumii un *Raport despre încălzirea globală*, în care amenințarea din Himalaya e un element-cheie, mai ales că viața a peste două miliarde de oameni depinde în mod direct de apa provenită din numiții ghețari. Față de „informația” inițială, IPCC are și contribuții numerice: termenul de 2035 are o probabilitate mai mare de 90% și este vorba despre dispariția a 400.000 de kilometri pătrați de ghețari din cei 500.000 existenți! Pentru asta, Comisia și Al Gore primesc Premiul Nobel pentru Pace, iar Al Gore (cu filmul „An Inconvenient Truth”) ia și Premiul Oscar. Nu contează că nici nu există decât vreo 33.000 kmp de ghețari în Himalaya. Un adevăr neconvenabil, *indeed!* Ulterior, treaba iese la iveală și Hasnian neagă c-ar fi zis ce s-a zis c-a zis. Păi, n-a văzut ce-a ieșit!? Ba da, dar în perioada aia era prea ocupat și n-a avut timp să lămurească lucrurile (sic!). Ziaristul s-a prins și el, dar apucase să publice. Responsabilul capitolului despre ghețari din raport ridică din umeri: nu e specialist în ghețari (sic!) și n-a călcat niciodată în Himalaya (săc!), dacă nu e adevărat pericolul, să se scoată din raport și gata.

Nu-i chiar așa de gata, pentru că între timp ajung publice câteva mii de mailuri (ah!, hackerii ăștia!) din care reiese că membri ai IPCC, enervați că cifrele nu confirmă suficient cauza umană a încălzirii globale și nici dimensiunile apocaliptice ale acesteia, au decis, pur și simplu, să „ajusteze” datele.

Între timp, ce să vezi? Hasnian a ajuns angajat al unui institut condus de Rajendra Pachauri, președintele IPCC, care consumă importante fonduri pentru combaterea încălzirii globale...

26 mai 2010. Abia ce-a răposat încălzirea globală, că astrofizicianul rus de origine uzbekă Habibullo Abdussamatov anunță „mai puțin de 42 de luni” până când umanitatea se va confrunta cu începutul unei noi ere glaciare. Consolarea: dacă planeta se răcește, dezastrele sunt mai mari decât atunci când se încălzește! Abdussamatov este directorul Departamentului Cercetări spațiale de pe lângă Observatorul astronomic din Pulkovo. Răcirea are drept cauză faptul că activitatea Soarelui este în faza minimă, din cauza reducerii numărului petelor solare, ceea ce va duce la „un colaps al temperaturilor globale pe Pământ”. Brrrrr!

Vulcanul, petrolul și ardenii

Martie 2010. Vulcanul Eyjafjallajökull din Islanda începe să dea semne de viață. 500 de

persoane sunt evacuate (zona e slab populată). Erupția ridică în atmosferă nori de cenușă care perturbă circulația avioanelor în toată Europa, timp de peste o lună. Milioane de oameni sunt blocați pe unde i-a prins faza.

20 aprilie 2010. Platforma petrolieră *Deepwater Horizon* din Golful Mexic, deținută de *British Petroleum*, explodează, ia foc, ucide 11 muncitori și apoi se scufundă. Conducta se fisurează și milioane de litri de petrol se răspândesc în ocean. La 1.500 m adâncime nu se poate efectua nici o manevră tehnică. Eșuează pe rând tentativele de a „căpăci” scurgerea, respectiv de a o opri prin injectarea de fluide. Toate măsurile (care au costat BP peste 1,5 miliarde de dolari, bașca prăbușirea acțiunilor la Bursă) sunt paleative și vizează exclusiv limitarea efectelor. Deversarea nu se va opri decât odată cu golirea depozitului de petrol. Este probabil cea mai mare catastrofă ecologică din istorie.

28 mai – 6 iunie 2010. La TIFF, festivalul de film de la Cluj, sunt proiectate 240 de producții din 47 de țări, în 14 locații. 400 de invitați, 350 de evenimente culturale, teatru-dans, teatru underground, reprezentații de stradă, conferințe și workshop-uri.

În aceeași perioadă, la Sibiu are loc FITS, festivalul de teatru, cu 70 de țări participante, 350 de evenimente în 66 de spații de joc și o medie zilnică de 40.000 de spectatori.

Asta ca să nu uitați că lumea totuși a supraviețuit, chiar și-n plină criză financiară-economico-politico-socialo-națională-internațională.

Să tragem linie

Ebola, boala vacii nebune, pneumonia atipică, gripa aviară și cea porcină au făcut în total câteva mii de victime. Umane – că la animale a fost măcel: milioane de vaci, porci și găini sacrificate preventiv, determinând modificări importante ale balanțelor comerciale...

SIDA a făcut până acum 30 de milioane de victime și nu a fost declarată niciodată pandemie. Dar, e drept, nu există vaccin anti-SIDA de vândut...

Vulcanii erup din când în când. Dacă norul de cenușă e mai vârtos, nu mai zboară avioanele și prosperă celelalte mijloace de transport. În lume e uneori mai cald, alteori mai rece. Mai sunt cutremure, tsunami, accidente ecologice. Pe locul întâi la cauza deceselor rămân bolile cardio-vasculare. Peste un milion de români suferă de hepatită, dar și p-asta au uitat s-o treacă la pandemie.

Apocalipsa se amână un pic. De altfel, cel puțin pentru creștini, perspectiva ei n-ar trebui să fie una negativă, căci este Revelația, adică apropierea de o lume mai bună decât aceasta. Nu?

S-A DAT DEZLEGARE LA REBUS SI SUDOKU ONLINE

FREE

Pe www.revistarebus.ro ai:

- dezlegări online
- selectarea tipului de careu și gradului de dificultate prin filtre succesive
- posibilitatea salvării dezlegărilor parțiale

- sute de careuri de cuvinte încrucișate și grile sudoku
- informații la zi
- articole
- umor

NOU

ABONAMENT LA REVISTA FLACĂRA

ABONEAZĂ-TE DIRECT la noua revistă FLACĂRA pe 2010 și primești:

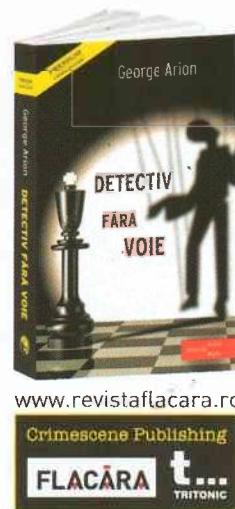
- **10 cărți** din colecția **CRIME-SCENE**
- **BONUS:** pachet special, două cărți CRIME-SCENE, (la alegere, din cele oferite cu edițiile precedente ale revistei Flacăra)

Toate taxele de expediție sunt suportate de editură.

Ofertă specială

NUMAI 80 lei

PRIMII ZECE ABONAȚI
primesc romanul
"DETECTIV FĂRĂ
VOIE",
de **GEORGE ARION**,
cel mai bun autor român
al genului.
Cu autograf de la autor.

www.revistaflacara.ro

FLACĂRA

TALON de ABONARE

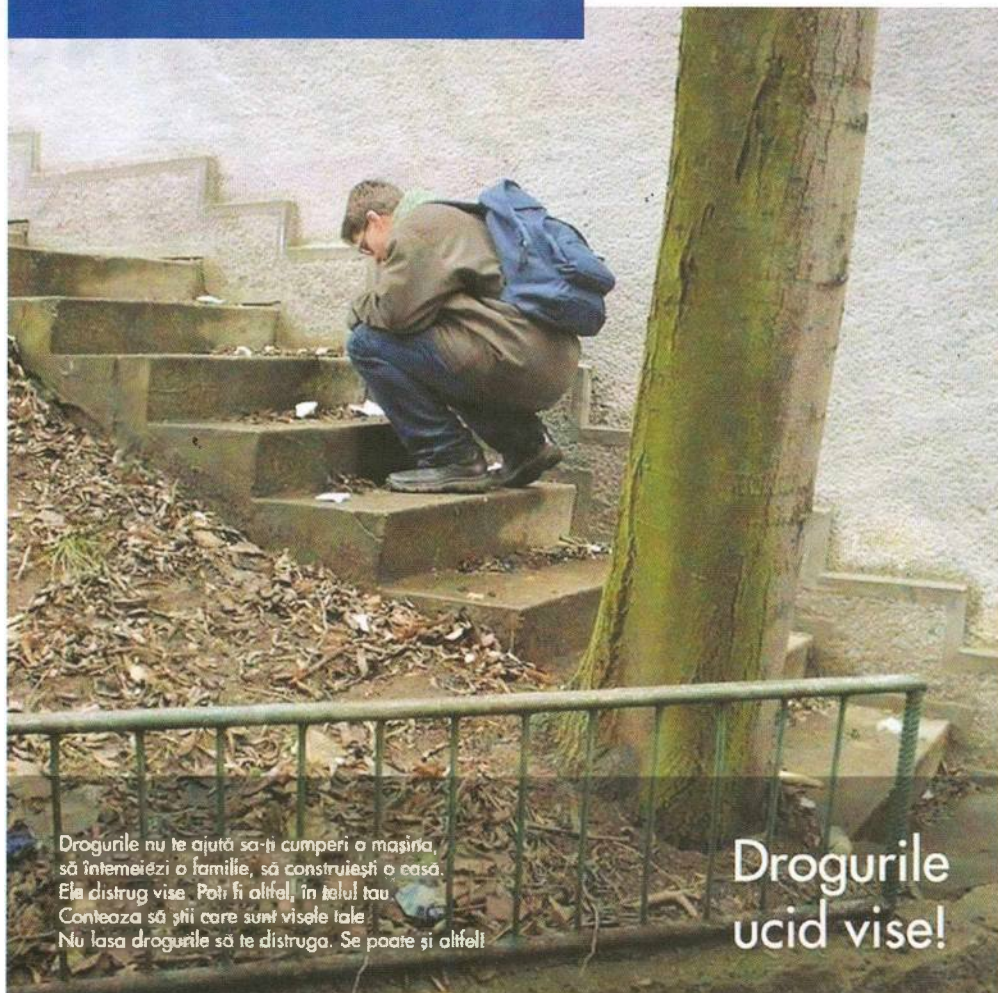
Număr apariții: ☐ 10; începând cu luna..... Am achitat cu: ☐ mandat poștal ☐ cec bancar ☐ ordin de plată; nr..... din data.....
Nume..... Prenume..... Localitatea..... Str.....
Nr..... Bl..... Sc..... Ap..... Județ/ Sector..... Cod..... Oficiul Poștal..... Telefon.....

Trimiteți talonul și copia după documentul de plată la S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, scateor 1, București, O.P. 33-C.P. 12. Menționați pe plic: ABONAMENT. Cont bancar deschis la Banca Românească - Filiala Băneasa: RO64BRMA0720072654400000 - RON (lei)
Pentru România: expediere poștală simplă, imprimat. Vă rugăm să vă asigurați cutia poștală și să o dimensionați corespunzător publicației.
Pentru orice detalii legate de abonamentul Dvs. vă rugăm să ne contactați la tel: +40/21/317.91.37, persoană de contact Robert Pandelea, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro

Anul trecut, Președinția României a prezentat un document în care era abordată și problema dezincriminării drogurilor. Conținutul Raportului Prezidențial avea o argumentare științifică și a fost elaborat de către cei mai buni specialiști în domeniu.

text Radu Pocovnicu

Campanii antidrog cu iz politic

Drogurile nu te ajută să-ți cumperi o mașină, să întemeiezi o familie, să construiești o casă. Ele distrug vise. Poti fi altfel, în felul tău. Contează să știi care sunt visele tale. Nu lăsa drogurile să te distrugă. Se poate și altfel!

Drogurile ucid vise!

Odată devenit public, raportul a intrat brusc și fără voia sa pe alt făgaș, fiind deturnat politic și folosit împotriva președintelui. Unii dintre adversarii săi au spus că Traian Băsescu dorește chiar legalizarea consumului de droguri. Fiind și an electoral, adevăratul mesaj a fost deturnat și mai ușor.

Episodul amintit arată cum, în România, dezbaterile despre o problemă socială gravă, care are nevoie de reglementări importante, este împiedicată să ajungă la public în mod corect. Până la urmă, de o campanie adecvată, dar și de responsabilitatea tuturor actorilor implicați depinde atât înțelegerea, cât și asumarea acestui fenomen complex, drogurile. A nu înțelege, înseamnă a vedea consumatorii de droguri ca pe niște infractori, și nu ca pe victime. Înseamnă a-i stigmatiza. Și, până la urmă, înseamnă a cădea noi înșine în capcana maniheistă pe care tot vor să ne-o întindă unii: lumea e împărțită în buni vs. răi. Nu-i chiar așa...

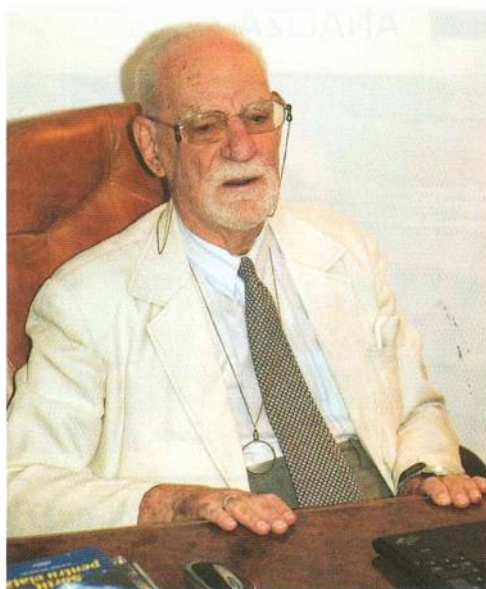
Am încercat să mergem pe urmele acestei rupturi – realitatea drogurilor versus ceea ce știe lumea cu adevărat despre acest fenomen – împreună cu trei specialiști, nume importante în breasla lor, academicianul Constantin Bălăceanu Stolnici, psihiatrul Florin Tudose și directorul unui cunoscut ONG (Romanian Harm Reduction Network) în domeniul reducerii riscului consumului de droguri, Valentin Simionov.

Primul vâl care acoperă ochii românilor despre droguri are a face cu prejudecățile. De unde vin acestea? Academicianul Constantin Bălăceanu Stolnici spune că mentalul uman este în așa fel construit încât adaugă realității interpretări, dar recunoaște că, de multe ori, prejudecățile despre droguri sunt întreținute,

fiind „rezultatul unor abile manipulări”. La rândul său, Valentin Simionov spune: „Mass-media reflectă acest subiect într-o manieră senzationalistă și, foarte frecvent, insuficient documentată. Atunci când discută despre consumatorii de droguri, insistă pe cazuri extreme – decese, supradoze, infracțiuni cu violență – fără a fi prezentate și cazuri de consumatori care mențin sub control sau au reușit să gestioneze această situație prin metode alternative, altele decât dezintoxicarea, care în ochii multor jurnaliști reprezintă singura cale de ieșire din *infernul drogurilor*.”

Un fapt senzational, despre care însă nu se vorbește prea mult este consumul de droguri în rândul politicianilor. Întrebat dacă a consumat droguri, Barack Obama a declarat: Am consumat marijuana și alcool tare, din când în când puțină cocaină, dacă îmi permiteam... Numeroși alți politicieni străini au recunoscut public faptul că au consumat droguri, ceea ce, evident, nu este și cazul politicianilor români. Articolele și materialele video despre consumatorii de droguri îi prezintă ca pe niște ființe bizare, dispuse să facă orice pentru a-și procura *doza zilnică*. Se vorbește frecvent despre dependență și sevraj, în asociere cu orice tip de drog, fără a ține cont că aceste simptome sunt caracteristice în special heroinei, cocainei, stimulentei cu efect anxiolitic sau calmant. Articolele care prezintă cazuri de consumatori care au comis infracțiuni se limitează la a relata situația, eludând motivele pentru care un consumator a comis o infracțiune, sau soluțiile pentru infracționalitatea asociată consumului de droguri: încadrarea într-un program medical, pedepse alternative la încarcerare, eliberarea condiționată etc.”.

Campaniile antidrog derulate în prezent sunt insuficiente din lipsa banilor și nici nu există o motivație puternică, susține

Constantin Bălăceanu Stolnici:

„Dezincriminarea consumului de droguri este o poziție modernă bazată pe studii de psihologie, sociologie și medicină. De câțiva ani, singur sau în cadrul Fundației CIADO am apărut acest punct de vedere a cărui analiză a fost la noi deformată de considerente politice.

Este condamnatul faptul că persoane care pretind că se implică în rezolvarea problemelor ce frământă populația, sacrifică viitorul și chiar viața unor oameni, numai pentru interesele lor meschine demagogice.”

Constantin Bălăceanu Stolnici. De asemenea, academicianul spune că voluntariatul este aproape inexistent în acest domeniu. Florin Tudose completează: „În mod formal, în România au fost zeci de campanii privind pericolul drogurilor. În realitate, majoritatea nu și-au atins deloc țintele. Deseori, așa-zisa campanie este o activitate tipic funcționarească sau desfășurată în stil pompieristic fără nici o finalitate. Nu se măsoară în nici un fel eficiența și nu se creează o bază de date în care să fie măcar principalele caracteristici ale campaniilor deja desfășurate.” Valentin Simionov este de părere că, în anii trecuți, aceste campanii au folosit mesaje de tip propagandistic, insistând pe efectele negative ale drogurilor, pornind de la ideea că *frica păzește bostănăria*. „Acest fapt este valabil în special pentru cei care oricum nu se gândesc să se drogheze, în timp ce tinerii predispuși riscului față de consumul de droguri nu sunt atinși de *mesajele anti-drog*. Toate aceste campanii au indus teama în populație cu efect direct în stigmatizarea consumatorilor de droguri și în supracontrolul comportamentului copiilor, văzuți ca ființe inocente ce pot cădea pradă *morții albe*. Au existat și campanii corecte, în care informația prezentată a fost completă și neutră.”

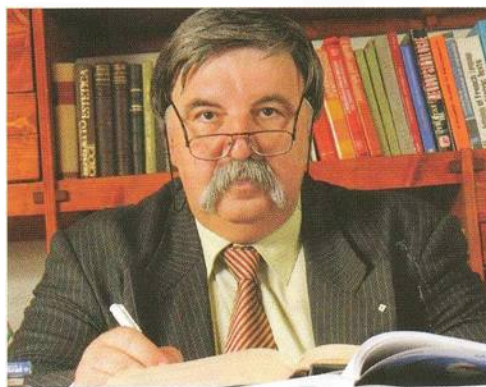
Deseori, ceea ce ajunge la public prin intermediul acestor campanii sunt verdicte, de tipul: *moartea albă, drogurile duc la pușcărie*. Constantin Bălăceanu Stolnici afirmă că aceste campanii folosesc o retorică mult mai complexă, nu se reduc doar la folosirea unor astfel de slogane. „Pe de altă parte, nu știu dacă amenințările lapidare cu moartea sau detenția pot avea vreun efect. Proba evidentă este lipsa de efecte a sloganelor impuse fabricilor de tutun.” „Mesajele negative urmăresc să inducă teama și să prevină” – declară Simionov. „Dar” însăși ideea prevenirii este compromisă într-o astfel de abordare,

deoarece se acționează la nivelul sentimentelor, nu la nivel rațional”, mai spune directorul RHRN.

Este această denumire: *campanie antidrog*, o formulă fericită? Reușește ea să acopere realitatea socială și să exprime corect toată complexitatea acestui fenomen? Ne răspunde tot academicianul Constantin Bălăceanu Stolnici: „Termenul respectiv este insuficient deoarece lupta împotriva consumului de droguri nu se reduce la anihilarea rețelelor de distribuție, la încarcerarea dealerilor sau la penalizarea consumatorilor. O campanie presupune strategii mult mai nuanțate și mai variate profilactic și curative. De asemenea, prevede ocrotirea consumatorului dependent atât de efectele moleculelor nocive respective, cât și de cele pricinuite de sancțiunile și marginalizările nejustificate la care sunt supuși.” Și Florin Tudose vede această sintagmă ca pe o formulare nefericită: „Cu cât informarea ar fi mai nuanțată, cu cât li s-ar explica oamenilor care sunt căile prin care se ajunge la consumul de substanțe, cu atât fiecare ar putea, cu propriul discernământ, să aprecieze pericolul. Este evident că o viziune parțială asupra fenomenului dependenței poate genera situații deosebit de grave precum aceea a consumului de plante așa-zis etnobotanice.” Mai mult, Valentin Simionov este de părere că termenul antidrog stă chiar la baza acestei probleme, din punct de vedere politic. „Se vorbește de luptă antidrog, campanii antidrog, concerte antidrog. Avem Agenția Națională Antidrog (ANA), o strategie națională antidrog. Acest mod de a pune problema este specific țărilor din fostul bloc comunist, țări care nu se pot adapta schimbărilor foarte rapide intervenite în ultimii 20 de ani, respectiv intrarea lor pe piața mondială a drogurilor. Populația nu poate accepta acest fapt, politicienii neputând decât să-și adapteze discursul la percepția generală, potrivit căreia drogurile nu sunt caracteristice românilor, care preferă alcoolul (tot un drog, în fapt, și unul dintre cele mai periculoase). Consecințele sunt negarea unui fenomen din ce în ce mai evident, încarcerarea și persecutarea consumatorilor, inclusiv a celor care nu comit infracțiuni violente, diseminarea de informații incomplete și neștiințifice privind efectele drogurilor, stigmatizarea tuturor discursurilor alternative la dogma prohibiționistă, catalogate ca erezii, ca forme de promovare a consumului.”

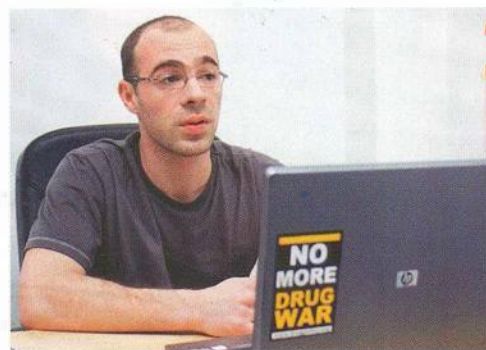
Să existe, așadar, vreun interes politic de a menține o zonă tabu în această problemă? Deși nu crede că există un interes special pentru tabuizarea problemei drogurilor de către politică, psihiatrul Florin Tudose remarca lipsa de interes a decidenților, o „acțiune mimetică”, precum și oportunitatea ca „o

Florin Tudose: „Este monstruos ce se întâmplă în România, țară în care recomandările specialiștilor sunt răstălmăcite de politicieni veroși, ticăloșiți dincolo de orice limită.

Raportul Prezidențial care recomanda, așa cum se întâmplă în întreaga lume civilizată, dezincriminarea consumului pentru a facilita intervenția, a fost interpretat – ce eroare! – ca un îndemn spre piața liberă a drogurilor!”

Valentin Simionov: „Reacția confuză a reprezentanților statului în cazul substanțelor etnobotanice ne dă o idee despre colaborarea dintre instituțiile statului: două proiecte de lege dublate de o ordonanță de guvern ce interzice 36 de substanțe psihotrope noi, tergiversări din partea Ministerului Sănătății și muțenia totală a ANA, redusă la statutul de serviciu în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române.”

serie de băieți deștepți să facă bani, fie din ONG-uri, fie în agenția fantomă ANA, care nu poate raporta nimic, în afara faptului, evident, că a cheltuit zeci de milioane de euro.” Pentru Valentin Simionov, este posibil ca interesul să fie legat direct de percepția populației despre fenomenul la care ne referim. „Atâta timp cât populația va avea o percepție negativă despre un fenomen, politicienii vor folosi la rândul lor un discurs negativ. Pe de altă parte, atunci când studiile demonstrează că politica are efecte dezastruoase sau și-a ratat obiectivele, politicienii au obligația de a propune alternative, chiar dacă acestea vor fi impopulare în primă instanță, însă vor avea efecte pozitive pe termen lung.”

Totuși, ce, și cât știm noi despre droguri? „În general publicul, dar și cei responsabili de controlul unei anumite probleme, sunt insuficient informați. Există acea informare superficială, după ureche, sau informări făcute de amatori, care mișună prin presă, ce sunt incomplete și deformate. Personal, împreună cu doi colaboratori, am terminat o monografie despre consumul și dependența de droguri, care așteaptă să fie tipărită și distribuită”, spune Bălăceanu Stolnici, completat de Valentin Simionov: „Atâta timp cât nu vom folosi surse de informare sigure, nu vom ști mai nimic. Iar sursele sigure sunt studiile științifice, care descriu cu exactitate atât evoluția fenomenului, cât și consecințele politicilor actuale, catalogate ca inumane în numeroase țări din lume, mai ales în statele care aplică tratamentul obligatoriu, pedeapsa cu moartea pentru traficanții de droguri sau eradicarea forțată a culturilor de mac, coca sau cânepă, provocând crize economice și crize umanitare.”

Așa cum remarcă Simionov, faptul de a vedea în consumatorul de droguri mai degrabă un infractor, decât un om bolnav, are o serie de consecințe nefaste. „Consecințele sunt multiple: încarcerarea dependenților de heroină, care sunt obligați să suporte sevrul fără asistență medicală, organizarea de flagranturi cărora le cad de obicei pradă consumatorii, și nu traficanții, stigmatizarea consumatorilor și excluderea lor din societate – ceea ce duce la creșterea infracționalității și perpetuarea consumului în lipsa unei alternative. Consumul de droguri este un simptom nu al unei societăți bolnave, ci al unei societăți în schimbare. Evoluția lui nu pare a fi influențată de politicile antidrog, care au eșuat în reducerea numărului de consumatori, a producției și comerțului cu droguri, însă au contribuit la dezvoltarea și întărirea rețelelor de trafic internațional, care au erodat sistemele politice din țările sărace și au devenit în scurt timp o sursă de finanțare a

Festivalul de Film Istoric Râșnov 2010

Și filmele fac istorie.

Vino la Râșnov în perioada 6 -15 august
să vezi cele mai bune filme
cu subiect istoric.

www.ffir.ro

FLACĂRA

t...
TRITONIC

crime scene

Un eveniment anual
powered by

7-8 august 2010
în fața hotelului REX
din stațiunea MAMAIA
www.aeromania.tv www.regional-air.ro

Vino să vezi spectacolul

AERO!
maniacilor

SPONSORI

ASTRA
ASIGURĂRI

Parteneri media

Parteneri organizare

Parteneri

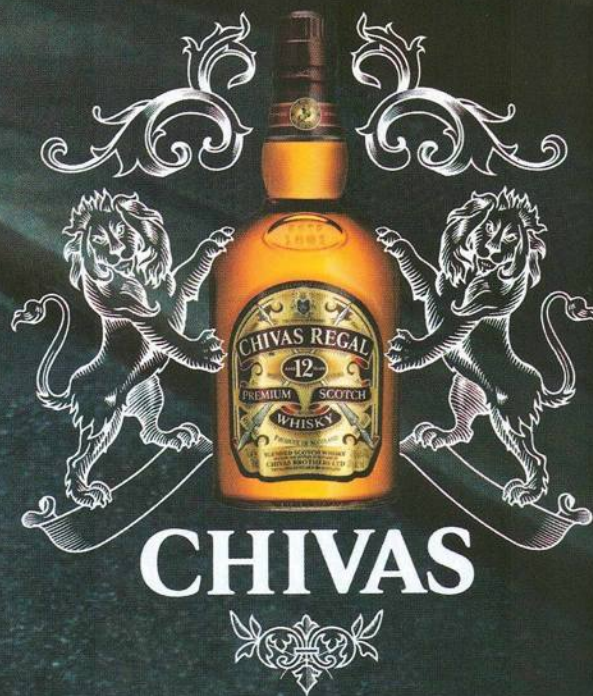

Invitați speciali: Jurgis Kairys, Francesco Fornabaio.
Iacării acrobați, Parada aeronavelor aerodromului Tuzla, Parada aeronavelor Diamond, Lansări de parașutiști și parapanțiști

TO GALLANTRY

PLEASE DRINK RESPONSIBLY

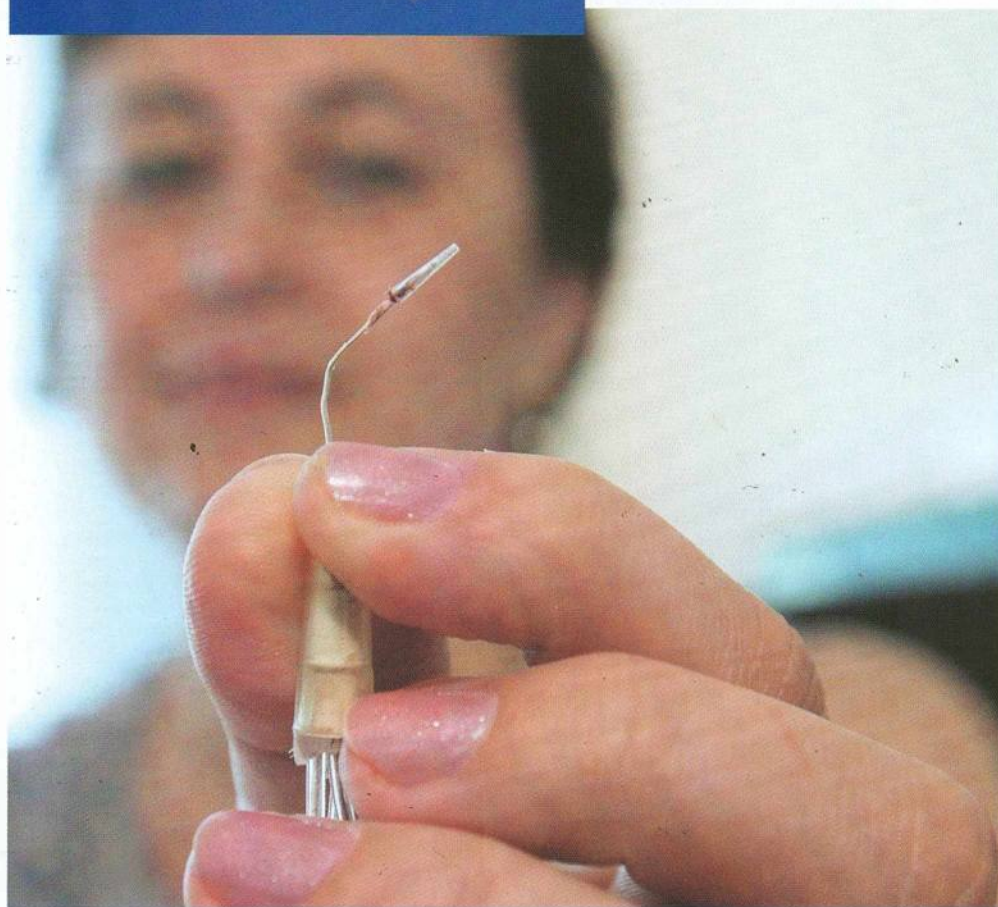
CHIVAS

LIVE WITH CHIVALRY

Dacă războiul împotriva cancerului este o prioritate a Uniunii Europene, atunci noi românii ne putem mândri că știm să purtăm această luptă. Bucureșteanca Raluca Ioana van Staden este omul care a inventat un senzor minune capabil să depisteze cancerul la nivel molecular, înainte ca pacientul să fie bolnav clinic.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

Microsenzorul care depistează cancerul

Performanța doamnei Raluca van Staden a fost recompensată de **Organizația Mondială pentru Proprietate Intelectuală** cu Trofeul de Aur pentru **Cea Mai Bună Femeie Inventator** la Salonul Internațional de Inventii de la Geneva, ediția 2010. De asemenea, brevetul româncei, numit **STOC-μSENS-CMD** – diagnosticarea cancerului în fază incipientă – a fost premiat cu Medalia AGEPI.

E minuscul, cât un vârf de ac. Nici nu l-ai vedea, dacă nu ar fi încorporat într-o celulă electrochimică pentru a facilita munca în laborator. Pare nesemnificativ, dar adesea lucrurile mici sunt de fapt cele capabile să schimbe universul. Medicii oncologi i-au salutat „venirea pe lume” fiindcă ar putea ajuta la depistarea cancerului încă înainte ca temuta boală să dea semne că există în organismul pacientului. Părinții *mititelului* – microsenzorul *STOC-μSENS-CMD* – sunt soții van Staden, în mod special Raluca Ioana van Staden. Microsenzorul minune este realizat dintr-un fir de argint și un cap din pastă de diamant și are mai puțin de 1 mm.

Pe dna Raluca van Staden o găsim lucrând alături de soțul ei, prof. dr. Jacobus Frederick van Staden, în laboratorul *Patlab* al filialei din București a Institutului Național de Cercetare pentru Electrochimie și Materie Condensată, Timișoara, unde dna van Staden este CS I, șef de laborator. Ne primește chiar în laborator și ne spune cum s-a născut *STOC-μSENS-CMD*, o invenție capabilă să revoluționeze medicina mondială.

Povestea microsenzorului începe cu 12 ani în urmă, pe când doamna van Staden preda la catedra de chimie a Universității din Pretoria, Africa de Sud. „Aveam nevoie să construim niște senzori ieftini pentru o aparatură care putea fi luată ușor oriunde era nevoie în mediul rural, pentru a detecta bolile care reprezentau principala cauză a mortalității în Africa de Sud, și anume: SIDA, tuberculoza și hepatita B. De acolo mi-a venit ideea construirii unui sistem de analiză foarte ieftin. Am observat, însă, cu timpul, că nu doar aceste boli ar fi fost necesar să fie depistate la timp ci și alte afecțiuni cu o rată a mortalității la nivel mondial mult mai mare, așa cum este cancerul”, spune Raluca van Staden. „Am publicat datele obținute cu primii senzori, cercetările au fost apreciate în mediul științific de acolo și nu

numai, dar simțeam nevoia de a avea ceva mai mult și mai bun care să poată fi aplicat 100% în laboratoarele clinice. Am decis, în 2007, să ne mutăm în România unde am reușit să atragem sprijinul INCEMC din Timișoara.”

La Salonul de la Geneva, invenția minune a fost primită în general cu mult entuziasm, dar au existat și voci care s-au opus vehement. Una dintre acestea a fost chiar a președintelui comisiei de medicină care a obiectat că microsenzorul românei, deși permite screeningul pe scară largă al populației la prețuri minime, nu ar fi etic. Și aceasta fiindcă ar permite oamenilor, să afle prea devreme că este posibil să dezvolte un cancer. Dar tocmai depistarea timpurie poate salva vieți când vine vorba de cancer. „Au fost 16 oameni în comisia de medicină, dintre aceștia chiar președintele comisiei a ridicat problema eticii microsenzorului. La nici o altă invenție nu au existat atâtea obiecții. I-am explicat că nu suntem la un seminar de filosofie și etică, ci la un salon de invenții, iar microsenzorul doamnei van Staden este, de departe, cea mai valoroasă invenție comparativ cu celelalte propuse la secțiunea medicină, anul acesta, la Geneva. Până la urmă am convins atât comisia de medicină cât și pe toți cei 85 de membri ai marelui juriu al Salonului”, ne-a explicat cercetătorul Mircea Tudor, omul care a sprijinit proiectul Raluca van Staden la Salonul Internațional de Invenții de la Geneva, ediția 2010. Mircea Tudor, el însuși laureat al Marelui Premiu al Salonului de la Geneva, ediția 2009, pentru proiectul *Roboscan*, s-a angajat ca peste șase luni, prin firma sa *MB Telecom*, microsenzorul să fie încorporat într-un aparat special, capabil să furnizeze și să stocheze datele extrem de importante pentru analize clinice de laborator. Astfel, detecția cancerului la nivel molecular în urma analizei unei simple picături de sânge se va face în numai șase minute. Ușor de manevrat, ieftin – senzorul nu va costa, în final, mai mult de un euro/bucată –, rapid, pe scurt REVOLUȚIONAR, aparatul prevăzut cu microsenzorul *STOC-μSENS-CMD* va facilita detectarea cancerului în forme incipiente și, prin urmare, tratamentul și vindecarea pacienților. Vindecarea este definitivă în 80% dintre cazuri, spun specialiștii oncologi, dacă boala este depistată din timp.

Invenția doamnei van Staden este în totalitate românească și a beneficiat de finanțare din fonduri publice. Până acum proiectul de cercetare a costat în jur de 80.000 de euro. Cu ajutorul microsenzorului s-au făcut deja teste pe probe de sânge de la pacienți care, însă, se știa deja că au cancer. Pentru a putea fi supus testelor clinice riguroase, microsenzorul *STOC-μSENS-CMD* mai are nevoie de conectare la un aparat ușor de manevrat, capabil să fie folosit de către medici în laboratoare. Această misiune a revenit firmei *MB Telecom*, și necesită o investiție de 500.000 de euro. „Suntem gata să

Soții Raluca și Jacobus van Staden în laboratorul Patlab din București

„În investigațiile contra cancerului, la nivel mondial, nu se folosesc marker-ii tumorali. Afirmatia că senzorul minune va ajuta la depistarea cancerelor în fază incipientă reprezintă o inadvertență medicală. Senzorul ar putea însă fi utilizat pentru urmărirea pacienților care au deja pus diagnosticul de cancer și urmează un tratament. Aceasta este altceva.” – Monica Dragomir, șefa secției de oncopediatrie de la Institutul de oncologie Fundeni.

Mircea Tudor, omul din spatele MB Telecom, cel care susține invenția doamnei van Staden și care va finanța și creea dispozitivul final pentru microsenzor.

disponibilizăm această sumă, mai ales că ne aflăm într-o cursă contra-cronometru, în care și alte laboratoare de cercetare din lume încearcă să pună la punct metode de depistare a cancerului în faze incipiente”, ne-a declarat Mircea Tudor.

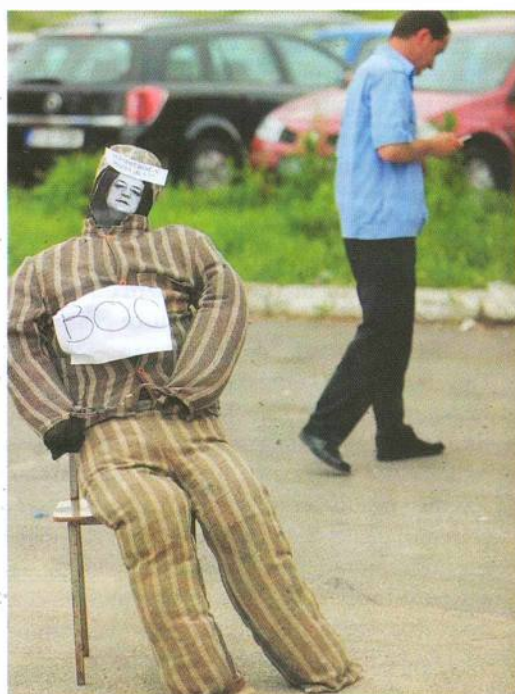
„Imediat după Salonul de la Geneva am primit o mulțime de oferte de creare a dispozitivului care să încorporeze microsenzorul. Eu am optat pentru firma *MB Telecom* fiindcă îi consider cei mai buni. Apoi, de ce să nu fie România prima țară care realizează un asemenea proiect? Eu am încredere că vom reuși să finalizăm cu foarte bune rezultate crearea și comercializarea detectorului de cancer, aici, în România”, susține Raluca van Staden. Odată atașat într-un dispozitiv capabil să citească rapid și să prelucrez datele obținute, microsenzorul urmează să fie supus testelor clinice care să-i dovedească valoarea medicală.

Invenția românei a stârnit deja polemici printre medicii oncologi români. Doamna Monica Dragomir, șefa secției de oncopediatrie de la Institutul de Oncologie Fundeni, ne-a declarat: „Am serioase dubii că acest senzor poate fi folosit pentru depistarea cancerului. Cele patru tipuri de cancer despre care am înțeles că a vorbit dna van Staden – cancer de prostată, gastro-intestinal, cancer mamar și ovarian – au specificitățile lor. Nicăieri în lume nu sunt admiși marker-ii tumorali pentru a depista cancerul în formă incipientă. Poate doar unele țări îi mai admit în cazul cancerului de prostată, dar numai atât. Cu ce echipă de medici a lucrat doamna van Staden? Directivele UICC – *International Union Against Cancer* sunt clare, nu se folosesc marker-ii tumorali pentru depistarea incipientă a cancerului fiindcă, pe de o parte, acești marker-i au specificitatea lor în funcție de tipul de cancer, pacientul poate să nu aibă crescut nivelul marker-ilor tumorali, dar să aibă cancer, iar pe de altă parte, unele boli – cum ar fi hepatitele – pot duce la creșterea numărului marker-ilor tumorali, fără a fi vorba, totuși, despre un cancer.

A fost, aş putea spune, luna decisivă a guvernului Boc. El şi-a arătat neputinţa în toată excelenţa şi splendoarea ei.

text Mihail Gălăţanu
foto Agerpres şi Intact Images

Boc cu coasa

Guvernul Boc a baletat lipsit de putere, schingiuit, mutilat de timpuri, incapabil să vină cu o singură idee constructivă. Ca şi cum ar apărea cu secera, chiar dacă fără ciocan. Imaginea unei glugi cu coasă ascuţită. Ultima interogaţie pe care am auzit-o, vizavi de premier, a fost: student fiind, oare se ducea Boc la mărire?

Guvernul Boc a arătat că ştie doar să taie. Să îşi învârtă uriaşa-i coasă, de câteva ori mai mare decât el – şi să ne fluture tăişul, cu cinism, pe deasupra capetelor. În timp ce alte ţări vecine se îndreaptă în direcţii total diferite, noi nu ne îndreptăm nicăieri: numai ne scufundăm şi atât. Ungaria, *au contraire*, a mizat pe o reducere a impozitelor de 10%. La noi – şi numai la noi – se poate întâmpla o lăcomie disperată: nici o altă şansă!

Cum îşi poate închipui cineva / un guvern, că, fără a gândi relansarea economică, ea o să se întâmple de la sine. Punem biruri ca să luăm cinci piei de pe orice om, dar nu ne gândim: nu cumva acesta va fi cel mai urât guvern din istoria postrevoluţionară? Şi, chiar de ar fi aşa, parcă, hm, cui îi pasă? Adunăturii băşesciene? Nici vorbă. Rar a fost condusă România de o clică mai jalnică: fără coloratură politică, incompetentă, servilă, fără şira spinării, fără personalitate. Dacă PSD se înconjurase, până în 2004, de baroni, PDL s-a burduşit cu marchizi. Toate i-au întors spatele guvernului Boc, un guvern prelungit artificial. Traian Băsescu nici măcar nu are imaginaţie. A demonstrat că el ţine frâiele, dar continuă să ţină la vedere acest guvern marionetă, care a trecut de pragul credibilităţii: e de-a dreptul neverosimil.

Mișcările sociale se anunță spre toamnă.
Lumea va pleca în concediu – sau nu va
pleca nicăieri – iar în toamnă va răbufni,
atunci când nu va mai putea să suporte
neghiobia unui regim mai rău
decât jugul turcesc.

Până și Curtea Constituțională i-a arătat partea dorsală a justiției guvernului Boc și lui Traian Băsescu. A vrut să se atingă de pensionari cu o „penalizare” de 15%, inexplicabilă. Ceea ce echivalează, oricum, cu o țepuire primitivă a bieților bătrâni. Au cotizat ei cu 15% mai puțin? Păi, atunci cum poți eluda unul dintre cele mai de bază contracte ale societății? Plătești costuri sociale, tocmai ca să ai protecție socială. Dar, la noi, statul s-a împușcat în cap. Singur. Cu mâinile lui Băsescu și Boc. Atitudinea statului din ultimele două luni stimulează anarhia. Revolta. Cum să subminezi chiar însăși esența statului democratic? De ce? Ca să ajungem la o ură cruntă împotriva statului și autorității. Ați văzut, în ultimele două luni, vreo măsură economică având rol/aer constructiv? Mă refer la măsurile de talie mare, cele aplicabile la nivelul macroeconomiei, nu

la mici amendamente și paleative.

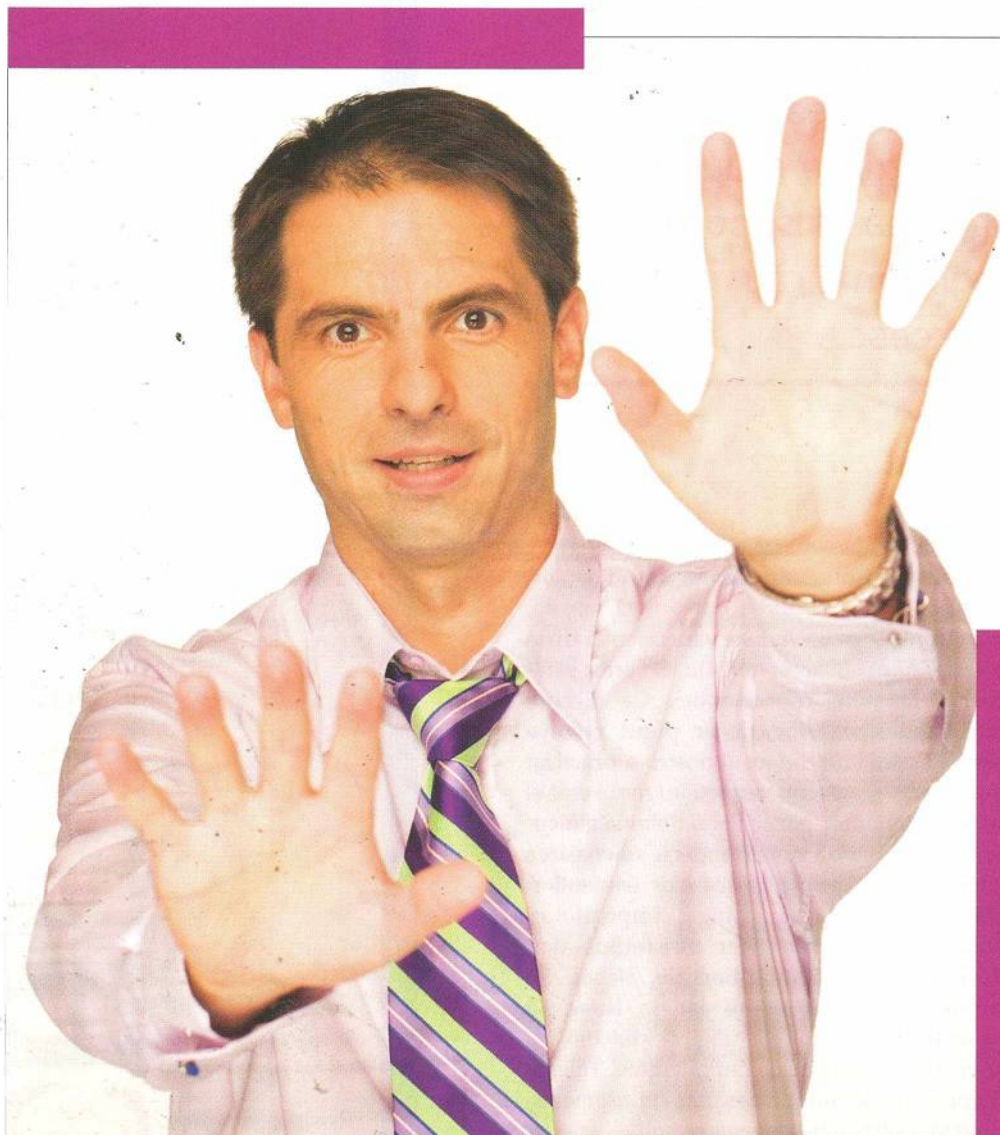
Bugetarii sunt, într-adevăr, ciuca tăiaților. Amputaților. Ei suportă, într-o notă majoră, și „decontul” pe TVA. Este vara cea mai tristă care se anunță în acest mileniu. O vară a sărăciei, a foametei, a restricției. Ca și cum restrângerea, ea singură, ar putea rezolva ceva. Fiecare țară din jurul nostru a practicat restrângerea, e drept, dar toți au mai venit și cu o soluție nouă, particulară. Polonia a încurajat economia de subzistență cu amenajarea terenurilor de prin jurul caselor oamenilor. Ungaria a relaxat chinga impozitelor. Bulgaria a dat frâu liber turismului, dar, deopotrivă, și distilierii de alcool. În curând, ne vom întâlni iar la Ruse, la cumpărături. Și/sau la unguri, dincolo, că doar știm drumurile de multă vreme. Tăierea drepturilor de autor vine, într-un asemenea context, exact ca bomboana pe colivă.

CHIVAS CHIVAS CHIVAS

„Cum a trecut ziua de astăzi pentru tine, omule? Ce-ai descoperit nou?“, obișnuiește Dan Negru să-i chestioneze uneori pe cei din jurul său. „Dar tu – tu cu ce te-ai îmbogățit azi, Dane?“ – îl întreb eu. „Am descoperit că fetița mea, Dara, râde când vede un pui de găină, din pluș. Cred că datorită ei o să redescopăr lumea. Asta cred că e menirea copiilor, să ne facă să descoperim lucruri pe care le-am uitat...”

text Radu Pocovnicu
foto arhiva personală

Dan Negru: „Televiziunea e o gumă de mestecat”

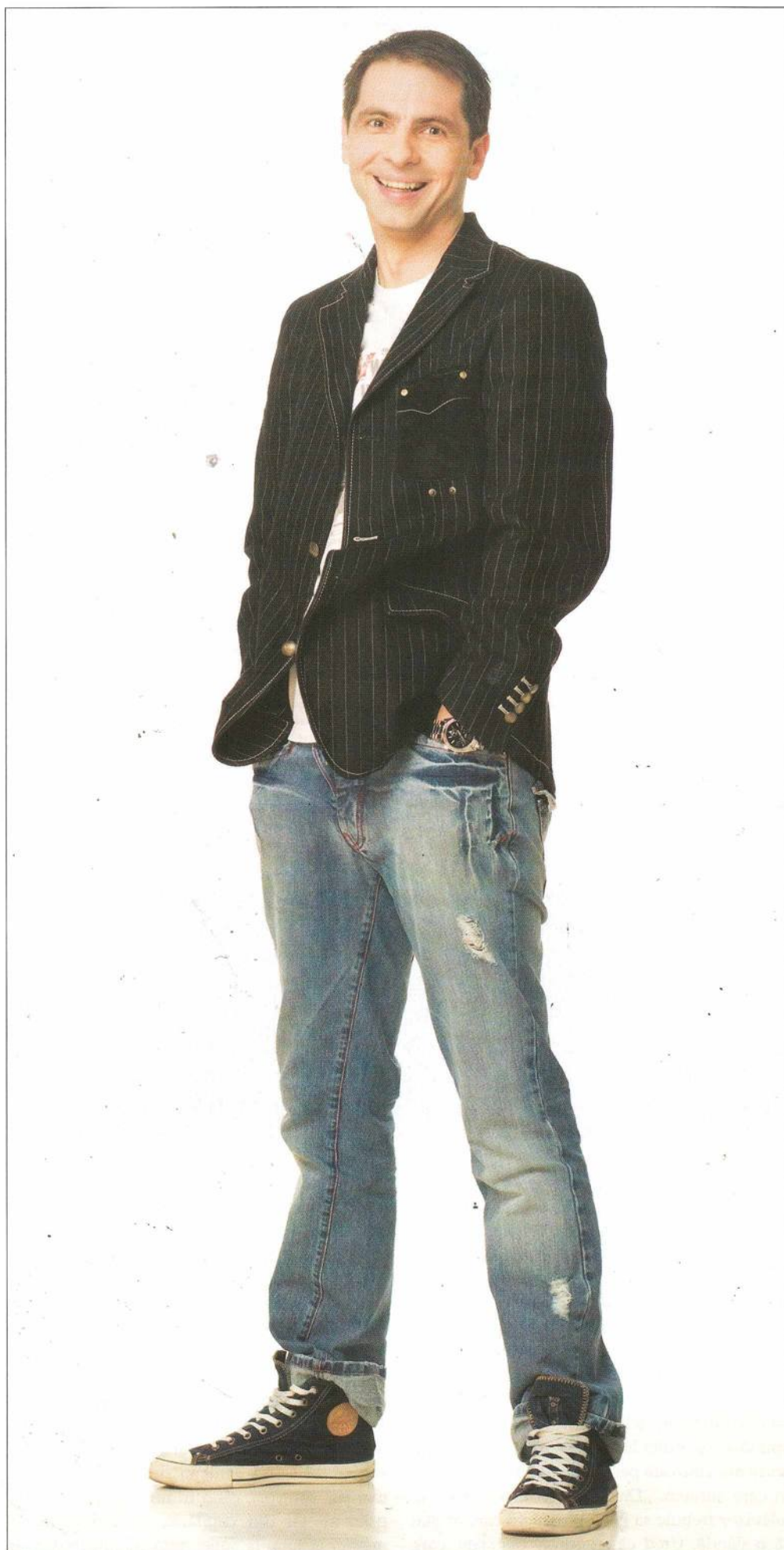
Și, cumva, Dan Negru chiar a pornit într-o călătorie către Memorie. Recent, prezentatorul s-a hotărât să adune în rândurile unei cărți, momente, povești și amintiri din cariera sa de jurnalist. Dar de unde nevoia de a scrie o carte? „Aveam capul ticsit de amintiri și simțeam că s-a umplut *discheta*, așa că a apărut această nevoie, să o descarc pe hârtie. Hârtia rămâne în vreme, toate celelalte trec. Au rămas multe de povestit, dar nu puteam scrie o carte de 500 de pagini. Toate cele nespuse le am în minte, poate cândva o să le descarc și pe ele”, spune Dan. Astăzi toată lumea scrie. E o modă ca vedetele să lanseze cărți și, curios sau nu, unii chiar vând bine. Întrebarea e: cum mai poți evita pericolul snobismului? „Da, știu, asta e pericolul, dar și binefacerea. Nu cred că o editură serioasă se înhamă la o carte cu un neicanimeni, sunt conștient că ei au cumpărat numele meu făcut la televizor. De aici încolo depinde de talentul meu de a cuceri cititorul”, declară prezentatorul, pe care confruntarea cu ipostaza de scriitor nu-l face să plutească deasupra soluției. „Eu, scriitor? Ha! ha! Mă apucă râsul când aud asta! Nicidecum. Îmi păstrez simțul ridicolului, *Amintiri în alb și negru* e o carte de vacanță cu întâmplări din televiziune. Sunt mai degrabă un cronicar”. Și un jurnalist care rămâne printre oameni, alături de ei, într-un fel sau altul. Nu e de mirare că nu și-a

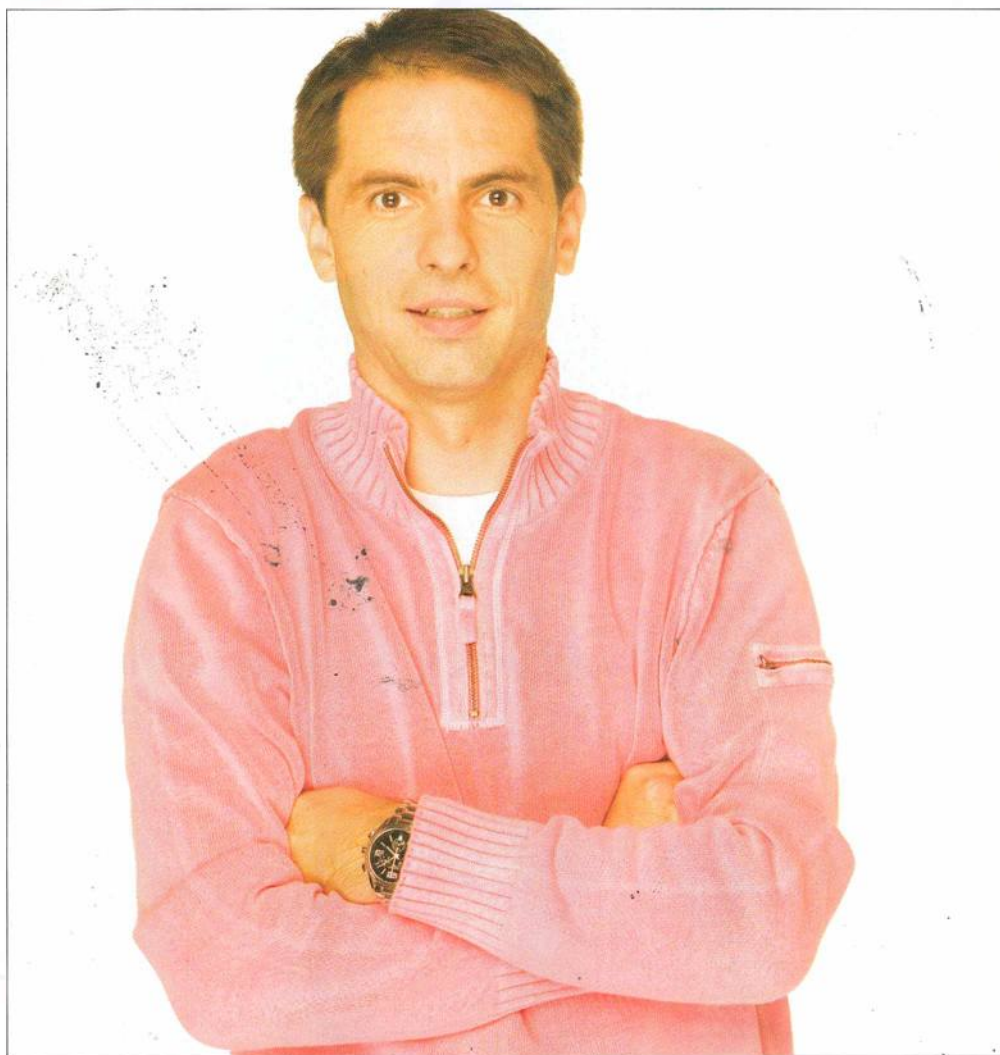
„Văd oameni disperați după meciuri și ăștia, fotbalistii noștri, sunt niște împiedicați toți. Când vezi un meci cu Real Madrid și după aia te uiți la Steaua – Dinamo, ți-e rușine de jucătorii români, zici că e fotbal feminin. Și atunci, ca să pun o miză, să am pentru ce să mă uit, pun cinci lei pe unul din ei. Mă uit pentru banii mei mai degrabă decât pentru nepriceperea lor.”

„Mie îmi place să fiu conectat la tot ce se mișcă. Trebuie să fii în pas cu tot ce se întâmplă în televiziune. Învăț din greșelile altora. Văd ce nu e bine, începând de la decoruri până la discursuri, de ce nu merge. Mă uit a doua zi pe audiențe, să văd de ce n-a mers emisiunea cutare de la Pro TV, mă uit din nou la emisiune și zic «Uite, în minutul ăla a pierdut pentru că a făcut aia...», adică sunt pasionat de lumea asta.”

făcut nici o socoteală cu banii din vânzarea cărții. „Nu cred că vor fi mulți bani, vânzarea cărților nu cred că aduce profit nimănui. Dacă se vor aduna, totuși, am să încerc să ajut cu ei pe cineva, dar lucrurile astea se fac în discreție.” Bine, poate doar să-și recupereze banii dați pe ultima carte citită. „Am citit *Kot*, a lui Rafael Abalos. Nu m-a încântat, ba chiar mi-a părut rău de banii dați”.

Surpriza e că, dincolo de sticla televizorului, descoperi un bărbat care nu prea mai are nimic cu acel Dan Negru pe care-l știm cu toții, plin de vervă. Rămâne și în viața reală o prezență tonică, dar deodată, prezentatorul acesta care a consacrat la TV un model de forță, devine de o delicatețe și o modestie neînchipuite. Un alt om, cu totul alte interese. Oare nu s-a plictisit, nu s-a gândit niciodată să pună cruce acestui personaj de entertainment? „Cred că lucrul cel mai important e consecvența, cei care n-au avut-o au pierdut. E ca și când AC/DC s-ar apuca să cânte române. Publicul mă cunoaște de la televizor. Îmi plac showurile mele, eu le aleg, eu le adaptez. Un alt Negru e de găsit pe *dannegru.com* sau în carte.” Sau poate să-și câștige un alt gen de public, mai rafinat, mai intelectualizat?... „Da, dar pe blog sau în carte, nu și la televizor, nu mă interesează asta la televizor. Acolo dau bucurie, nu gânduri. Asta e menirea TV, să bucure. Educația, gândurile le dau familia și școala”, justifică prezentatorul, el însuși un critic necruțător al breslei din care face parte. Cu vreo două luni în urmă, evocând moartea prietenului său, Mile Cărpinișan, Dan a fost

„Câteva universități, într-o vreme, mă chemau să vorbesc despre televiziune la tot felul de cursuri. Și am văzut că, într-un amfiteatru de 200 de oameni, 170 voiau să fie pe prima pagină a ziarelor. Voiau să fie vedete. Nu-i interesa ce înseamnă plan american în TV, nu-i interesa ideea de a face dintr-un format un lucru vizionabil de milioane de oameni. Ei voiau ei să fie în centrul atenției. Chiar dacă ar ajunge în televiziune, au tot potențialul să ucidă o emisiune. Majoritatea sunt ca măgărușul din Shreck: Pick me, pick me. Asta văd în jur – poleială.”

atât de furios că unii ziariști și-au adus aminte brusc de acesta, speculând latura morbidă, încât a spus că lucrează într-o *breaslă de ipocriți*. Totuși, când tu însuși ești plătit ca să produci un anumit senzațional în rândul telespectatorilor, cum ieși din capcana lupului moralist? „Nu mi-am propus niciodată să ies din capcana asta. Rămân un lup moralist în alte mijloace de informare, blog sau carte.”

Prezentatorul critică și modul în care se face cultură în televiziunile din România, spunând că multă lume consideră noțiunea de audiență vinovată pentru harababura culturală în care suntem. „Dacă vrei să faci cultură la televizor trebuie să găsești oameni care să știe să o vândă. Cred că singurele persoane care

știu să facă acest lucru sunt Eugenia Vodă și Cătălin Ștefănescu. Mă uit uneori la TVR Cultural și văd niște moderatori prăfuiți, plictisiți, prost plătiți pe care te aștepti să-i vezi în colț la aprozar. Așa nu vor aduce publicul spre cultură. Bernard Pivot știa să vândă cultură la TV în Franța, ai noștri sunt complexați și frustrați. Eu îmi cunosc plapuma. Cel mai important în țara asta e să știi până unde să te duci, unde să-ți fie limita. Pușini și-o cunosc. Toți cred că pot să facă mai mult. Aici e nenorocirea. Te dăiești. Dar știi când te dăiești în show-biz? Când oamenii din jurul tău nu te mai pot controla, când tu nu mai ieși seama la prietenii tăi din copilărie, la familia ta, la mama, la tata, la soție, oameni care te țin cu

picioarele pe pământ. Oamenii strigă după tine pe stradă *Negrulee*, te bagă în față la o coadă, te opresc, vorbesc cu tine, iar tu crezi că ești buricul pământului și centrul universului”. Una dintre trăsăturile care fascinează la Negru este sinceritatea sa debordantă, care poate fi atât un călcâi al lui Ahile, dar de unde-și poate găsi și salvarea, deopotrivă. „Sunt nepuțințios... Recunosc! Am promovat în show-urile mele adeseori non valori despre care nu s-a mai auzit nimic! NIMIC!” Cum să te împaci cu gândul ăsta? „Televiziunea e o gumă de mestecat, nu are obligația să educe, nu are voie să înlocuiască familia. Mă împac cu gândul ăsta și apoi cu toate celelalte legate de lumea televiziunii”.

Dan Negru vine din Timișoara, orașul unde influența Occidentului și-a pus amprenta de secole, iar zgârcenia, această etichetă cu care s-a pricopsit prezentatorul nostru, se traduce pozitiv, prin chibzuință și cumpătare. „Din Timișoara, te ridici pe vârful picioarelor și vezi Viena, în București miroase a Istanbul la greu. De-asta sunt lumi diferite și, orice ar zice oricine, munții despart oamenii. Prietenii mei cei mai buni sunt din Timișoara. Prietenii mei care îmi vor rămâne prieteni și atunci când voi nu o să mai vorbiți cu mine. Aici, în București, am prieteni de conjunctură. Eu nu m-am adaptat Bucureștiului. În București cunosc oameni care stau în garsoniere undeva în Ferentari și au în față blocul jeep-uri. E șocant! și atunci, după mintea lor, tu ești zgârcit. Cum, nu ai ultimul model de jeep?! Aici, dacă nu te exhibi, nu exiști. Eu mi-am investit banii pe care i-am câștigat în televiziune și în spectacole. De exemplu, cu vreo zece arii în urmă, am prezentat niște spectacole în țară și am câștigat câteva mii de dolari. Bani mulți la vremea aia. Colegi de-ai mei, din lumea muzicii, prezenți în aceleași spectacole, cu banii câștigați și-au cumpărat mașini. Îmi amintesc că unul și-a cumpărat un BMW la mâna a doua, ultimul model... e praf în clipa asta mașina! Eu mi-am cumpărat un teren în București de 600 metri. În prezent, terenul meu valorează enorm. Și eu am ieșit în câștig. Dacă mâine eu nu mai am un format de tv, pe care să-l fac, nu am probleme în privința banilor.”

Dan Negru a avut o relație foarte apropiată cu bunica lui, care l-a iubit nespus. Când aceasta își trăia ultimele ei zile de viață, el era mereu pe drumuri la București, pentru că jobul său nu făcea rabat la sentimente. În timp ce aducea în casele oamenilor bucuria divertismentului, prezentatorul avea inima strânsă de îngrijorare. Într-o zi, inevitabilul s-a produs, iar bunica sa, cea care îl „țuca” mereu, s-a dus într-o lume mai bună. „Cine te mai țuca pe tine acum, dragă Dane?” – îi pun eu o ultimă întrebare. „Bunuca mai vine uneori, în vis, și-o face... Tot ea...”

Ofertă specială!

- CS 3** - Filiera grecească - B. Hrib - **5 lei**
- CS 5** - În gura presei - Robert B. Parker - **5 lei**
- CS 6** - Sunetele morții - Alex Miholcea - **5 lei**
- CS 7** - Atac în bibliotecă - George Arion - **5 lei**
- CS 8** - Masca Morții Roșii - Edgar A. Poe - **5 lei**
- CS 9** - Câinele din Baskerville - Sir Arthur Conan Doyle - **5 lei**
- CS 10** - Spada - Bogdan Teodorescu - **5 lei**
- CS 11** - Atingerea Sultanului - Hakan Yel - **5 lei**
- CS 13** - Dreptate fără lege - Edgar Wallace - **5 lei**
- CS 14** - Crima Lordului Savile... - Oscar Wilde - **5 lei**
- CS 15** - Indicii anatomici - Oana Stoica Muijea - **15 lei**
- CS 16** - Ziua Lupului - Carlo Lucarelli - **5 lei**
- CS 17** - Casa secretă - Edgar Wallace - **5 lei**
- CS 18** - Plăceri nevinovate - VT Morgan - **15 lei**
- CS 19** - Fabrica de păcate - Richard Aleas - **15 lei**
- CS 20** - Consiliul justiției - Edgar Wallace - **5 lei**
- CS 21** - Cameleonul - George Arion - **5 lei**
- CS 22** - Pactul roșu - Olivier Descosse - **20 lei**
- CS 23** - Final Exit - Richard Aleas - **5 lei**
- CS 24** - Parfumul văduvei negre - Oana Stoica Muijea - **9,9 lei**
- CS 25** - Strada șobolanilor - François Forestier - **9,9 lei**
- CS 26** - Hoții de timp - Ivona Boitan - **9,9 lei**
- CS 27** - Almost Blue - Edgar Wallace - **9,9 lei**

Comanda minimă 15 lei.

Taxe postale sunt suportate de editură.

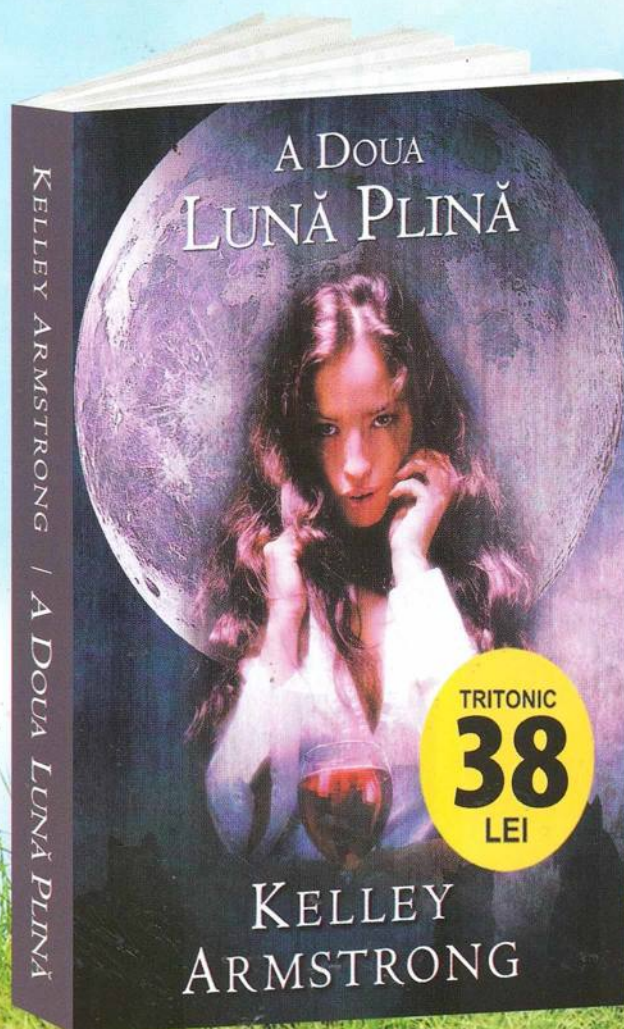

TALON DE COMANDĂ (cu plata ramburs)

cod carte

Nume prenume localitatea strada nr.
bloc sc. ap. județ/sector cod
telefon

Trimiteți talonul la: **S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.** Menționați pe plic: **CRIME SCENE.** Pentru orice detalii legate de comanda dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, persoană de contact: Robert Pandealea, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro. Ofertă valabilă până la 06.08.2010 data poștei.

t... TRITONIC

Caută bulina galbenă!

50

5

10

35

3

www.tritonic.ro

Cititul nu dăunează sănătății.

www.tritonic.ro/blog

Vă uitați la știri în weekend? Vreți să uitați de realitățile cenușii ale săptămânii? E vremea neprietenoasă? Sau vremurile? Prietenii nu au chef de o bere... Ar fi o soluție: Oana Andoni, la **Știrile Pro Tv** din week-end. De la ora 19.00.

text Bogdan Hrib
foto arhiva Pro TV

Oana Andoni: „Provocarea face parte din firescul zilei”

Îmi doresc să păstrez tot ce am deja. Ăsta e visul meu. Și nu e secret.

Cum sunt amintirile legate de Iași? Nu te încearcă din timp în timp dorul? Ai vrut vreodată să fugi din București înapoi la Iași?

– Am numai amintiri frumoase. Acolo m-am născut, am crescut înconjurată cu dragoste, am ascultat povești de la bunici, am primit povești de la ei, am legat prietenii trainice. Acolo am mulți oameni și locuri dragi. Mă întorc frecvent la Iași, de fiecare dată cu bucurie. Nu aștept să mă împingă dorul. Iașiul reprezintă o parte importantă din mine, dar Bucureștiul este prezentul. Un prezent de care sunt mândră, care mă face să mă simt împlinită, fericită. Nu vreau să evadiez, să fug... pentru că nu mă simt departe de Iași.

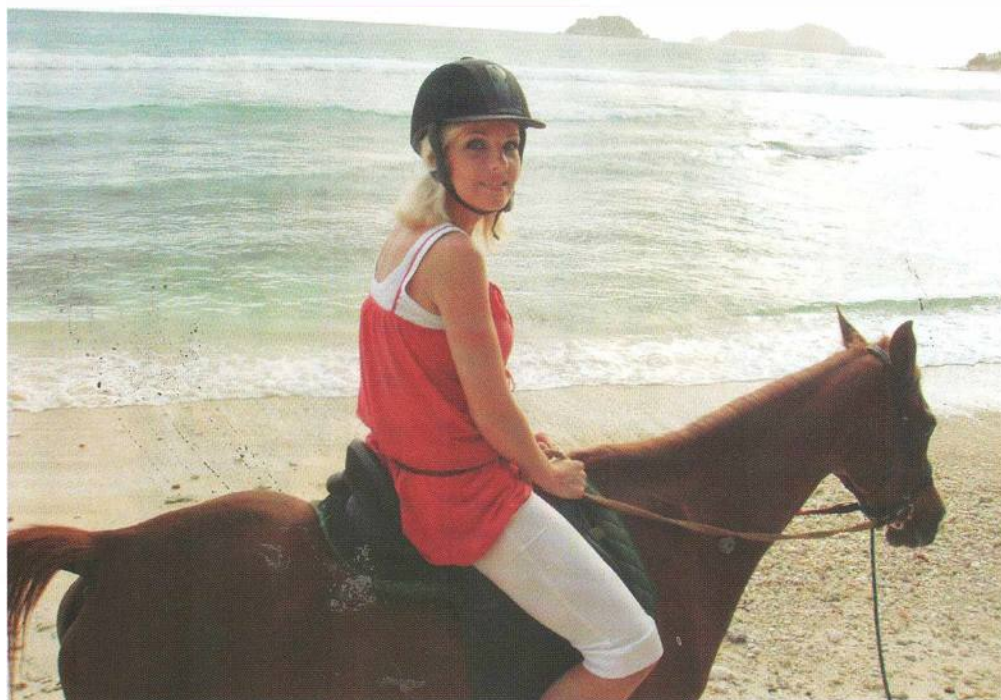
Înainte de a apărea propunerea de a lucra pentru un post de televiziune, ce îți doreai să profesezi? Cât de mult ți-a schimbat televiziunea viața pe care o visai înainte de Pro Tv și de București?

– Când eram în primii ani de școală, visam să fiu actriță. Apoi, pe la 13 ani, după o vizită în Germania, mi-am dorit să devin profesoară de limba germană. Am studiat Litere, Germană și... am ajuns la Știrile Pro Tv. Televiziunea mi-a îmbunătățit capacitatea de comunicare, m-a făcut să fiu mai aproape de viața reală, să trăiesc alături de oameni bucuriile și necazurile lor. Am câpătat încredere în mine, televiziunea m-a adus în fața provocărilor și m-a determinat să-mi depășesc limitele.

Ritmul alert al știrilor nu te obosește? Nu simți nevoia să evadezi? Unde? Cât de des?

– Când lucrezi într-o redacție de știri, provocarea face parte din firescul zilei. Trebuie să fii tot timpul în priză, informat, să ții pasul cu ultimele evenimente, să le evaluezi corect. Ritmul alert nu te obosește, ci dimpotrivă, te face să-ți găsești noi resurse, pentru a putea oferi telespectatorilor cele mai bune știri. Îmi place această provocare... în fiecare zi e ceva nou. În timpul liber îmi place să citesc, să înot, să mă plimb, să-mi bucur ochii și sufletul cu fiecare colț de natură. Uneori, chiar și când am doar o zi liberă, prefer să merg pe Valea Prahovei, unde am parte de aer curat și de un peisaj frumos, departe de Bucureștiul agitat.

Am o familie frumoasă, suntem uniți și mulțumiți cu tot ceea ce ne oferă viața. Am fost binecuvântată să am niște părinți minunați, care mă înconjoară mereu cu multă dragoste, și un soț cu care mă înțeleg excelent. Mi-am dorit să lucrez într-o echipă de profesioniști, alături de cei mai buni. Dorința mea s-a împlinit și nu pot decât să mă simt fericită, pentru că fac ceea ce-mi place cel mai mult.

Cum te împaci cu celebritatea? Te recunoaște lumea pe stradă? Dai autografe?

– Probabil că mă bucur de o anumită simpatie din partea oamenilor, dar nu mă consider o vedetă și nu mă comport ca atare. Am o viață cât se poate de normală, iar în relația mea cu ceilalți nu au intervenit schimbări de atitudine. Unii oameni mă recunosc, iar celor care îmi cer autografe îmi face plăcere să le ofer.

Cum păstrezi echilibrul între viața în fața camerelor și viața reală, de zi cu zi? Cine sau ce îți dă echilibrul?

– Am învățat că respectul de sine, respectul față de ceilalți și față de Dumnezeu reprezintă baza unei experiențe fericite. Nu urăsc și nu invidiez pe nimeni. Consider că este loc pentru fiecare. Îmi place să trăiesc în armonie cu cei din jur. Am alături de mine oameni buni și curați, care îmi luminează viața și care mă fac să mă simt împlinită. Gândesc pozitiv și asta mă ajută să am o viață echilibrată. Familia este cea mai importantă pentru mine, ea înseamnă totul și îmi oferă echilibrul de care am nevoie.

Care a fost întrebarea cea mai frecventă care ți-a fost adresată?

– Cum a fost acomodarea de la Iași la București?

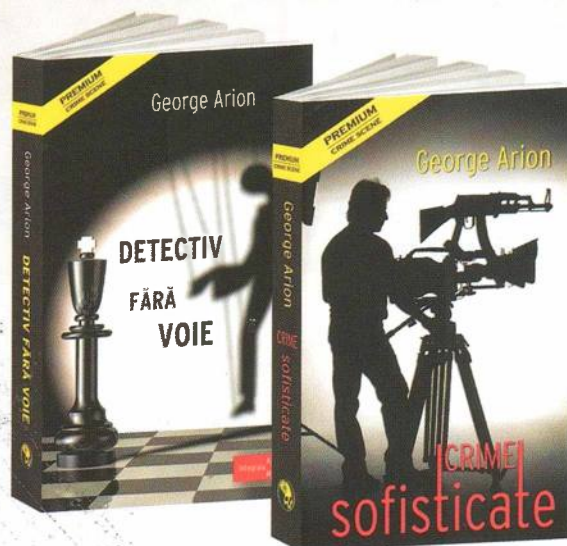
Ce întrebare nu ți-a fost adresată niciodată?

– Dacă îmi place România. Să trăiesc, să muncesc aici?

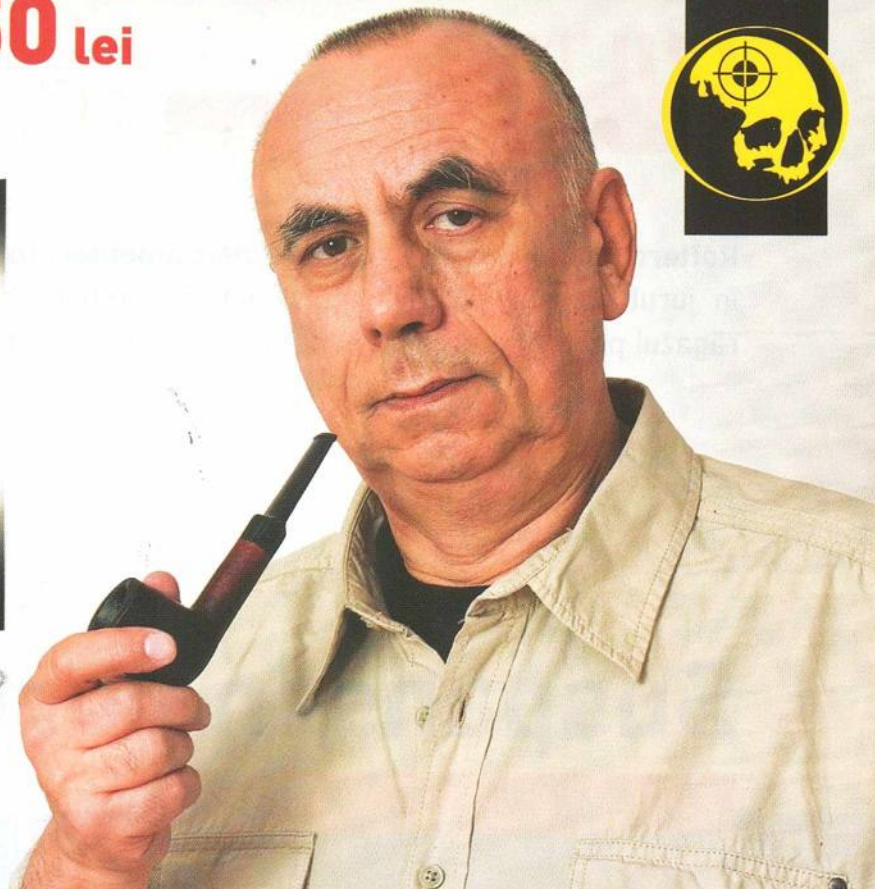
Și la final o curiozitate... meteo – cum te ferești de caniculă?

– Fug la munte, atunci când îmi permite timpul.

2 cărți de **George Arion** = **50 lei**

Ca să beneficiezi de reducere, completează talonul și trimite-l la S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.

TALON DE COMANDĂ

Doresc să comand cele două cărți de George Arion la prețul de 50 lei

Nume	Prenume	CNP
Strada	Nr. Bloc Scara Etaj	Sector/Județ
Cod poștal	Localitate	Număr telefon

Datele dumneavoastră personale vor fi folosite de Publicațiile Flacăra SA numai în scopul declarat al acestui talon de comandă. Publicațiile Flacăra se obligă să nu facă publice și să nu vândă baza de date referitoare la datele dvs.

un imprint al grupurilor **FLACĂRA** și **t...**
TRITONIC

crime scene

Fabrica de păcate

Richard Aleas
224 pagini

În buna tradiție a romanelor americane clasice. Un adevărat **hard-boiled**

Un roman extraordinar,
un subiect minunat,
o scriitură frumoasă,
satisfacție deplină

(Richard S. Pratcher)

Shamus
Award
2004

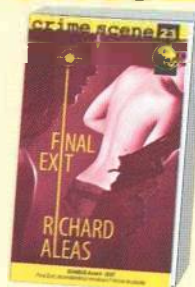
Final Exit

Richard Aleas
224 pagini

(continuarea volumului
Fabrica de păcate)

Ca întotdeauna Richard Aleas
știe să descopere, în realitatea
care ne înconjoară, faptele cele
mai atroce.

(George Arion)

**Două romane
semnate
Richard Aleas
la prețul de**

17 lei

OFERTĂ SPECIALĂ

Ca să beneficiezi de reducere, completează talonul și trimite-l la: S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.

TALON DE COMANDĂ

Doresc să comand cele două romane de Richard Aleas la prețul de 17 lei

Nume	Prenume	CNP
Strada	Nr. Bloc Scara Etaj	Sector/Județ
Cod poștal	Localitate	Număr telefon

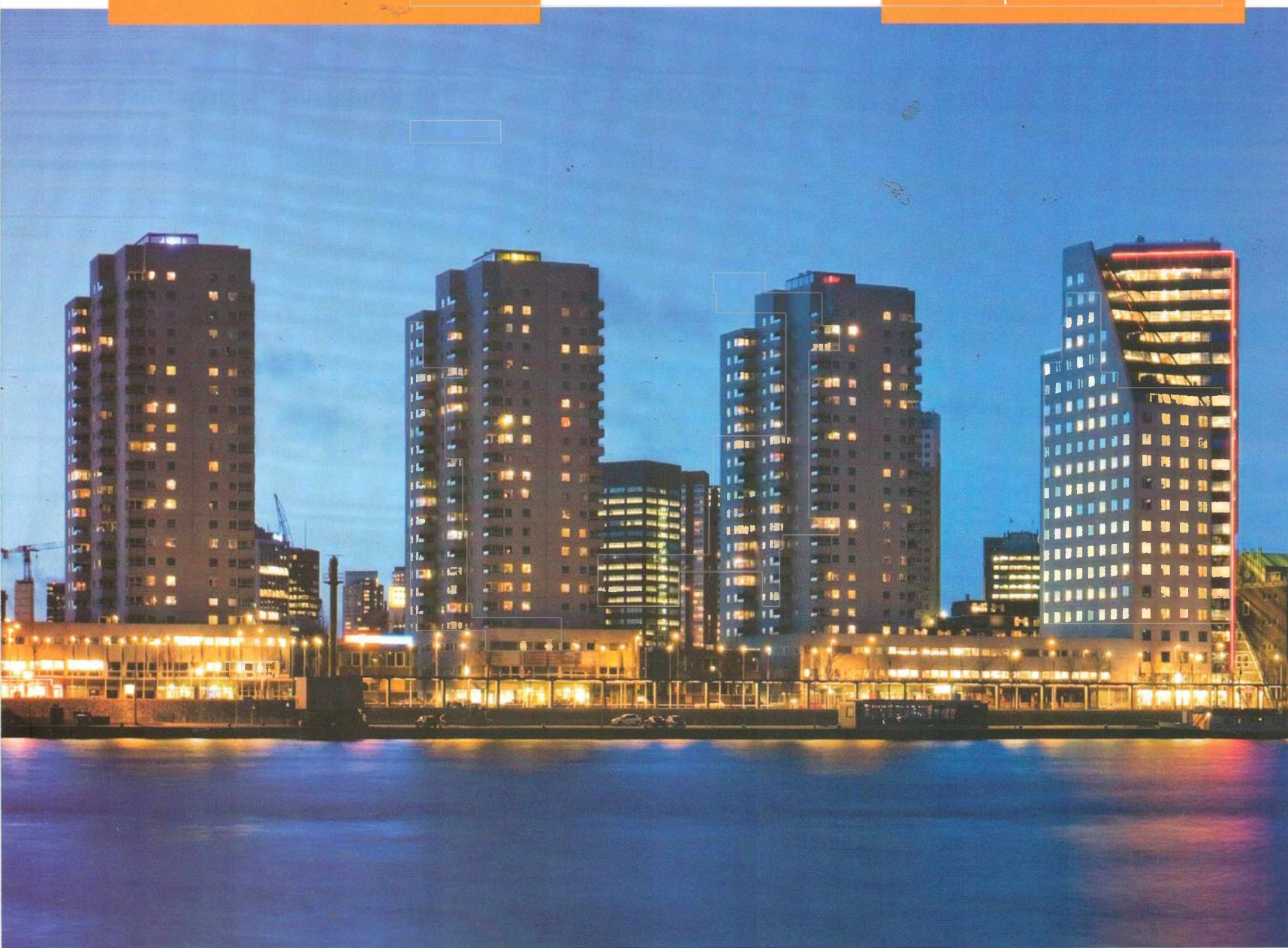
Datele dumneavoastră personale vor fi folosite de Publicațiile Flacăra SA numai în scopul declarat al acestui talon de comandă. Publicațiile Flacăra se obligă să nu facă publice și să nu vândă baza de date referitoare la datele dvs.

Rotterdam. Un oraș cu un ritm de viață amețitor. Totul se desfășoară în jurul marelui port. Și totuși, într-o sâmbătă, orașul și-a găsit răgazul pentru un eveniment cultural – „Thriller night în Rotterdam”.

text George Arion
foto Mioara Pituț și Dreamstime

Suspans în port

Iată un cadru perfect
pentru ficțiuni
cu suspans.

Apă noroioasă, apă noroioasă... Repeta în neștire aceste două cuvinte în limba română. I-ar fi fost mai ușor să spună *Rota*, numele străvechi al orașului în care se afla. În secolul al X-lea, primele case ale viitorului Rotterdam fuseseră ridicate sfidând mocirla. *Rot* = noroi, *a* de la apă. Dar nimic nu mai amintea de glodul de odinioară. Pe străzile înguste nu era nici măcar praf, care să se transforme în mazăgă la prima ploaie. Iar unele case aveau o înfățișare de-a dreptul ciudată, izvorâtă din imaginația arhitectului Piet Blom. Casele-cub. O structură mai curând de fagure. La parter – livingul. La celelalte două niveluri – dormitoare și băi. Ferestre înguste, dar cu o perspectivă minunată spre canalele pe care pluteau diverse ambarcațiuni. N-ai fi crezut că, în 14 mai 1940,

Luftwaffe răsese centrul orașului, cel mai mare port european în zilele noastre.

Obosise de cât mersese pe jos. Se blestema că nu acceptase propunerea organizatorilor de a veni să-l ia cu mașina de la hotel. Le răspunsese că vrea să hoinărească puțin înainte de a participa la seara de lectură care avea să aibă loc pe vasul *The Fighter*, ancorat în Schiehaven 11.

Fără să vrea, se pomeni că merge pe pista destinată bicicliștilor. Aceasta era lată, de aproape doi metri și nu semăna deloc cu marcajele ridicole de pe trotuarele bucureștene. Un biciclist îl ocoli în ultima clipă și îl înjură în limba aspră din care nu pricepea nimic. Sau, mai curând, îi spusese să fie mai atent pe unde pășeste. Asta mai lipsea, să fie trântit pe caldarâm, să fie, poate, rănit și, în loc să delecteze o asistență selectă cu opera lui, să zacă pe un pat de spital cu un picior în ghips sau cu capul înfășurat în bandaje. Încă o dată s-ar alege praful de imaginea României, reprezentată de un

cetățean nedemn al ei. Sigur că tabloidele, care nu pierdeau nici un prilej de a prezenta comportamentul unor oacheși compatrioți de-ai săi, s-ar fi repezit ca niște vulturi asupra cazului său, insinuând că ar fi fost într-o stare de euforie provocată de o vizită prelungită în vreun restaurant. Văzu un titlu în fața ochilor: *Scriitorul român George Arion a încurcat șipul cu shipul!* Nu, un astfel de joc de cuvinte n-ar fi posibil în limba lor.

Auzi deodată ritmurile unui vals. La o intersecție se afla o flașnetă uriașă care delecta trecătorii cu muzica lui Strauss. Unii se opreau, ascultau câteva minute, după care aruncău monezi în cutiile ținute de câțiva indivizi care se plimbau prin mulțime. Chiar lângă flașnetă, la o tonetă, era coadă la hotdogi. Ritmul valsurilor parcă puncta livrarea unei noi tranșe din mâncarea apetisantă. Aruncă și el câteva monezi din diurna lui în cutie – arta trebuie răsplătită. I se zâmbi. Dar toți îi zâmbeau, dacă își încrucișa privirile cu ei, de parcă ar fi fost

cunoștințe vechi. De ce să-i împovărezi pe alții cu grijile tale? De ce să umbli mereu posomorât, ca românii?

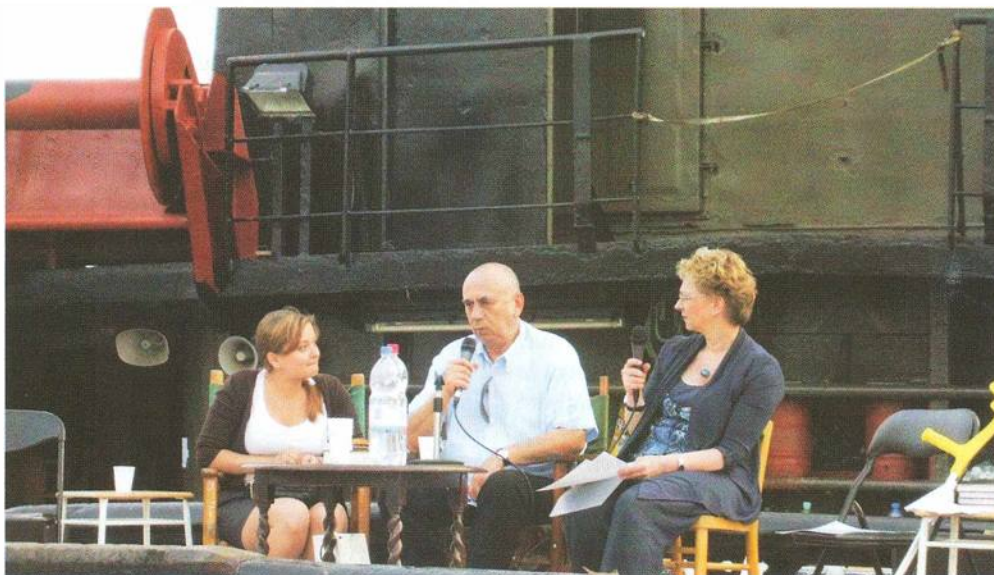
Era sâmbătă după-amiază, însă magazinele erau încă deschise. Sunt deschise și duminică, de la 12 la 18. Să fie un semn al crizei? Sau e un obicei instaurat de multă vreme?

Aruncă o scurtă privire spre două fete care se sărutau pe gură în mijlocul străzii. În afară de el, nimeni nu părea să le bage în seamă. Nu-l mai mira nimic – cu o seară înainte, fiindu-i sete, intrase într-un pub unde erau numai bărbați. Țâsnise îngrozit din tavernă, văzându-le mișcările unduioase ale trupurilor. Un european plin de prejudecăți, care încă tresare când vede în ochii unor tineri acea sclipire goală provocată de consumul drogurilor.

Pe străzi – numeroase chiștoace. „Parcă le aruncă pe jos în semn de protest fiindcă nu au voie să mai fumeze în spații închise”, gândi el, aducându-și aminte că la recepția hotelului unde fusese cazat trebuise să semneze un angajament că nu-și va aprinde pipa în cameră.

Se pomeni într-o piață organizată la intersecția a patru străzi. Zarzavaturi, roșii, ceapă, cartofi, pește, carne... Totul proaspăt și aranjat ca la o expoziție. Puțin mai încolo se vindeau discuri în mape ofilite de trecerea timpului, cd-uri, dvd-uri. Totuși, unele păreau abia ieșite din fabrică. Nimic nu amintea de zumzetul din piețele de-acasă, unde negustorii își laudau în gura mare marfa, pentru a atrage clienții, sau îi apucau de haine, ca să-i îmbie la tarabele lor. Printre cumpărători – mulți aduceau cu Gullit, minunatul fotbalist din anii '90. Ca și vestitul surinamez, veneau probabil din fostele colonii olandeze.

Mai străbătu câteva sute de metri și se pomeni pe aleile unui parc. Pe pajiștea îngrijită, zeci de familii se pregăteau pentru picnic, desfăcând sticle cu bere sau cu vin. Mirosul cârnaților prăjiți pe grătare alunga orice altă mireasmă. Bine că nu-i era foame – altfel ar fi fost ispitit să se alăture unuia dintre grupuri. Știa sigur că a doua zi, pe gazon, nu se vor găsi

Breaking News: Aflăm din surse neoficiale că George Arion continuă seria succesorilor literare... navale. După Rotterdam a fost rândul Maltei. Acum câteva zile, aflat pe un vapoarăș de promenadă al Luzzu Cruises în Great Harbour, scriitorul român a lansat „Șah la rege” și „Atac în bibliotecă” în fața turiștilor români. Alături de el s-a aflat Bogdan Hrib, care a „lansat la apă” „Filiera grecească” și „Somalia mon amour”. O veritabilă premieră – primele cărți vândute și primele autografe în Marea Mediterană. La mai multe!

ambalaje și alte semne de murdărie ca în Herăstrău; Mioara Pitut, consiera de la Ambasada României la Haga, îl asigurase în acest sens.

Privi spre turnul uriaș care se înălța în apropiere. Trei inși coborau pe frânghii de la mare înălțime. Un sport extrem. Nu l-ar fi practicat niciodată. Încercă să-i fotografieze, dar, din pricina soarelui orbitor, nu reuși.

Se opri și privi îndelung în jur. Căută numele străzii pe care se afla – nu, nu era pe Westzeedijk care l-ar fi dus la Schiehaven 11, unde era ancorat vasul. Nu mai avea chef să întrebe pe nimeni – cei trei indivizi pe care îi abordase până atunci îi arătasera, fiecare, în altă direcție. Sau, poate, înțelesese el greșit. Oftă și o porni din nou la drum, abia târșindu-și picioarele. Era neobișnuit de cald pentru luna iunie, îi era și sete, așa că ochi primul pub și intră. Se duse glonț la tejgheaua în spatele căreia trona un ins dolofan, cu o mustață uriașă, și, fără să rostească un cuvânt, arătă spre dozatorul de bere. Ca și cum și el ar fi fost filmat cu încetinitorul, barmanul îi umplu un pahar și i-l puse în față.

N-apucă să se atingă de băutura fiindcă lângă el se cățără pe un scaun înalt un individ care îl abordă pe un ton prietenos:

– Comment ça va?

Se uită la individ printre gene. De unde mai răsărise și ăsta? I se părea oarecum cunoscut – unde îl mai văzuse?

– Ca va, îi răspunse el fără nici un chef, și încercă să ducă din nou paharul la gură.

Celălalt îl opri cu un gest. Făcu un semn barmanului și îi șopti ceva. Chiar dacă l-ar fi auzit, gloria literaturii polițiste din România nu ar fi înțeles nimic.

În curând, lângă paharul lui cu bere mai apăru unul mai mic, plin pe jumătate cu un lichid incolor.

– E gin. Aici se bea gin cu bere. Obiceiurile nu se discută.

Continua să-i vorbească într-o franceză fără cusur.

Ca într-o vrajă îl urmări pe francezul – sau poate era algerian? – cam măsliniu la piele, cum dă peste cap paharul cu gin, după care bău din berea care umpluse cu broboane halba. Protestă cu glas moale.

– Nu pot! Sunt obosit!

– Nici nu începe discuție!

Îi luă paharul cu gin, îl scrută și i-l puse în mână.

– Curaj, bătrâne!

Mai mult în silă, gustă din licoarea care îi provocă o arsură pe gât. Imediat simți nevoia să ia o gură de bere.

– Et voilà!, exclamă fericit străinul.

În aceeași clipă toți întoarseră capul spre televizorul cu diagonala de vreun metru. O crainică rostea un text pe un ton dramatic. Nu pricepea nimic din spusele ei.

Vru să ceară ajutorul vecinului său, dar tocmai în clipa aceea femeia de pe ecran rosti patru cuvinte inteligibile: *Suspense in The Harbour*. Exact numele evenimentului la care trebuia să ia parte. Pe ecran fură afișate trei fotografii. Le cunoștea de pe internet. Alături de cei din fotografii trebuia să participe la seara de lectură organizată pe *The Fighter*. Leif Davidsen din Danemarca – un bărbat surâzător, cu un început de chelie și cu o bărbuță încărunită, Radka Denemarkova din Cehia – păr roșcat, până la umeri, nas acvilin, ochi câprui și austriaca Edith Kneifl – blondă, cu ochelari și cu un ceas (probabil scump) la mână. Autori de succes în țările lor.

– Au fost răpiți, îl lămurii necunoscutul. A scăpat doar autorul român, pentru că era cazat la alt hotel. Acum poliția îl caută ca să-l protejeze. Ce chestie! Iată niște scriitori care cunosc

pe propria lor piele ceea ce imaginează în cărțile lor. Dacă scapă cu viață, vor avea mai multă experiență.

Ce să facă? Ar trebui să pornească pe urmele celor trei și să-i salveze. Ar fi o aventură pe care apoi ar putea-o povesti într-un roman palpitant. O nouă anchetă a unui detectiv fără voie. *Suspans în port* – o carte inspirată din fapte petrecute aieva. S-ar traduce imediat în Austria, Danemarca, Cehia și, bineînțeles, în Olanda. Ar da lovitură. Dar cum să-i descopere pe cei care au organizat răpirea? Însă nu cumva îl caută ei înșiși ca să-l ia și pe el ostatic și să ceară o răscumpărare? Oare cât se mai cere pentru eliberarea unui autor de romane polițiste? Cel mai bine ar fi să se ducă la poliție. Simți un frison de-a lungul șirii spinării.

– Dar mai luați o gură de gin!

Urmașul lui Chandler în România îl ascultă ca în transă pe necunoscut și sorbi din pahar. Imediat, încăperea începu să se învârtă cu el. „Mi-a pus ceva în pahar”, mai apucă el să-și zică. „E mână în mână cu teroriștii.” Paradoxal, în minte îi reveni sintagma aceea stupidă: *Apă noroioasă, apă noroioasă*, și se prăbuși pe podea, pierzându-și cunoștința...

... Acum era pe puntea vasului *The Fighter*. O „bătrână carapace” care nu mai înfrunta valurile și găzduia manifestări culturale. Zâmbi, aducându-și aminte de întâmplările pe care le imaginase cu o seară înainte și pe care dorise să le transforme într-o povestire tocmai bună de citit în prezența celor treizeci de persoane de la bord. Sau poate patruzeci? Plătitori a 7,50 euro, din diaspora austriacă, daneză, cehă, română. Ar fi fost o narațiune originală, cu personaje reale. Poate i-ar fi amuzat. Poate s-ar fi distrat și scriitorii cu care făcuse cunoștință. Sau poate că nu.

Era impresionat fiindcă fostul său ghid din 1993, când realizase un supliment *Flacăra Focus* dedicat Olandei, ținuse să fie de față. La fel de mult îl emoționase și prezența unei tinere, stabilită în Olanda după ce petrecuse mai mulți ani în Canada. Îi știa romanul *Atac în bibliotecă* și ținuse neapărat să-l cunoască.

Daria Bouwman, atașat cultural la Ambasada Austriei, traducătoare și critic literar, îi dădu – lui, primul – cuvântul. Avantajul vârstei, gândi el. Înainte de a se apuca să citească povestirea aleasă dintr-o carte de-a sa – spectatorii nevorbitori de limbă română primiseră deja textul tradus în limba engleză – simți nevoia să amintească de ceilalți colegi rămași în țară, prin eforturile cărora începea să se înfiripe o valoroasă școală românească de literatură polițistă. I-a punctat câteva repere – ironia, umorul, aducerea în prim-plan a unor personaje emblematice pentru realitatea românească, alegerea unor subiecte care ar putea stârni interesul cititorilor din multe părți ale planetei. Evident, a relatat cu însuflețire și despre constituirea *Romanian Crime Writers Club* – prima asociație creată în România de către autori de cărți thriller&mystery, în scopul promovării acestei literaturi în țară și peste hotare. A stârnit mult interes făcând să circule din mână în mână o broșură în limba engleză, care îi prezintă pe câțiva dintre promotorii acestui gen – Oana Stoica Mujea, Bogdan Hrib, Alexandru Arion, George Arion...

5 iunie 2010. O zi memorabilă pentru literatura polițistă de la noi, fiindcă marchează prima ei ieșire oficială în lume. Grație Ambasadei române la Haga – mulțumiri domnului ambasador Călin Fabian, datorită sprijinului acordat de Ministerul Culturii și Cultelor și de Uniunea Scriitorilor.

Radka Denemarkova, Edith Kneifl, George Arion și Leif Davidsen pe puntea vasului „The Fighter”.

S-a sfârșit cum a-nceput de Sean O'Casey, traducerea Andrei Bantaș, regia Horațiu Mălăele, muzica Nicu Alifantis, decorul Ștefan Caragiu, costumele Liliana Cenean, distribuția: Mihai Constantin (Darry Berrill), Daniel Badale (Barry Derrill), Victoria Dicu (Lizzie Berrill), Teatrul Național București, Sala mare, durata 1 h 20 min.

text Claudia Nedelcu Duca
foto Augustin Bucur, George Enache

S-a sfârșit cum a-nceput

O cameră dintr-o casă țărănească construită de Ștefan Caragiu în cele mai mici detalii – rafturi, coșuri cu legume, dulapuri, cuptor, plită „încălzită” de o mașină de aburi din culise, puțină cu mălai, brânză pusă la scurs și multe altele – maschează o serie de surprize menite să trezească, de cele mai multe ori, hohote de râs.

Până la așezarea spectatorilor în sală, o femeie (îmbrăcată de Liliana Cenean cu haine multe și fuste înfioate sub care se ascund perne ce îi dau femeii o imagine caricaturală) se mută dintr-un colț în altul al camerei făcând diverse

S-a sfârșit cum a început, o comedie construită de un profesionist al genului, transpusă scenografic de o echipă inspirată și jucată de trei actori talentați.

treburi gospodărești. Toată agitația ei – la care ești martor în timp ce îți închizi telefonul (sau ar trebui s-o faci) – naște conflictul. Bărbatul (Darry) îi reproșează nevastei (Lizzie) că munca pe care o face ea în casă este ușoară, poate fi făcută de oricine și probabil că atunci când el se spetește muncind la câmp ea stă degea-

ba. Ea, plictisită de un dialog care nu se mai termină și care, cu siguranță, nu este purtat pentru prima oară, își lasă bărbatul cu treburile casei și, cu coasa la spinare, iese în ploaie ca să se ducă la câmp. Rămas singur acasă, ușor stângaci la început în noua postură, încearcă să își ia în serios atribuțiile. Un prieten miop (Barry) vine să repete un moment artistic pe care îl aveau de pregătit împreună, dar ajunge să își ajute prietenul. Subiectul este simplu construit, dar replicile scurte, ritmul alert, situațiile previzibile fac din această piesă de teatru o adevărată provocare pentru actori și regizor.

Schimbul de replici este îmbogățit cu o serie de acțiuni create de regizor (Horațiu Mălăele) care fac din farsa lui O'Casey un spectacol de comedie construit matematic. Distribuția este gândită și ea tot pentru a stârni comicul – Mihai Constantin voluminos, greoi în Darry și Daniel Badale – slab, mic, plin de energie – în Barry.

Cu un decor care îi ajută să își îndeplinească cu brio sarcinile regizorale, Darry și Barry reușesc să dărâme polițe, să spargă vase, să crape puțină cu mălai, să iasă pe horn trași de vacă, să umple scena de mere și ceapă, să dărâme un perete al casei ca apoi să arunce în aer toată gospodăria. Sfârșesc cu aripi de îngeri și mănjiți cu funingine de la explozia pe care au provocat-o în beciul casei. În spatele lor o femeie cu coasa – Lizzie se întoarce de la cosit. Totul pare simplu și firesc... așa cum numai lucrurile bine gândite și bine făcute pot fi.

Mergeți la Teatrul Național să vedeți un spectacol care, sunt convinsă, cu fiecare reprezentație jucată de Victoria Dicu, Mihai Constantin și Daniel Badale, îi va face pe cei trei mai buni, mai siguri pe ei, cu indicațiile regizorale asumate, cu ritmul și mai alert decât la premieră.

Ca pe tine însuși de Maria Manolescu, regia Radu Apostol, scenografia Adrian Cristea, muzica Bogdan Burlăcianu (Bobo de la Fără zahăr), grafica Daniel Bălănescu, distribuția: Mihaela Rădescu (Maria), Mihai Gruia Sandu (Ioan), Viorel Cojanu (Rafa), Bogdan Burlăcianu (Corul Homeleșilor), Teatrul foarte Mic, durata 1 h 30 min.

Ca pe tine însuși

Scenograful Adrian Cristea delimitează spațiul de joc de cel al spectatorilor printr-o perdea uriașă făcută din bucăți diferite de material – la fel de diferite precum ferestrele propriilor case prin care privim vremea urâtă de afară sau gurile de canal din fața blocului pe care se încălzește, în miezul iernii, vreun om al străzii.

Din spatele perdelei se vede un București acoperit de zăpadă în care doi homeleși își fac planuri de supraviețuire până la venirea primăverii. Își doresc să nu fie un număr într-o

statistică privind decesul oamenilor fără adăpost în timpul iernii... Vor ca în ziua morții măcar pământul să fie dezghețat pentru ca să poată fi săpată mai ușor groapa pentru înmormântare.

El (Ioan) este un fost preot, exclus din biserică pentru fapte rușinoase despre care au scris ziarele, ea (Maria) a ajuns pe stradă nereușind să depășească momentul unui avort pe care și l-a provocat – la îndemnul partenerului ei – de teamă să nu fie părăsită, să nu rămână neîubită. El fuge și nu suportă să fie atins. Ea își dorește să fie iubită și să viseze la un loc de muncă, la o casă, la un copil, având grijă ca de fiecare dată când își spune visul cu voce tare să menționeze

Un spectacol despre noi, despre nepăsarea și egoismul fiecăruia. O lume despre care credem cu comoditate că simte și trăiește altfel. Spectacolul te îndeamnă la un gest simplu – trage perdeaua propriei ferestre pentru a percepe mai clar o lume cu care te intersecți și pe care nu trebuie să o ignori.

„Când ninge peste București/ Mor trei sute de povești
Când ninge peste București/ Mor trei sute de homeleși”

că toate acestea nu trebuie să însemne neapărat ceva și pentru el. Doi oameni ai străzii care iubesc (fugind sau suferind) se intersecțiază cu un tânăr (Rafa de la Rafael din *testoasele Ninja*) care ajunge printre aurolaci, gunoaie, nămeți pentru că este agasat de perfecțiunea, fidelitatea și dragostea sinceră a iubitei lui.

Dramaturgul Maria Manolescu construiește în jurul iubirii două universuri care sunt menite – din nepăsare, lipsă de educație, egoism – să fie paralele. Interacțiunea poate fi posibilă. Este suficient să dai la o parte perdeaua ca să descoperi o lume care vorbește și despre tine.

Radu Apostol – apropiat și preocupat de destinele celor fără adăpost – completează povestea interpretată de Mihaela Rădescu, Mihai Gruia Sandu și Viorel Cojanu cu muzica live compusă și interpretată de Bobo de la *Fără Zahăr*. „Corul homeleșilor” interacționează cu publicul, îl implică în poveste, nu îl dorește doar martor-spectator. Grafica inspirată a lui Daniel Bălănescu aduce elemente fantastice care colorează percepția tristă asupra frânturii de viață a celor trei personaje.

text Andrei Ichim

Taverna Soul Kitchen

Principala temă a filmelor lui Fatih Akin a fost (și este) aceea a imigranților ori a copiilor de imigranți care locuiesc în Germania. Modul în care ei își construiesc destinele departe de locul de origine, cum se văd pe ei înșiși în această lume. Două dintre filmele lui anterioare au explorat această temă într-o manieră dură și dramatică, mă refer la *Cu capul înainte* și *De partea cealaltă*, dar de această dată abor-

darea este diferită. Rezultatul este o comedie simpatcă.

Ca și muzica funk și soul, filmul îți dă o stare de bine și te relaxează. Nu este adânc sau încrâncenat și nici nu trebuie să fie. Mai mult ca în celelalte filme, se jonglează cu stereotipurile legate de imigranți: grecii ori sunt hoți, ori niște leneși nehotărâți, țiganul este un bucătar desăvârșit, dar are grave probleme de temperament, omul de afaceri german este doar un speculant imobiliar, turcii sunt experți în medicina alternativă. Rădem de ei și rădem și de noi înșine în același timp.

După cum scriam mai sus, muzica funk și

soul nu este extrem de sofisticată din perspectiva mesajului transmis, dar dă o stare de bine. Și pelicula reușește exact același lucru: vorbește despre viață detașat – lucrurile se vor rezolva de la sine până la urmă. Viața este așa cum este și merită trăită.

Cadrelor, muzica, personajele amuzante, mișcărilor, dansul, mâncarea fac din film un mix plăcut, fără a fi necesar un angajament din partea privitorului. Chiar dacă este ușurică, această producție este mai interesantă decât multe alte comedii de vară. Puțin altfel, frumos filmat, având o muzică de calitate, acest film vă va satisface nevoia de a râde.

O comedie simpatcă pe ritm de muzică soul

Regizor: **Fatih Akin**
Actori: **Moritz Bleibtreu, Birol Ünel**
Genul: **Comedie**
Durata: **99 de minute**

Recomandare: După experiența plăcută numită *Soul Kitchen*, vă recomand să vizionați *Cu capul înainte* (Gegen die Wand) făcut de același Fatih Akin. Un film mai greu și mult mai interesant.

The Losers

F

Filmul este un fel de combinație între clip publicitar și clip muzical. Secvențe scurte, pline de acțiune, mișcate de o muzică rock americană. O injecție de adrenalină nereușită. Povestea este simplă: o unitate de patru soldați trimisă de CIA să rezolve o treabă murdară în Bolivia; luptătorii americani, plini de eroism, deviază un pic de la misiune și salvează din mâinile traficantilor niște copii răpiți. Reușesc să-i urce pe puști în elicopter, care venise să-i extragă din locul respectiv; elicopterul este apoi distrus de o rachetă, care le era destinată americanilor.

CIA dorea uciderea propriilor oameni. Conspirație maximă. Și, bineînțeles, în orice film de acțiune conspiraționist nu trebuie să lipsească următoarele cuvinte cheie, pentru profunzime: Hamas, Sinn Fein, Dubai, Bolivia, CIA și așa mai departe. Avem de-a face cu un film de categoria B (poate chiar C) cu un buget mărișor. Filmul nu este salvat de protagoniștii

Conspirații și glume prăfuite

relativ simpatici. Este totuși interesant cum se fură fără nici un fel de rușine din alte producții de acest gen: de la începutul la *RocknRolla* până la scena de tensiune sexuală dintre eroii principali, luată din *Shoot'em up*.

Regizor: **Sylvain White**

Actori: **Zoe Saldana, Chris Evans**

Genul: **Acțiune**

Durata: **97 de minute**

Recomandare:

Shoot'em Up, filmul de acțiune stilizat și amuzant cu Clive Owen și Monica Belucci. Absurdul scenelor de acțiune se împletește bine cu replicile amuzante și imaginile memorabile.

Totul despre sex 2

Un episod obișnuit, doar că mai lung

Regizor: **Michael Patrick King**

Actori: **Sarah Jessica Parker, Kim Cattrall**

Genul: **Comedie**

Durata: **146 de minute**

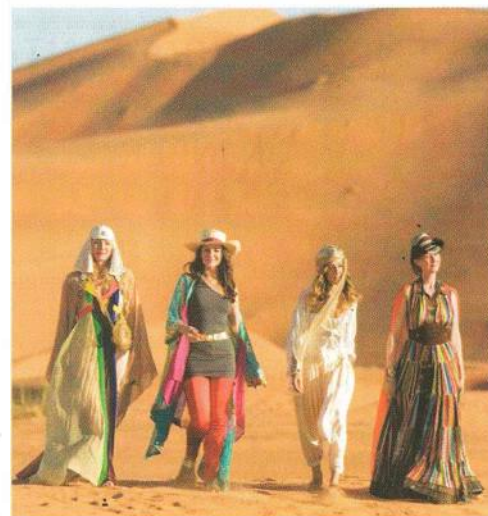
L

La ce vă puteți aștepta de la noul lungmetraj inspirat de seria difuzată pe HBO? Un simplu episod, lungit și târăgănat, care beneficiază de câteva artificii modeste. Dacă asta vă doriți, puteți merge liniștiți la film.

Ce nu înțeleg eu, pe lângă aceleași glumițe din serial, a căror calitate nu e foarte ridicată în orice caz, este că sunt introduse o serie de bancuri adresate mai degrabă publicului masculin.

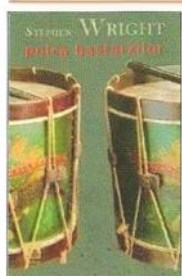
Asta chiar că nu pricep, parcă au uitat publicul target, sau poate în cercetările lor de marketing au descoperit o porțiune consistentă a publicului masculin heterosexual ce preferă seria asta?!

În rest, totul este ca în serie, sunt exploatare dorințele casnicilor și puștoaicelor de a ajunge să locuiască și să lucreze în buricul târgului, Manhattan, și să-și cumpere cei mai scumpi pantofi. De fapt, sunt doar niște femei fals independente, care ajung cu greu să se căsătorească, deși asta și-au dorit în secret de la bun început.

Recomandare: Nu sunt de acord cu acest tip de diferențiere, filme adresate publicului masculin sau celui feminin, dar există filme care să trateze feminitatea într-un mod mai profund. Filmele lui Almodóvar sunt un exemplu relevant și trebuie vizionate de către oricine. Recomandarea este *Habla con ella*.

LITERATURĂ

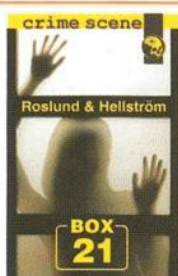
POLCA BASTARZILOR

Autor Stephen Wright, Nemira Babel, 500 pagini, 11 x 18 cm.

„Polca bastarzilor este titlul unei caricaturi de dinaintea Războiului

Civil, care înfățișează o sală de bal unde aboliționiștii albi dansează cu sclavii de culoare. Intenția artistului a fost să lanseze un teribil avertisment, drapat în grotesc. Astăzi, tabloul este admirabil...” (The New York Times)

BOX 21

Autori Anders Roslund & Borge Hellström, Crime Scene, 286 pagini, 14,5 x 21 cm.

„Box 21 este un roman extrem de bun. Să lăsăm la o parte etichetele de

crime sau thriller. Cartea aceasta este, pur și simplu, literatură de foarte bună calitate. O poveste extrem de bine spusă, șocantă și care te pune pe gânduri.” (SVT – Televiziunea națională suedeză) Nici că se putea spune mai bine! Nu ratați!

JURNALUL UNEI FEMEI ADULTERE

Autor Curt Leviant, Trei, Eroscop, 710 pagini, 13 x 20,5 cm.

„Un stil original, o imaginație debordantă, dinamism și idei provocatoare: cel mai recent roman al lui Curt Leviant, asemenea celorlalte cărți ale lui, e o adevărată încântare pentru cititorul receptiv la emoție.” (Elie Wiesel)

Top 10 FLACĂRA

1. Gabriel Garcia Marques. *O viață*, autor Gerald Martin, Litera Internațional.
2. *Evanghelia după Pilat*, autor Eric-Emmanuel Schmitt, Humanitas Fiction.
3. *Încă de pe atunci vulpea era vânătorul*, autor Herta Müller, Raftul Denisei, Humanitas fiction.
4. *Box 21*, autori Roslund & Hellström, Crime Scene
5. *Jurnalul Bolivian*, autor Ernesto Che Guevara, Polirom, Proza XX.
6. *100 de zile*, autor Stela Popa, Tritonic.
7. *XXL*, autor Rob Grant, Răsul Lumii, Humanitas.
8. *Jurnalul unei femei adultere*, autor Curt Leviant, Trei Eroscop
9. *Gandhi*, autor José Frèches, Alfa.
10. *Polca bastarzilor*, autor Stephen Wright, Nemira Babel.

SCIENCE FICTION, FANTASY & HORROR

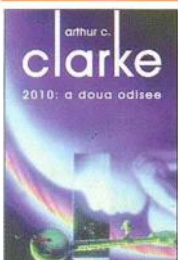
SĂ IUBEȘTI UN ÎNGER

Autor Claudiu Simion, Tritonic Fantasy, 408 pagini, 14 x 20,5 cm.

O nebunie de carte undeva între SF, fantasy, thriller,

roman de dragoste, non-fiction... Are de toate, dar nici ce ar părea în plus. Și nu te lasă să dormi! Claudiu Simion la debut este deja un romancier format. Se aude că lucrează la următorul volum – îl așteptăm!

2010: A DOUA ODISEE

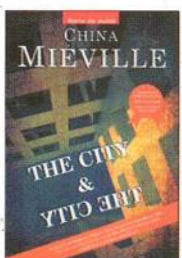
Autor Arthur C. Clarke, Nautilus, Nemira, 328 pagini, 15 x 22,5 cm.

„O călătorie impresionantă prin sistemul solar,

o continuare remarcabilă a legendei 2001: Odissea spațială.” (Carl Sagan) „2010: A doua odisee este incitantă, misterioasă, tulburătoare și chiar profetică.” (Asimovs SF Magazine) Atenție, suntem în 2010!...

Top 10 FLACĂRA

1. *Cartea Cimitirului*, autor Neil Gaiman, Nautilus Nemira.
2. *The City & The City*, autor China Mieville, serie de autor Tritonic.
3. *Iureșul săbiilor*, autor George R. R. Martin, Nemira Nautilus.
4. *A Doua Lună Plină*, autor Kelley Armstrong, Tritonic.
5. *Regina Arkuda și amuletele puterii*, autor Oana Stoica Mujea, Junior Tritonic.
6. *Eclipsa*, seria Amurg, autor Stephenie Meyer, Rao.
7. *2010: a doua odisee*, autor Arthur C. Clarke, Nemira Nautilus.
8. *Să iubești un înger*, autor Claudiu Simion, Tritonic.
9. *Gazda*, autor Stephenie Meyer, Rao.
10. *Copiii lui Hurin*, autor J.R.R. Tolkien, Rao.

THE CITY & THE CITY

Autor China Mieville, Tritonic, 384 pagini, 14 x 20,5 cm.

„Autorul de bestseller-uri China Mieville vine cu cel mai desăvârșit roman al său de până acum, un thriller existențial, ce dezvăluie un oraș diferit de oricare altul – fie el real sau imaginar.” (The New York Times) Și totul pornește de la o banală crimă în orașul est-european Beszel...

MOZAIC DE BUZUNAR

În iunie, la chioșcurile de presă găsești o colecție completă de reviste cu:

- careuri de cuvinte încrucișate
- grile sudoku
- rețete culinare
- prognoze astrologice
- integrale

Peste **30** de rețete ilustrate și explicate pas cu pas, găsiți în revista

rețete
de buzunar de iulie

**NUMAI
1,90
LEI**

gustos, ușor, deosebit

italian meatballs (paste cu perișoare)

40 MINUTE

INGREDIENTE:

- carne tocată (porc + vită) – 100 g;
- suc de roșii – o ceașcă;
- usturoi – doi căței;
- un ou;
- spaghetti – un mănunchi de grosimea unui dop de plastic obișnuit;
- sare;
- piper;
- pătrunjel tocat;
- trei foi de dafin;
- câteva frunze de busuioc;
- boia dulce de ardei;
- o linguriță de pesmet;
- cimbru;
- ulei de măsline.

MOD DE PREPARARE:

Pasul 1. Pe un fund de lemn, toci mărunț carne tocată, sare, piper, un cățel de usturoi, boia și cimbru, până vor deveni împreună o pastă omogenă. Adaugi oul bătut (posibil să nu ai nevoie chiar de tot) și pesmetul, după care modelezi patru chiftele de mărime aproximativ egală.

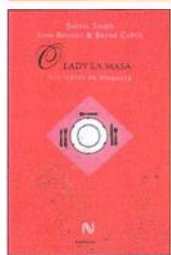
Pasul 2. Între timp, pui apa să fiarbă în clocot într-o cratiță, în care mai pui puțină sare și o frunză de dafin. Fierbi chiftelele în clocote mici, aproape zece minute. Le scoți pe hârtie absorbantă, ca să se scurgă.

Pasul 3. Încinzi în tigaie trei linguri de ulei de măsline, în care călești al doilea cățel de usturoi, tocat foarte mărunț. Ai grijă să nu se ardă, lasă focul mic, pentru orice eventualitate. Adaugă în tigaie două foi de dafin, două linguri pline de pătrunjel tocat, sare și piper, mai călește vreo două minute. După asta pui chiftelele și sucul de roșii. Fierbe cu tigaia fără capac, până se va îngroșa sosul. Pui, la final, frunzele de busuioc, rupte în mai multe bucăți.

Pasul 4. Separat, fierbe spaghetti, 8 minute, în apă clocotită, cu sare, amestecând din când în când ca să fii sigur că nu se lipește. Le scurgi, apoi le amesteci cu sosul din tigaie.

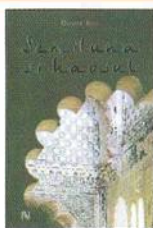

NON - FICTION

O LADY LA MASĂ.
MIC TRATAT
DE ELEGANȚĂ

Autori Shery Shade, John Bridges și Bryan Curtis, Nemira bonton, 198 pagini, 11 x 18 cm.

O adevărată lady știe cât este de important să nu încurce între ele diferitele linguri și furculițe, dar și că, indiferent de ocazie, atunci când se așază la masă, esențial este să se bucure de compania celor din jur și toată lumea să se simtă excelent. Lectură veselă...

SEMILUNA
ȘI HAOSUL

Autor Oliver Roy, Nemira, 126 pagini, 13 x 20 cm. Orientul Mijlociu este și astăzi teatrul a numeroa-

se conflicte, potrivit clivajelor naționaliste, etnice sau confesionale, adesea instrumentate după logica Războiului Rece, reaprins brusc după răspunsul dat de administrația Bush evenimentelor din 11 septembrie 2001. Un eseu dintr-o perspectivă franceză...

CONFUZII, GREȘELI, PROSTII ȘI RĂUTĂȚI ÎN
LIMBA ROMÂNĂ, AZI

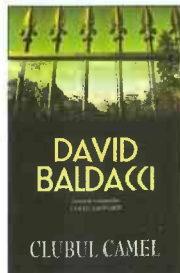
Autor Tatiana Slama-Cazacu, Tritonic Comunicare Media, 394 pagini, 13 x 20 cm.

O carte ca un abecedar, o carte ca un eseu, o carte ca un roman. Despre limba română s-a scris mult, dar profesoara Tatiana Slama-Cazacu este cea mai îndreptățită să o facă. De citit și de ținut pe canapea când privești la televizor!

Top 10 FLACĂRA

1. Gabriel Garcia Marques. *O viață*, autor Gerald Martin, Litera Internațional.
2. 54+1/24, autor Bogdan Teodorescu, Tritonic.
3. *Coincidență sau hazard*, autori Martin Plimmer și Brian King, Bonton Nemira.
4. *O lady la masă. Mic tratat de eleganță*, autori Shery Shade, John Bridges și Bryan Curtis, Nemira bonton.
5. *Abecedarul Japoniei*, autor Moriyama Takashi, Humanitas, Nipponica.
6. *Nu vedeți nimic*, autor Daniel Arasse, Art.
7. *Istoria Rusiei 882-1996*, autor Paul Dukes, Allfa.
8. *Jurnal 2003-2009*, autor Oana Pellea, Humanitas, *Memorii/jurnale*.
9. *„Germanofili”*, autor Lucian Boia, Humanitas.
10. *Confuzii, greșeli, prostii și răutăți în limba română, azi*, autor Tatiana Slama Cazacu, Tritonic Comunicare Media

MYSTERY & CRIME

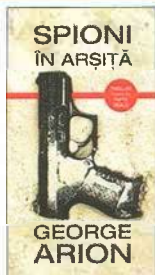
CLUBUL CAMEL

Autor David Baldacci, Rao, 572 pagini, 15 x 22,5 cm.

Clubul, care există undeva la periferia Washingtonului, este compus din patru bărbați

excentrici. Conduși de un bărbat care-și spune „Oliver Stone” ei studiază teorii ale conspirației... Iar atunci când conspirațiile chiar se petrec... Un agent al Secret Service le întinde o mână... Dar mai bine citiți!

SPIONI
ÎN ARȘIȚĂ

Autor George Arion, Tritonic, 160 pagini, 11 x 18 cm.

O bijuterie literară, un thriller inspirat din fapte reale (așa scrie pe copertă!), un

roman semnat George Arion. Iubirea imposibilă dintre doi agenți, un bărbat și o femeie, pe care viața i-a așezat din nou, față în față, dar în tabere diferite. Cine va apăsa pe trăgaci?

IMAGINI DE LA ORA 11

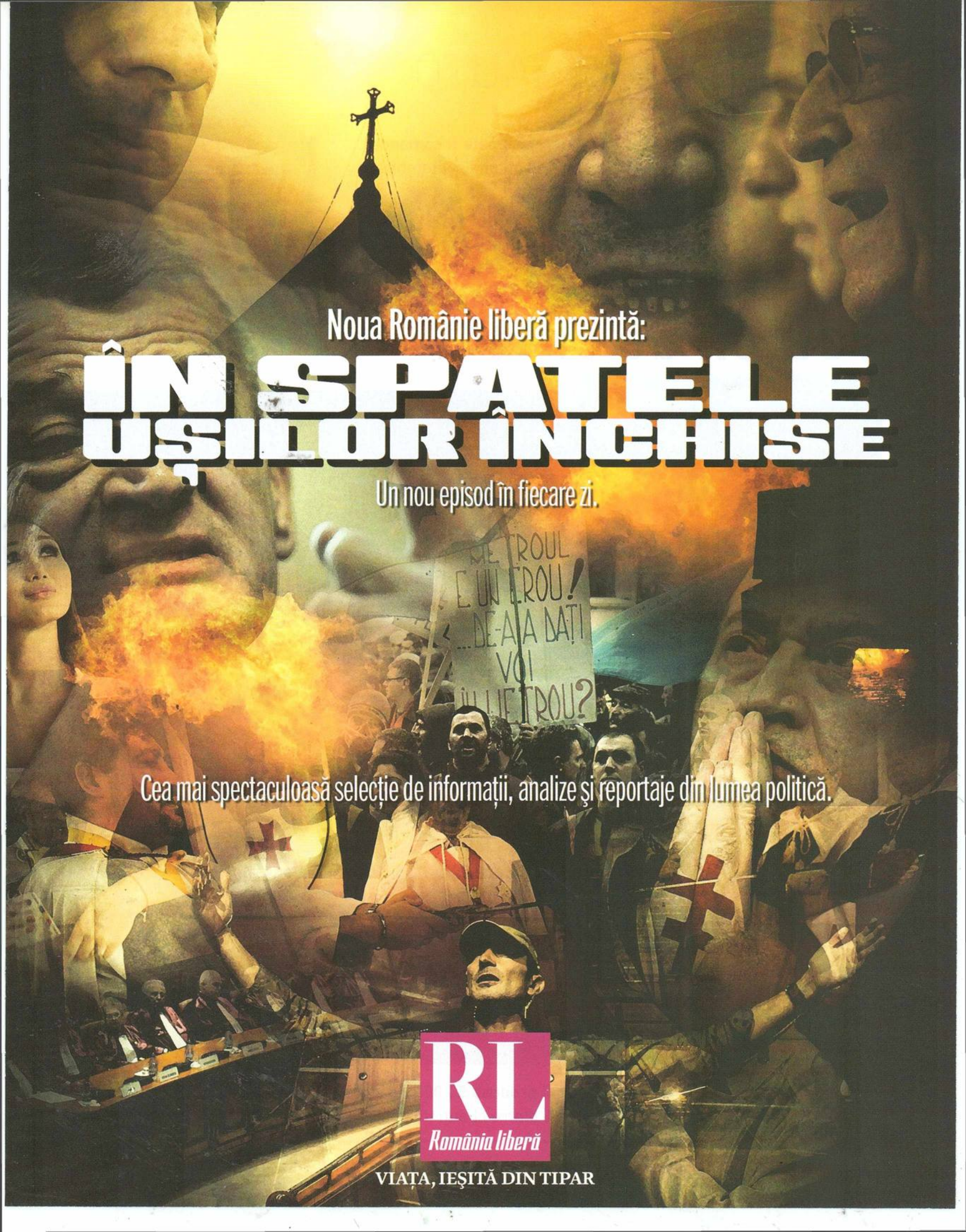

Autor Norman Spinrad, Millennium Press, 490 pagini, 13 x 20 cm.

O zi obișnuită în LA: smog, căldură apăsătoare, trafic infernal. La Klax TV e însă departe de-a fi o zi ca oricare alta: un grup de eco-teroriști, Comandoul Armatei Verzi, au pus stăpânire pe studiourile micului post local de televiziune. Și jurnaliștii emit... iar audiența crește de la oră la oră!

Top 10 FLACĂRA

1. *Marioneta*, autor Robert Harris, ALLFA.
2. *Clubul Camel*, autor David Baldacci, Rao.
3. *Crime sofisticate*, autor George Arion, Crime Scene Premium.
4. *Simbolul pierdut*, autor Dan Brown, Rao Class.
5. *Voodoo*, autor Eugen Ovidiu Chirovici, Rao.
6. *Zero*, autor Jess Walter, Suspans Nemira.
7. *Spioni în arșiță*, autor George Arion, Tritonic.
8. *Dulcele sărut al Daliei*, autor James Ellroy, Polirom.
9. *Somalia, Mon Amour*, autori Bogdan Hrib și Sofia Matei, Tritonic.
10. *Fabrica de păcate*, autor Richard Aleas, Crime Scene nr. 19.

Noua Românie liberă prezintă:

ÎN SPATELE UȘILOR ÎNCHISE

Un nou episod în fiecare zi.

Cea mai spectaculoasă selecție de informații, analize și reportaje din lumea politică.

RL

România liberă

VIATA, IEȘITĂ DIN TIPAR

Audi A1, anunțat drept concurent pentru Mini, poate fi comandat și din România, dar livrările vor întârzia până în luna septembrie.

text Mugurel Mărgărit-Enescu

Teuton de oraș

Anul acesta vor fi produse 50.000 de mașini. Ele sunt comandate aproape în totalitate, iar 90% dintre clienți nu au mai deținut niciodată un Audi.

N

Noul *Audi* este un model din clasa compactă mică, lansat în această primăvară la Salonul Auto de la Geneva și primit cu mare interes datorită aerului sport-premium pe care îl aduce în acest segment. În plus, el este cel mai accesibil model din gama constructorului german și deschide marca spre un număr important de cumpărători noi.

Dar *A1* nu este prima încercare a lui *Audi* în clasa mică. Chiar și pe străzile din România se găsesc câteva modele din neobișnuitul *A2*. Se pare că undeva la sfârșitul anilor '90 atât *Mercedes*, cât și *Audi* considerau că viitorul automobilelor mici este mai luminos dacă au o formă de monovolum. Așa se face că ambii producători au lansat ceva în acest segment și au apărut *A Classe* și *A2*. Modelul *Mercedes* a trecut de un milion de exemplare, dar micuțul *Audi* construit integral din aluminiu a fost o dezamăgire, cu numai 176.000 de unități produse în șase ani (1999–2005). Și motivele nu au ținut de calitățile mașinii, elogiata chiar de multe reviste, ci mai degrabă de forma sa și de prețul foarte mare generat de producția scumpă.

Vremea a trecut și constructorul din Ingolstadt a învățat din greșeli. Noul său model cu tracțiune față folosește o platformă VW comună pentru *Polo*, *Ibiza* și *Fabia* pe care susține că a îmbunătățit-o pentru a obține performanțele dinamice specifice mărcii.

Designul lui *A1* este marcat de caracterul de coupé cu două portiere. Elementele de stil care poziționează modelul în familia *Audi* includ linia laterală cu arcul distinctiv al plafonului, montanții C asemănători cu cei utilizați pentru un model coupé, pasajele mari ale roților și, desigur, partea frontală cu grila radiatorului single-frame, specifică mărcii. Luminile din spate sunt modelate tridimensional și au un design distinctiv, atât la rulare pe timp de zi, cât și pe timp de noapte.

Interiorul este spațios și aerisit. Panoul de instrumente evocă o aripă de avion; cele patru duze de ventilație rotunde pentru admisia aerului sunt inspirate de turbinele unui avion cu reacție. Caracterul ergonomic, alături de montajele și finisajele ireproșabile, sunt tipice pentru standardele înalte ale mărcii *Audi*. Numeroasele detalii de design ale interiorului confirmă caracterul premium al modelului german.

Mergând pe noile tendințe ale acestei clase, și *A1* permite personalizarea interiorului în mai multe nuanțe de culori, inclusiv a capitonajului arcului plafonului. Un avantaj important este și acela că multe dintre aceste

Formele lui *A1* respectă filosofia de design a constructorului german, dar nu au aceeași personalitate puternică specifică lui *Mini* sau lui *Citroën DS3*. Farurile folosesc tehnologia LED pentru luminile de zi, asemeni modelelor din clasele superioare.

elemente se pot comanda chiar și după cumpărarea automobilului.

Audi a pregătit pentru clienții săi o gamă de motorizări formată din patru propulsoare cu patru cilindri, două motoare TDI și două TFSI pe benzină, ce dezvoltă o putere între 86 CP și 122 CP. Toate motoarele respectă principiul reducerii dimensiunilor și sunt prevăzute cu turbocompresoare și sistem de injecție directă de carburant. Motorul 1.6 TDI, care dezvoltă o putere de 66 kW (90 CP) și este echipat cu transmisie manuală, emite numai 99 g de CO₂/km. Toate motoarele sunt echipate cu un sistem de recuperare a energiei de frânare, fiind cuplate la un sistem automat start-stop. Un sistem nou de gestionare a temperaturii, având o pompă de apă conectată, contribuie la scăderea consumului de carburant al motorului 1.2 TFSI. Cel mai puternic motor disponibil în acest moment (1,4 TFSI – 122 CP) propulsează mașina până la 100 km/h în 9,1 secunde și asigură o viteză maximă de 200 km/h.

Cel mai ieftin *A1* (1,2 TFSI, 86 CP) are un preț de pornire de 16.500 de euro inclusiv TVA și, deși are o echipare de siguranță foarte bogată (inclusiv ESP), nu este dotat cu aer condiționat. Acest opțional se poate comanda pentru aproximativ 1.000 de euro inclusiv TVA. În ciuda prețului piperat, *A1* este pe val și, conform informațiilor existente, nu va avea nici o problemă să vândă la capacitatea producției. Concurența principală, adică *Mini*, a îmbătrânit, iar *Alfa MiTo* și *Citroën DS3* nu au același caracter vădit premium, deși sunt automobile cu personalități puternice.

S-au întors!

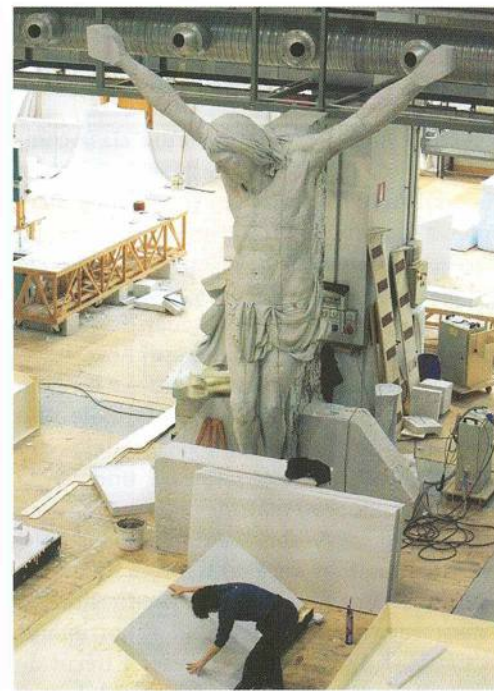
Ticu Lăcătușu (românul cu cinci premiere mondiale în alpinism) și antrenorul de schi Cornel Coman s-au întors cu bine în țară, după traversarea calotei glaciare a Groenlandei pe un traseu neparcurs de vreun român până în prezent. Natura li s-a împotrivit paradoxal, nu doar cu gheață, ci cu foc, când celebrul nor vulcanic islandez i-a ținut blocați întâi în Danemarca și apoi în Islanda timp de 10 zile. Însă exploratorii nu s-au dat bătuti și, pe 29 aprilie, au început traversarea insulei Groenlanda, de la est la vest, pentru a atrage atenția asupra topirii calotei glaciare. Expediția *Eco-Greenland 2010* a însemnat 650 km pe schiuri, timp de 37 de zile, în frigul arctic (-30 grade), cu vânt polar, viscol, furtună, cărând câte 100 kg fiecare. Totul, într-un orizont atât de alb încât dezorientarea și deziluzia pot deveni ușor „prieteni de nădejde”, presiunea psihică depășește provocarea fizică, iar concentrarea și efortul mental devin unelte de supraviețuire. Succes deplin, obiective atinse, odată cu finalizarea traversării calotei glaciare pe 10 iunie, pe cel mai lung traseu parcurs până în prezent, cu escaladarea unui vârf virgin și cucerirea celor mai înalte trei vârfuri din Arctica. Nu a lipsit suspansul din final, când cei doi, obosiți și înfrigurați până la oase, după ce au căzut printre sloiuri, în apa înghețată, s-au trezit înconjurați de șuvoaie de apă, lacuri, iar înaintarea pe gheața subțiată a devenit imposibilă. Din cauza topirii masive a gheții, chiar și elicopterul trimis să îi salveze a reușit cu greu să aterizeze, pentru a-i recupera și a-i aduce teferi acasă.

Sărbătoarea Vinului Românesc

Ca o avanpremieră la culegerea viilor, Zone Arena București găzduiește, în perioada 3-5 septembrie, *Sărbătoarea Vinului Românesc*, o incursiune în lumea magică a vinului și a podgoriilor autohtone. Organizatorul, *Asociația Culturală Ro Creativ 2009*, își propune să promoveze rolul pe care-l joacă podgoriile de vinuri tradiționale românești în contextul actual european, fără a omite scopul terapeutic al acestora. Vor fi prezente și soiuri vechi din Italia, Spania, Franța, iar publicul spectator va fi invitat să deguste din vinurile prezentate și din preparatele realizate la fața locului, va fi antrenat în diverse concursuri, va putea admira expozițiile cu tema *Vinul Românesc* și își va aduce aminte de tradiții și de meșteșuguri, unele pe nedrept uitate. Pe scena special amenajată vor întreține atmosfera sărbătorii nume mari din muzica românească: *Dirrecția 5*, *Julia Jianu & Band*, *Maria Cârnelci* și alții. Gazdele evenimentului vor fi *Julia Jianu* și *Andrei Duban*, iar *Sergiu Nedelea*, cel mai apreciat somelier român, va destăina secretele celor mai bune vinuri.

Sânge pentru viață

Fundația Donatorilor Benevoli de Sânge (FDBS) din România a sărbătorit Ziua Mondială a Donatorului de Sânge, 14 iunie, într-un mod inedit. Francezii *Colette Paquet* și *Perrony Gabriel*, care fac turul Europei pe biciclete, promovând donarea de sânge, le-au vorbit românilor despre importanța acestui gest umanitar. Într-un cadru amical, la *Hard Rock Cafe Herăstrău*, cei doi invitați speciali au insistat să nu mai fim indiferenți la dramele care se petrec lângă noi. După cum se știe, România este în coada Europei și la acest capitol. *Aimée Bugner*, președintele FDBS, susține că doar 1,7% din populația României donează sânge, în timp ce media europeană este de 5%. În aceste condiții, da, în spitalele românești se moare, printre altele, și din lipsă de sânge.

Lecții de la Scala di Milano

Teatrul Național de Operă *Ion Dacian* a demarat un proiect ambițios de formare a unor profesioniști pentru domeniul artelor spectacolului, cu finanțare europeană și cu sprijinul unei echipe de formatori din cadrul *Academiei Teatro alla Scala*, de pe lângă emblematika *Scala di Milano*. Beneficiarii primei etape a proiectului SCENART, desfășurate în perioada iunie – decembrie 2010 vor fi „oamenii din spatele scenei”, maestrul de lumini, electricienii, mașiniștii, maestrul de sunet, machiorii, regizorii tehnici, croitorii de teatru, asistenții de regie, recuziterii, producătorii delegați, cabinierii, adică cei pentru care sistemul academic românesc nu oferă nici o specializare, aceștia fiind nevoiți să învețe de cele mai multe ori direct la locul de muncă sau prin transfer de cunoștințe neformalizate, de la o generație la alta. Cursurile se vor desfășura „la locul de muncă”, simultan cu pregătirea următoarei premiere, opera *Liliacul* de *Johann Strauss*, în regia lui *Răzvan Ioan Dincă*. În tripla sa calitate de regizor, manager de proiect și director al Operetei, acesta și-a propus să instituie și pentru România, după finalizarea celor trei ani de proiect, un centru de pregătire independent pentru meseriile artelor spectacolului, preluând modelul *Academiei Teatro alla Scala*. Vor beneficia de cursurile acestui centru *Teatrul Metropolis* din București, *Teatrul Național de Operă și Balet Oleg Danovski* din Constanța, *Teatrul Național din Târgu Mureș* și *Opera din Brașov*.

SALONUL *de* CARTE PRESĂ *și* MUZICĂ

CASINO SINAIA

5-8 august 2010

Program de vizitare

5 august 2010 -orele 14⁰⁰ - 19⁰⁰

6,7,8 august 2010 -orele 11⁰⁰ - 19⁰⁰

Ediția a II-a

**O alternativă a ofertei editoriale
pentru toate vârstele**

Intrarea liberă

Organizator :

AMPLUS INTERNATIONAL Ltd. Bucuresti

Parteneri :

CASINO SINAIA
ESTABILIMENT 1911

PRIMĂRIA SINAIA

Centrul Internațional de Conferințe „CASINO” Sinaia

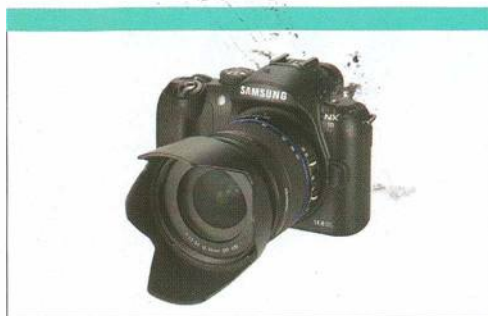
Parteneri Media :

Publicațiile : CONTEMPORANUL , BIOPLANT , DIDACTICA , FLACĂRA ,
JURNALUL NAȚIONAL , Revista „VACANȚE LA ȚARĂ”

Obiecte utile sau obiecte la modă? Nevoia se cultivă și designul bucură ochiul. Mai ales acum... la vară, la soare... ca să vă găsiți drumul cel drept și ca să vă immortalizați amintirile, ca să fiți bine văzuți și ca să mai uitați de obligațiile de serviciu...

text Andrei Ioan Dimulescu

Aparat-telescop

Samsung Electronics România a lansat camera foto NX10 în cadrul unei serii sub cerul liber, avându-l ca amfitrion pe Cătălin Beldea, singurul fotograf român premiat de NASA. Cătălin este primul care a testat camera NX10, împărtășind experiențele foto avute timp de două săptămâni și pasionaților de fotografie, reuniți pe terasa unei clădiri impunătoare din București. Dincolo de lansarea propriu-zisă, cei prezenți au putut admira prin obiectivul camerei NX10 acoperișurile cartierelor liniștite din zona Cașin, cufundate în lumina asfințitului de Soare. Pasionat de fotografierea astrelor cerești, Cătălin Beldea a propus ca experiment pozarea craterelor de pe Lună prin atașarea camerei NX10 la telescop. NX10 încorporează un sistem autofocus (AF) rapid și precis, un senzor CMOS APS-C de 14.6 MP și un ecran AMOLED de 3.0", permițând utilizatorilor să vizualizeze imagini cu ușurință. Ecranul oferă, de asemenea, un răspuns de 10.000 de ori mai rapid decât LCD-urile convenționale.

Coafura care rezistă

Philips îți pune la dispoziție noi aparate pentru îngrijirea părului. Pentru o uscare rapidă ai nevoie de noul uscător de păr Philips HP8251, iar pentru o coafare de durată, poți alege unul dintre noile aparate de coafat Philips HP4686. Când pleci în vacanță, ia cu tine uscătorul de voiaj Philips HP4829, nu ocupă mult spațiu și e foarte eficient. Noul uscător de păr Philips HP8251: 174 RON. Noul aparat de coafat Philips HP4686: 109 RON. Noul aparat de coafat Philips HP8310: 96 RON. Uscător de voiaj Philips HP4829: 104.40 RON.

Șoricelul fashion

Logitech lansează în România noua serie de mașini multicolore M305, modele care îmbunătățesc utilizarea notebook-ului, aducând și o notă de culoare și exuberanță prin design-ul lor inedit. Logitech Wireless M305 este disponibil în șapte modele și culori, perfecte pentru tot atâtea stiluri de viață. Fie că ești femeia visă-

toare, retro sau energică, mașinul îți va defini stilul și se va asorta la atitudinea și la look-ul tău. Micul accesoriu adaugă culoare în orice loc te-ai deplasa, sporind însă și controlul asupra laptopului.

M305 îți va imprima rapiditate în modul de lucru, funcțiile sale avansate te lasă să zbori printre pagini, să vizualizezi peste 10.000 de rânduri dintr-un singur scroll. Fie că navighezi pe o pagină de modă, citești știri sau lucrezi, mașinul îți va ușura activitatea.

Designul ergonomic, creat special după conturul mâinii utilizatoarei, se completează cu adaptabilitatea sa la orice suprafață pe care este folosit, astfel încât M305 te poate însoți atât la cafea, pe canapea, cât și în parc.

Designul navigației tale

Garmin international inc., divizie a Garmin Ltd. (NASDAQ: GRMN), lider global în producția de sisteme de navigație, a anunțat lansarea noii serii de dispozitive nuvi 3700. Noua serie stabilește noi standarde în domeniul designului, al funcționalității și al ușurinței în folosire. Modelele au un design subțire care intră confortabil în orice buzunar și un ecran

generos cu un display de înaltă rezoluție, cu panel touch. Seria nuvi 3700 a câștigat popularul premiu Red Dot Design în cadrul celei mai renumite competiții de design din lume. Cu o grosime de numai 9 mm, nuvi 3700 este cel mai subțire sistem de navigație portabil de pe piață, ce dispune de un design irezistibil la atingere. Noul design a generat un impact important, câștigând competiția de design de produs din cadrul festivalului Red Dot Design.

De zeci de ani, pe una dintre cele mai frumoase plaje ale litoralului nostru, localnicii în putere se strâng cu mic cu mare și încing adevărate partide de fotbal pe nisip. „Laguna Albastră” din Mangalia rămâne, fără doar și poate, „leagănul istoric” al acestui gen de sport în România.

text și foto Puiu Zarian

Mangalia – patria fotbalului pe plajă

Regulile jocului sunt total diferite față de ceea ce înseamnă acum la nivel mondial această disciplină, din momentul în care Cantona, Madjer sau Romario s-au decis să revoluționeze acest sport la nivel global. Nu de puține ori, putem asista în dimineața de duminică la partide între echipe care au 15-16 jucători, pe un teren care parcă nu se mai termină, fără să conteze foarte mult anotimpul și cu atât mai puțin vârsta combatanților. Aici fotbalul de plajă nu este sport de sezon, hobby estival sau vreun eveniment aparte. Aici fotbalul pe nisip este religie.

În pas cu vremurile, Mangalia a făcut și ea saltul către modernism și s-a adaptat la noile condiții de desfășurare stabilite de FIFA. Așa a luat naștere cel mai important turneu de fotbal pe plajă din România, în urma unei inițiative locale a fraților Nuredin, care și-au dorit foarte mult să promoveze imaginea sportului mangaliot dincolo de „zidurile” Callatisului. Noua competiție, susținută și de primăria orașului, care a purtat de-a lungul timpului mai multe denumiri, este recunoscută generic ca fiind *Turneul de la Mangalia*. Mutarea decisivă pentru succesul competiției a fost cooptarea lui Horațiu Ciomei la cârma organizării, după ce acesta pusese deja umărul la realizarea primei ediții a Campionatului Național. La Mangalia s-a născut astfel, în vara lui 2005, primul turneu de fotbal pe plajă de anvergură din România,

care s-a desfășurat după normele FIFA. Rețeta a fost cu totul schimbată în comparație cu tot ceea ce se făcuse până atunci. Vedete din toate domeniile, echipe de filmare de la majoritatea televiziunilor, reprezentanți ai presei scrise, tribune, spectatori dornici să vadă fotbaliști adevărați, foste mari glorii în carne și oase au umplut plaja *Laguna* din Mangalia. Restul a fost spectacol. Un spectacol care s-a repetat de atunci încoace an de an, devenind tradiție.

În ciuda crizei economice care a făcut ca multe evenimente sportive să fie anulate, turneul de la Mangalia și-a respectat blazonul și s-a desfășurat, ca de obicei, în aceleași condiții ca și în trecut. De această dată, competiția s-a disputat pe două secțiuni de vârstă: Old Boys și Open. La Old Boys s-au grupat șase formații celebre din fotbalul românesc. *Viteziștii, Câinii Roșii, FC Argeș, Gașca Nebună, Poliștii și Delfinii* din Mangalia. Toți au onorat competiția cu nume de notorietate pentru fotbalul românesc, dintre care îi putem aminti pe Ilie Bărbulescu, Țețe Moraru, Marin Barbu, Marian Ivan, Sandu Andrași, Ovidiu Tâlván, Sebastian Moga, Cezar Zamfir, Adrian Opreșan, Tom Cristea, Alexandru Pelici, Ionuț Luțu (jucătorul turneului), Bănică Oprea, Dennis Alibec, Bogdan Argeș Vintilă, Dănuț Lupu, Ioan Viorel, Marius Luca, Nicolae Zanfir, Viorel Moiceanu, Cristi Puskas, Cristi Vlad, Nicușor Vlad, Nicușor Glonț, Cristian Buturugă, Romeo Malac și mulți alții. La Open au participat *Credit Europe Bank, Bank of Cyprus, Bancpost, Hotel Zamfira, Daewoo Mangalia Heaving Industries* și *Naționala Artiștilor*. La prima categorie, fotbaliștii gazdă, *Delfinii* din Mangalia au ocupat primul loc, cucerind astfel cel de-al patrulea titlu din cei șase ani de istorie a competiției. Pe următoarele locuri s-au clasat *Câinii Rosii, Viteziștii, FC Argeș* și *Poliștii* (ultimii, cu cea mai înaintată medie de vârstă, au primit premiul *Fair Play*). La Open s-a impus *Hotel Zamfira*, urmat de *Naționala Artiștilor, D.M.H.I., Credit Europe Bank, Bancpost* și *Bank of Cyprus*.

Turneul ExtraVACANȚA powered by ANCADA a fost din nou un mare succes. Organizatorii mulțumesc jucătorilor pentru prezență, primarului Claudiu Tusac pentru sprijin, fraților Nuredin pentru finanțare, precum și tuturor partenerilor pentru ajutorul acordat.

Un ponton suspendat deasupra apei. O gondolă amplasată printre mesele de pe ponton. Arbori stufoși, verdeață și ciripit de păsărele, într-o zi fierbinte de vară. În salonul ca un clopot de sticlă te poți refugia la răcoare beneficiind de o priveliște minunată de jur-împrejur. Un decor romantic desprins nu dintr-un film, ci din realitatea unui restaurant bucureștean: **La Gondola**.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

La Gondola, o plimbare culinară alla Italia

Mobilier în diverse nuanțe de maro și crem, plante exotice, măști venețiene, mai ales măști venețiene decorează cu bun gust interiorul salonului restaurantului La Gondola. Pe lângă preparatele din pește și fructe de mare, clienții care agreează produsele din carne roșie sau pur și simplu o pizza au și ei de unde alege. Peste 24 de preparate din carne roșie și 24 feluri de pizza plus șapte feluri de legume le stau la dispoziție.

Platou cu antreuri reci: sortimente de brânză, salată de icre de știucă, ruladă de piept de pui, ouă de prepeliță cu icre negre deasupra.

Nu te poți plimba cu o gondolă pe malul lacului Floreasca, dar poți savura preparate italienești pregătite după rețete tradiționale în restaurantul *La Gondola*. În lumina asfințitului, pe taburetele din răchită de pe terasă sau în salonul din sticlă, la un pahar de vin italianesc *Brunello di Montalcino* – cum altfel? – ai toate șansele să uiți de vara tropicală și zbuciumul străzii de dincolo de perdeaua de verdeață. Peisajul splendid îndeamnă la visare, poți admira lacul și gondola de pe ponton, pusă acolo cât să-ți amintească de Veneția sau măcar să călătorești cu gândul spre ea. Și dacă mai ai în față un platou *Porto Cervo* cu *dorada*, *somon* și *caracatiță la grătar* și persoana potrivită alături s-ar putea ca timpul să ți se pară că s-a oprit în loc, într-un colț de paradis. Locația este ideală atât pentru o cină romantică, o primă întâlnire sau aniversarea căsătoriei, cât și pentru o masă în oraș alături de partenerii de afaceri sau o petrecere pentru angajații firmei.

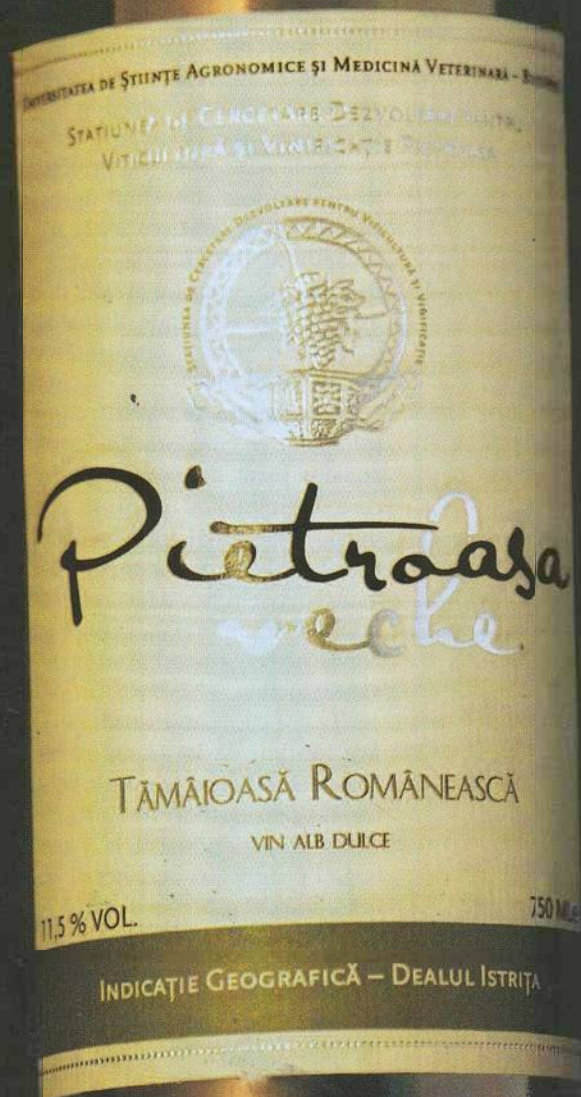
Meniul de inspirație italienească este un adevărat regal din pește și fructe de mare. La capitolul antipasti ai de ales între 17 feluri de preparate la prețuri începând de la 22 de lei până la 90 de lei. Vrei *Scoici alla Marinara Focosa* – 22 de lei, vrei *tartar de somon* – 29 lei. Dacă preferințele oaspeților tind către *high class*, atunci alegerea trebuie făcută între *surimi royal alla marinara*, *tartare imperiale di tonno* sau – pentru patru persoane – *piatto imperiale con gamberetti, cozze, calamari marinati, tartare di tonno e salmone, carpaccio di tonno e di salmone, polipo Gran Mare* – 400 de lei. Dintre numeroasele feluri de pește, *Gondola Premium Pesce* poate fi opțiunea potrivită, aceasta înseamnă că ai de ales între: *tonno con salsa aglio olio e peperoncino* – 90 de lei, *gamberi reali con salsa di burro e aglio* – 200 de lei și *Gran Piatto Mussolini* – 400 de lei (homari, creveți imperiali, langustine, calamari, sepie, gamberetti, moscardini, dora-dă, somon, ton, spadă, condimente tipice cu sos de lămâie și cartofi dulci) – 990 de lei.

Pietroasa

Singurul vin... universitar din România!

Aromă de tezaur

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ – BUCUREȘTI

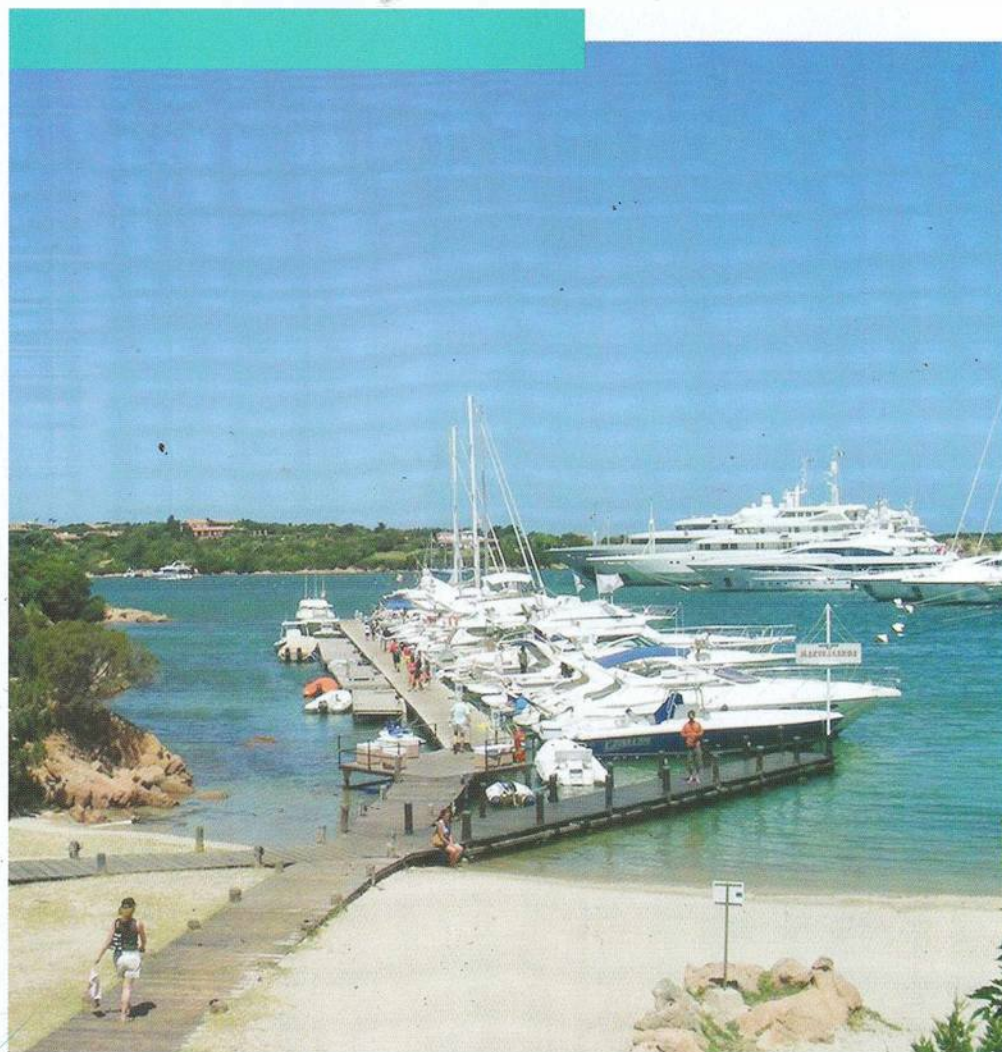
S.C.D.V.V. Pietroasa
Pietroasele – 127470, jud. Buzău
telefon +40(238)512317 fax +40(238)512318

www.usamv.ro

Vrei să te bucuri de o vacanță la înălțime și de peisaje superbe? Sardinia și Nisa concurează pentru a obține primul loc în topul preferințelor tale în materie de lux, confort și locuri pitorești.

text Steluța Năstase
www.besttourism.ro

Destinații exclusiviste: Sardinia și Nisa

În Costa Smeralda sunt 11 plaje, unele cu nisipuri fine, altele cu pietriș. Specialiștii spun că cele mai bune sunt Liscia Ruia, Capriccioli și Romazzino.

Sardinia reprezintă o destinație pură, 100% naturală, tradițională, în care luxul și confortul hotelurilor cu multe stele nu afectează cu nimic viața simplă și natura de o frumusețe copleșitoare.

Satele sunt pline de priveliști surprinzătoare. Străduțe incredibil de înguste suie în pante atât de abrupte încât îți iese sufletul urcându-le, dar nu te lași până nu descoperi detaliile arhitectonice bizare, de pildă un pod de lemn care se întinde din balconul unei case până la o potecă povârnită, ce șerpuiește paralel cu strada.

Sadali e plin de vuietul, clipocitul și șopotul apelor ce curg prin tot satul, din cascada aflată în piață, din cișmele și din două râulețe care trec vijelios printr-o grotă aflată în mijlocul așezării. La *Isili*, se află un mic și fermecător Muzeu al aramei și al țesăturilor, unde, în încăperea în care a fost reconstituit atelierul unui meșter în aramă, răsună (dintr-un difuzor ascuns) zgomotul produs de unelte și de vasele lucrate.

Te vor cuceri mirosurile și gusturile specifice locului: de la aroma rozmarinului și a lavandei sălbatice, la mirosul și gustul înțepător al brânzeturilor. În *Porto Cervo*, situat pe Costa Smeralda, asigti la parada celor mai bogați proprietari de iahturi. În timpul verii, orașelul-port este vizitat și de vedete precum Kate Moss, Tara Reid, Christian Slater și Denzel Washington.

Plaja Phi este renumită în Costa Smeralda pentru că aici au loc spectacole susținute de DJ internaționali, petreceri tematice, ai parte de fotolii pentru plajă, piscine amplasate lângă mare și numeroase baruri.

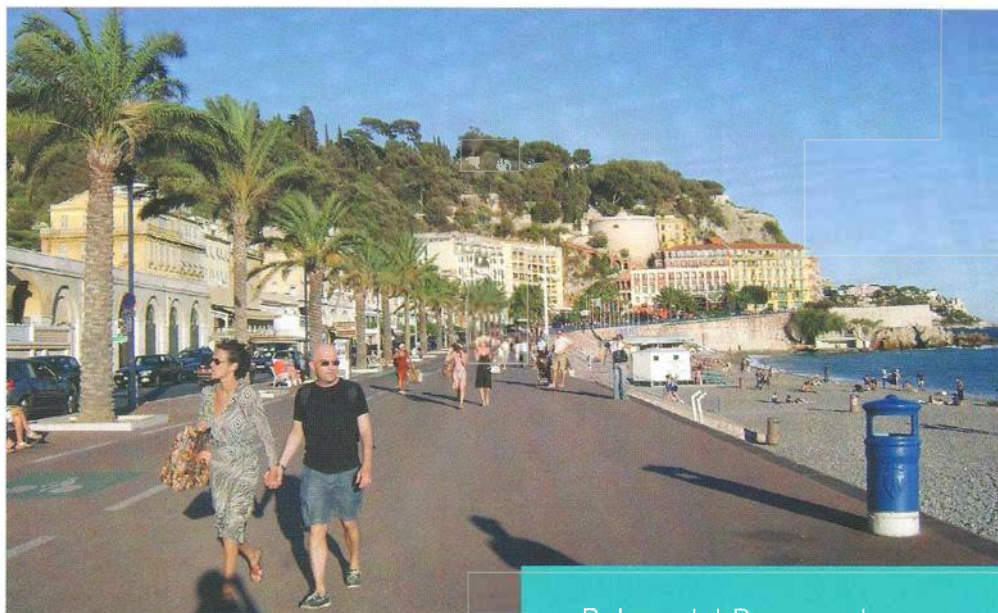
Nu lipsesc magazinele de lux ale celor mai renumite case de modă. Hotelurile au prețuri

destul de piperate, bani în schimbul cărora te bucuri de plajă proprie, porturi private în care ancorează ambarcațiunile luxoase ale celor cazați la hotel, spații verzi transformate în veritabile grădini botanice.

Nu-ți mai rămâne decât să te lași pradă farmecului locului și să dorești să afli mai multe despre insula pe care tocmai ai descoperit-o.

Nisa în sine este o atracție: marea de un albastru-verde, shopping pe alese, mâncăruri splendide și fațade art-deco. Ai multe de văzut: Piața de Flori Cours Saleya, Muzeul Matisse, ruinele antice romane, Catedrala rusă.

Dimineața, în *Piața Cours Saleya*, ai parte de flori colorate precum curcubeul, proaspăt culese în zori. În zilele de luni găsești aici o piață de antichități și suveniruri.

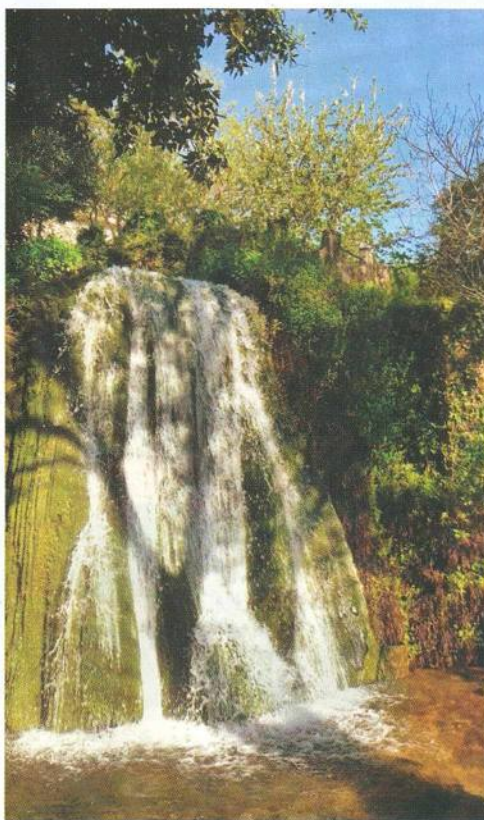
Bulevardul Promenade des Anglais este împânzit de grădini și terase, iar hotelurile ridicate în jurul anului 1900 sunt adevărate palate. Ai parte de priveliști deosebite atât spre munte, cât și spre mare.

Centrul atracției este *Promenade des Anglais*, celebrul bulevard ornat cu palmieri, întotdeauna plin de viață, de unde poți admira *Hotelul Negresco*, ridicat de românul Henri Negresco. Aici turiștii se relaxează pe scaunele albastre regale care împânzesc țărmul, iar localnicii se plimbă cu rolele, cu bicicletele sau fac jogging pe malul mării. Vânzătorii te îmbie cu răcoritoare și clătite și nu poți rezista restaurantelor încântătoare (chiar dacă au super prețuri). Relaxează-te pe un șezlong în timp ce chelnerii îți aduc cele mai apetisante cocktailuri și aperitive.

Muzeul Matisse este găzduit într-o clădire maiestuoasă de culoare roșie, aflată pe Dealul Cimiez, aproape de amfiteatrul vechi al orașului, Arènes. Aici vei găsi o impresionantă colecție de lucrări tradiționale, sculpturi și obiecte personale ale pictorului. De la fereastră muzeului domină Riviera Franceză și te izbește asemănarea cu tablourile lui Matisse.

Plajele Nisei sunt pline cu pietre, mai ales cea publică, așa că ai neapărat nevoie de papuci speciali de plajă. Poți alege o plajă privată și poți cere un loc în prima linie, aproape de Mediterana și de briza răcoritoare.

Oferte turistice

Prestige Tours,
www.prestige.ro
tel. 021 319 77 94

Sardinia, Hotel Dune Village 4* – de la 939 de euro/pers., transport cu avionul, transferuri, 7 nopți cazare cu demipensiune, asistență turistică.

Cocktail Holidays,
www.cocktailholidays.ro
tel. 021 210 84 85

Nisa, Hotel Compté de Nice 2* – de la 387 de euro/pers., transport cu avionul, transferuri, 7 nopți cazare cu mic dejun, asistență turistică.

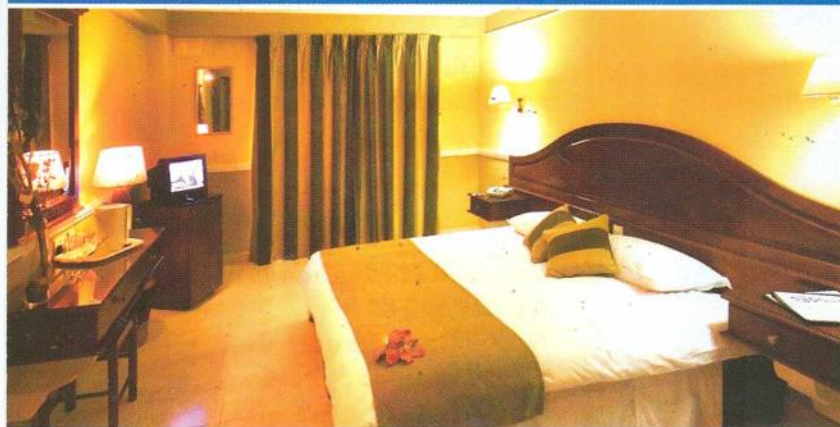
BONUS: CROAZIERĂ

Vara ma

zbor de zi

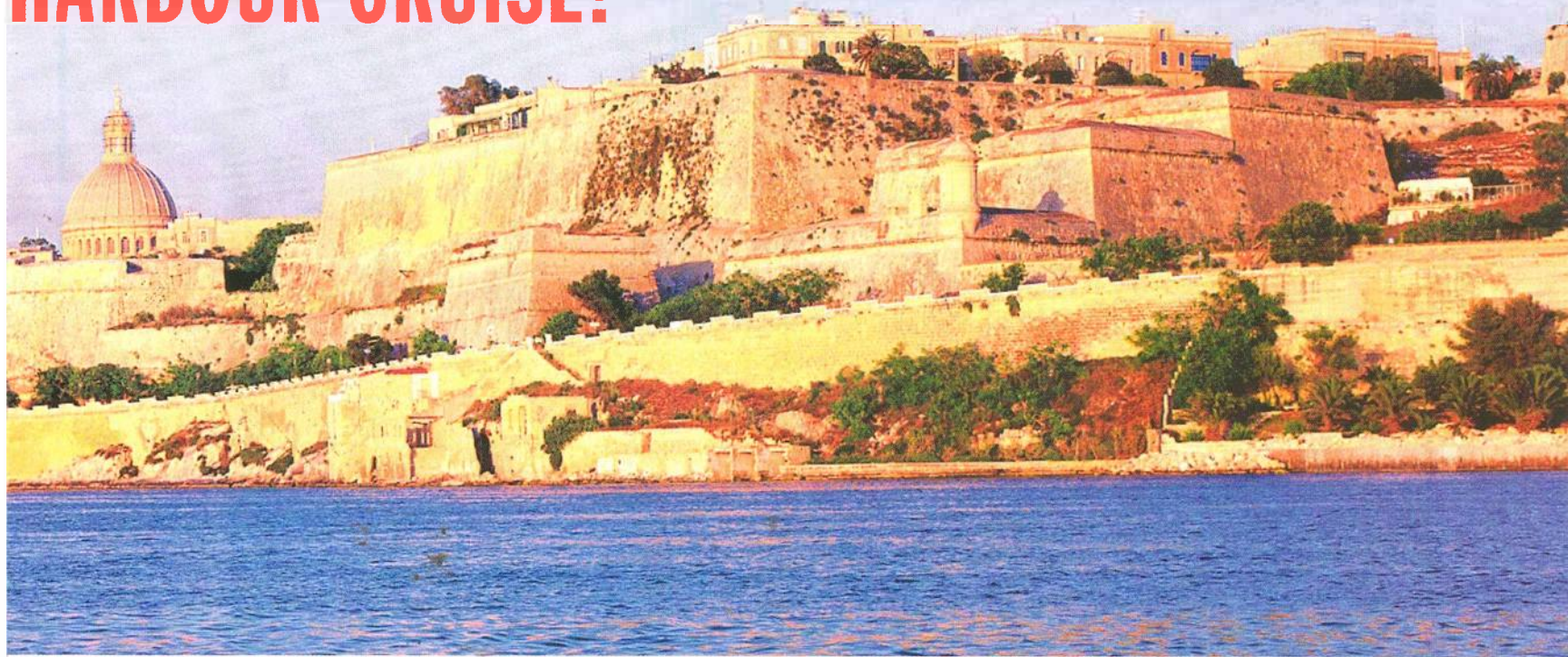

SOREDA 3* - de la **429** euro/pers
avion + 7 nopți cazare **ALL INCLUSIVE**

Malta Travel • str. Pitar Moș nr. 29, et.1, ap. 23, sect.1,
tel./fax: 318.59.92 • tel: 318.59.93, 0722.626.903

HARBOUR CRUISE!

Ita 2010

românia

București (în spatele Cinematografului Patria)
naltald@malta.ro • www.malta.ro

SUNCREST 4* - de la **499** euro/pers
avion + 7 nopți cazare ALL INCLUSIVE

Aveți un pom de altoit sau de curățat? Vă ajută inginerul horticultor. Aveți o grădină de amenajat? Vă recomand un inginer peisagist. Sunt două profesii – chiar dacă vă vine greu să credeți – foarte căutate la această oră pe piața muncii, iar specialiștii sunt pregătiți în special de către *Facultatea de Horticultură* din cadrul *USAMVB*.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

Caut horticultor!

„Ca majoritatea țărilor europene, *Facultatea de Horticultură* colaborează pe proiecte de cercetare cu alte state UE. Anul acesta, studenți ai *Facultății de Horticultură* au obținut locul I la un concurs organizat de o societate franceză, concurs având ca temă reamenajarea unui castel din Franța.”

Facultatea de Horticultură din București a fost înființată în anul 1948, în cadrul *Institutului Agronomic din București*, astăzi *Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară*. *Facultatea* reprezenta la acea dată prima instituție de învățământ superior horticol din țara noastră și a luat ființă grație perseverenței unora dintre corifeii horticulturii românești, precum: Gherasim Constantinescu, I.C. Teodorescu, Theodor Bordeianu, Nicolae Constantinescu, Teodor Martin, Ion Maier, Dionisie Bernaz, Vasile Sonea, Gheorghe Anghel și mulți alții. Astăzi, *Horticultura* face parte dintre cele șapte facultăți ale universității ducând mai departe tradiția de peste 60 de ani în ceea ce privește pomicultura, viticultura, legumicultura, floricultura și peisagistica din România. Decanul actual al facultății, prof. dr. Dorel Hoza, ne-a ajutat să facem o scurtă incursiune în universul învățământului horticol actual pentru a vedea cum se pregătesc și ce oportunități au tinerii specialiști horticultori și peisagiști astăzi.

Asemenea tuturor facultăților românești, *Facultatea de Horticultură* s-a aliniat sistemului *Bologna* astfel încât inginerii pregătiți aici urmează un prim ciclu de patru ani de studiu, finalizat cu diplomă de licență. Cei care vor să facă mai mult decât atât urmează cursurile de master încă doi

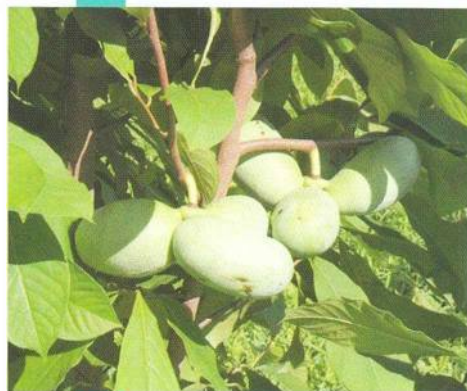

ani, iar în ciclul al III-lea, cu o durată de trei ani, se pregătesc specialiștii cu diploma de doctor în horticultură. „Suntem structurați pe două specializări bine definite: horticultură (unde mergem foarte mult pe tehnologii de cultură în legumicultură, floricultură, viticultură, pomicultură; atât în sistem convențional cât și în sisteme neconvenționale, inclusiv culturi ecologice) și peisagistică (unde se pune accentul pe partea de spații verzi, de proiectare, înființare și întreținere). Avem un laborator de microînmulțire în care se obțin plantele în epurată. De anul trecut am reușit să acredităm și specializarea horticultură învățământ la distanță, fiindcă avem cerere mare. Sunt foarte mulți oameni care au afaceri în domeniu, dar nu au studii de specialitate și simt nevoia să își îmbogățească cunoștințele în domeniul horticultură fiind foarte interesați să învețe. Ei nu doresc să obțină doar o diplomă, ci să acumuleze cunoștințe în domeniu. Tinerii vin adesea neștiind foarte multe despre horticultură. În anii de facultate fie învață să iubească domeniul și se pregătesc în consecință, fie renunță definitiv“, ne explică prof. dr. Dorel Hoza. „Avem patru noi mastere, acreditate de anul trecut, pe domeniile: peisagistică-urbanism, culturi horticole mai puțin poluante/ tehnologii prietenoase cu mediul, biodiversitate și un master pe managementul viti-vinicol. Sunt patru domenii relativ noi, acreditate ARACIS. Urmează ciclul al III-lea, de doctorat. Este nevoie să facă doctorat cei care vor lucra în cercetare, în învățământul superior, dar poate constitui un mod de specializare și pentru alți absolvenți. Actualmente avem circa 125 de doctoranzi, iar ca studenți și masteranzi, în toți anii, inclusiv ID, avem aproximativ 1.000 de studenți.“

Din punct de vedere al dotărilor facultății, studenții la horticultură și peisagistică au la dispoziție laboratoare de specialitate foarte bine puse la punct, trei centre de cercetare performante – unul pe calitatea produselor horti-viticole, celălalt pe probleme de pomicultură integrată (chimizare redusă, substanțe de protecție puțin toxice etc.) și un centru de vinificație foarte bine pus la punct din perspectiva analizei senzoriale – aici se regăsește un aparat special supranumit *nas electronic* – care analizează probele de vin, fără subiectivismul specific uman, afișând rezultatul sec, așa cum este el. „Prin programele de cercetare am reușit să dotăm

laboratoarele cu ceea ce este necesar din punct de vedere al desfășurării normale a activității didactice – aparatură de control, dozare, analiză, măsurare ș.a.m.d. Cât privește partea practică, la floricultură și legumicultură avem o seră bine pusă la punct, plus două solarii moderne. La viticultură deținem o colecție de soiuri cu struguri de masă și struguri pentru vinuri roșii, albe și roze, o colecție de portaitoi. Există, de asemenea, o minipepinieră dendrologică unde se produce suficient pentru nevoile noastre. Desfășurăm activități de practică și în alte trei centre, este vorba despre stațiunea de la Pietroasele, ferma Moara Domnească, și ferma pomicolă de la Istrița unde studenții din anii doi, trei și patru fac studii și practică“, mai spune decanul Facultății de Horticultură.

Profesorul Hoza ne-a invitat să vizităm grădina botanică aflată în campusul universității și una dintre livezi, acolo unde se află un ambițios program de acclimatizare a unor plante exotice precum kiwi – *Actinidia deliciosa* (patru specii aduse din Noua Zeelandă), *paw-paw* – *Asimina triloba*/banana nordului, *ziziphus jujuba*/curmalul chinezesc, dar și diverse varietăți de zmeur, afin, coacăz sau mur. Minigrădina botanică servește drept bază didactică, iar în livezi se face cercetare. Atât livezile și zona de vie, cât și serele, solarile și grădina botanică beneficiază de apa extrasă de la cele trei puturi de mare adâncime aflate în campusul USAMVB, apă proaspătă, netratată chimic. „După cum vedeți, studenții noștri au unde să-și facă practica și să se inițieze în horticultură sau peisagistică, noi le acordăm tot sprijinul. Am investit câteva sute de milioane de lei în câmpuri și material biologic de calitate și programăm practica de așa manieră încât să nu deranjăm ciclul normal de învățare. În planul de învățământ 2010-2011 intenționăm să încheiem colaborări cu ferme din țară, tot cu scopul îmbunătățirii activității de practică, pentru a le arăta studenților lucruri pe care nu le putem face în campusul universității sau la centrele noastre de cercetare. Este nevoie de exemple de ferme performante, unde studenții să poată face un calcul foarte sumar din punct de vedere al veniturilor și cheltuielilor și să vadă că din horticultură și viticultură se poate trăi foarte bine dacă te ții de ele și le faci cum trebuie“, conchide decanul Dorel Hoza.

Oportunități pentru un absolvent de horticultură sau peisagistică: să lucreze în mediul privat fiindcă majoritatea firmelor private din domeniu plătesc mult mai bine decât cele de la stat; să lucreze în învățământul universitar și în cercetare; există multe oportunități de lucru la firmele de consultanță în peisagistică, horticultură-agricultură. De asemenea, mulți absolvenți își pot deschide propriile afaceri în producerea și comercializarea materialului săditor (semințe, flori, răsaduri, material dendrologic pentru grădini și parcuri), amenajări de spații, peisagistică.

Derby Numai

DIGI
tv

 031 4004600

LIGA 1 - România • LA LIGA
Plus: Handbal • MotoG

-urile Ligii 1 la Digi Sport!

din 25 iulie 2010

Spania • SERIE A - Italia • PREMIER LEAGUE - Anglia
NBA • Gimnastică • Judo • Atletism • Tenis Masculin

www.digisport.ro

ASSECO

ASSECO SEE

IT Solutions for the demanding

- ▶ System Integration, Infrastructure, Professional Services, Document Management
- ▶ Banking Software
- ▶ Mobile Banking & Authentication
- ▶ Card Business
- ▶ General Business & Telecom

www.asseco-see.com